

АНАЛИЗ

за състоянието на повърхностните водни тела, разположени на територията на Дунавски район за басейново управление за периода 2022 г., по отделни елементи за качество

Настоящият анализ за качеството на повърхностните води в Дунавски район за басейново управление (ДРБУ) е изготвен въз основа на обработените данни от контролен и опротивен мониторинг проведен през 2022 г. Следва да се има предвид, че представената оценка на състоянието на повърхностните водни тела е междинна оценка по отделни групи елементи за качество и не представлява пълната/цялостна оценка на екологичното и химично състояние на повърхностните водните тела, която се изготвя при актуализация на Плана за управление на речните басейни (ПУРБ), след пълното изпълнение на планирания в ПУРБ мониторинг.

Оценката на водите по физикохимични елементи за качество е изготвена съгласно типово специфичните класификационни системи, включени в *Наредба № Н-4/14.09.2012 г. за характеризирание на повърхностните води* (Наредба Н 4/14.09.2012 г.) (Приложение № 6 към чл. 12, ал. (4). Оценяването на специфичните замърсители е направено съгласно Приложение № 7 – Стандарти за качество на специфичните замърсители за оценка на екологичното състояние от същата наредба. Химичното състояние е оценено в два класа – добро и непостигащо добро състояние (Приложение № 8 от Наредба № Н-4/14.09.2012 г.)

За оценка на приоритетните вещества се прилага стандартите за качество на околната среда (СКОС) посочени в Приложение № 2 към чл. 1, ал. (4) от *Наредба за стандарти за качество на околната среда за приоритетни вещества и някои други замърсители*, в сила от 10.11.2010г./изм. и доп.97 от 11.12.2015г. в сила от 11.12.2015г. (Наредба СКОС). При оценката на екологичното и химичното състояние на водните тела са приложени „*Методология за начина на ползване на определените фонове концентрации при оценка на екологичното и химично състояние на повърхностни водни*“ и „*Модел на Биотичните Лиганди*“.

Оценката на качеството на водите по биологичните елементи за качество (БЕК) е направена съгласно Заповед № 591/26.07.2012 г. на Министъра на околната среда и водите, с която са утвърдени методиките за хидробиологичен мониторинг и *Наредба № Н-4/14.09.2012 г. за характеризирание на повърхностните води* (Приложение № 6 към чл. 12, ал. (4), в която са включени класификационните системи за оценка според отделните биологични елементи за качество (макрозообентос, макрофити, фитобентос, фитопланктон и риби). Оценката е типово специфична – границите на класовете между отделните състояния (отлично, добро, умерено, лошо и много лошо) са съобразени с типа на водното тяло.

Оценяването на водните тела по биологичните елементи за качество за периода 2022 г. е осъществено на база на резултати от анализи на БЕК по мониторингови пунктове. За телата, в които има повече от един мониторингов пункт оценката е обща за цялото тяло, като е спазен общия подход за оценка на екологичното състояние и екологичния потенциал на повърхностните водни тела в Р България.

Водните тела, определени като зони за защита на повърхностни води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване – ПБВ (съдържащи речни водохващания) са от тип R2 и

R4. Във всяко поречие са подбрани определени подходящи мониторингови пунктове от тела тип R2 и R4, като резултатите от проведения хидробиологичен мониторинг в тях са пренесени за останалите речни водохващания в същото поречие, съобразно типовете (използван е подход на групиране).

В изпълнение на задълженията, регламентирани в чл. 155, ал.1, т.4 от Закона за водите (ЗВ), Басейнова дирекция Дунавски район (БДДР) извършва планиране на мониторинга на водите, в т.ч. мониторинг на химичното и екологично състояние на повърхностни води и мониторинг на химично и количествено състояние на подземните води. За целта БДДР, ежегодно разработва програми за контролен и оперативен мониторинг на водите съгласно изискванията на Рамковата директива за водите и ЗВ. Програмите за мониторинг се утвърждават от Министъра на околната среда и водите, основание чл. 169, ал. 2, като мониторингът се изпълнява от Изпълнителната агенция по околна среда (ИАОС). На база на резултатите от извършения мониторинг, БДДР извършва оценка на екологичното и химично състояние на повърхностните водни тела, както и химично и количествено състояние на подземните водни тела.

През периода 2022 г. на територията на ДРБУ са изпълнявани две програми за мониторинг, одобрени със следните Заповеди на министъра на околната среда и водите, както следва:

- Заповед №РД-602/09.06.2021 г. с която са одобрени Програмите за мониторинг на екологичното и химичното състояние на повърхностни и подземни води, програмите за мониторинг на количествата на повърхностни и подземни води, програмите за химичен и хидробиологичен мониторинг на крайбрежни морски води, показателите за мониторинг на повърхностни и подземни води. **Срокът за изпълнение на програмите е в периода 01.06.2021 - 31.05.2022 год.**

- Заповед № РД-479/09.06.2022 г. с която са одобрени Програмите за мониторинг на екологичното и химичното състояние на повърхностни и подземни води, програмите за мониторинг на количествата на повърхностни и подземни води, програмите за химичен и хидробиологичен мониторинг на крайбрежни морски води, показателите за мониторинг на повърхностни и подземни води. **Срокът за изпълнение на програмите е в периода 01.06.2022 - 31.12.2022 год.**

- През периода се изпълняват и програмите за собствен мониторинг, съгласно условията на комплексни разрешителни и разрешителни за водоземане и заустване.

За повърхностни води ежегодно се изпълнява програма за хидробиологичен мониторинг (ХБМ), в която се включват пунктове от категориите реки и езера/язовири. За реки се анализират биологичните елементи за качество (БЕК) – макрзообентос, макрофити, фитобентос и риби, а за езера/язовири - оценката се прави само по показателя фитопланктон, с изключение на ез. Сребърна (тип L5), за което има утвърдени методики за мониторинг на БЕК макрзообентос, макрофити и риби.

Програмата за хидробиологичен мониторинг на реки е предназначена да обхване наблюдението и оценката на голям брой водни тела чрез избор на подходящи мониторингови пунктове в тях. За целта, всяка година от периода на съответният ПУРБ се планират мониторингови пунктове в различни водни тела от предходната година.

Програмата за хидробиологичен мониторинг на езера/язовири е разпределена в периода на целия ПУРБ, поради което към момента на изготвяне на настоящия анализ не са налични данни от мониторинг на БЕК за всички язовири.

Следва да се отбележи че при оценка на специфичните замърсители, не са взимани предвид резултатите за показател *Цианиди*, тъй като граница на определяне (ГО) на метода, не отговаря на разпоредбите на чл. 84 от *Наредба 1/11.04.2011г. за мониторинг на водите* и изискванията на Директива 2009/90/ЕО. При изготвената оценката на повърхностните водни тела и анализиране на получените резултати от изпитване по показателя, е приложен действащия към момента Подход за използване на резултатите, под границата на количествено определяне на метода за анализ, неотговарящи на изискването на Директива 2009/90/ЕО (чл. 84 от *Наредба 1/11.04.2011г. за мониторинг на водите* (Подхода).

Аналогичен е случая при оценяване на резултатите от изпитване на приоритетните вещества „бензо (а) пирен“ и хептахлор. Границите на определяне на лабораторните методи използвани за измерване на концентрациите на веществата са по-високи от СГС-СКОС. Съгласно *Национална методика за оценка на химичното състояние на повърхностни води*, изчислената стойност на база налични резултати от изпитване превишава МДК-СКОС за вътрешни повърхностни води.

РЕКА ДУНАВ

Река Дунав, в българския участък, поради отличителните ѝ характеристики е отделена в едно единствено, самостоятелно водно тяло. Реката определя северната граница на Р България с Р Румъния и на основание изискванията на чл. 3, т. 4 от РДВ, касаещи международни райони с басейново управление, каквато е река Дунав, за управлението и е необходима съвместна координация между двете държави. Водно тяло с код **BG1DU000R001** в ПУРБ 2016-2021 г. е определено като силномодифицирано водно тяло /СМВТ/ и е оценено с умерен екологичен потенциал.

За оценка качеството на водите на река Дунав в българския ѝ участък се използват 5 мониторингови пункта, които се наблюдават, както в националните програми за контролен и оперативен мониторинг на повърхностни води, така и в така наречената Дунавска програмата, включваща пунктове от транснационалната мониторингова мрежа за р. Дунав /TNMN/. Анализираниите физикохимични, специфични и приоритетни вещества са по утвърдената от Международен комитет по опазване на река Дунав /МКОРД/, програма с честота на пробовземане 12 пъти годишно. Освен тези показатели на пунктовете на българския бряг се провежда анализ на допълнително включени приоритетни вещества, съгл. изискванията на Наредбата за СКОС.

Оценката на подкрепящите физикохимични показатели, е извършена въз основа на изискванията на Наредба № Н-4/14.09.2012 г., за тип R7, „големи дунавски притоци“. Това се налага поради обстоятелството, че за тип R6 „Среден и долен Дунав“, към който принадлежи българският участък на р. Дунав, към момента няма нормативно определени референтни стойности за отлично, добро и умерено състояние. Изключение прави показател общ фосфор, за който в последното изменение на Наредба-4 от 16.02.2021 г. са заложили норми за речен тип R 6.

Най-западният /първият/ пункт за контрол качествата на водата в реката, на територията на Р България, е *р. Дунав при с. Ново село, с код BG1DU000R001*. Пунктът е част от TNMN. Следва да се има предвид, че изготвения анализ е относим към резултатите от изпитване на р. Дунав в пункта при гр. Ново село – десен бряг и не носи информацията за състоянието на водното тяло, което се простира по цялото течение на р. Дунав на българска територия.

Резултатите от анализа на физикохимичните показатели за периода 2022 година показват добро качеството на водите в този наблюдаван участък. В началото на периода двукратно са измерени концентрации за БПК5 (Биохимична потребност от кислород за 5 дни) във водите, превишаващи стандарта за добро състояние, но изчислената средногодишна концентрация за показателя отговаря на добро състояние. Стойностите на кислородните и биогенни показатели са близки до изискванията за отлично състояние. По всички физикохимични показатели изчислените средногодишни стойности отговарят на изискванията за отлично/добро състояние.

Веществата и елементите от групата на специфичните замърсители отговарят на нормите за добро състояние. Единствено се установяват две измерени стойности над СКОС за разтворената форма на метала Алуминий във водите на р. Дунав – в началото на 2022 г. Изчислената средногодишна стойност за съдържание на елемента не превишава СКОС за добро състояние, съгласно Наредба Н-4. Еднократни превишения над утвърдения СКОС за добро състояние за метала са измервани и в предходни периоди.

През 2022 г. е планиран и извършен хидробиологичен мониторинг на пункта на р. Дунав при гр. Ново село (десен бряг). Направена е оценка на потенциала според показателите фитопланктон, макрозообентос и риби. Според резултатите този пункт на р. Дунав отговаря на изискванията за добър потенциал. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

СГС на концентрациите по анализирани на приоритетни вещества в периода, отговарят на добро химично състояние на водите на р. Дунав в пункта при с. Ново село.

На база изготвената оценка за състоянието на водите на р. Дунав в разглеждания период не се установява значимо влияние от вливането на замърсените води на р. Тимок. Факт е, че при регистриране на залпови изпускания, както и натоварването, което носи р. Тимок, вследствие миннопреработвателни дейности, несъмнено оказват влияние върху екологичния потенциал на водите на р. Дунав при първия пункт за мониторинг в българския и участък, както и на химичното състояние на водите на трансграничната река.

При анализ на получените резултати от изпитване на заложените показатели в програмите за контролен и оперативен мониторинг, на база на които са изготвени представените по-долу оценки на водни тела следва да се има предвид:

- При оценка на специфичния замърсител *Цианиди*, са получени резултати от измерване под граница на определяне (ГО) на метода, но изчислената средногодишна концентрация превишава СГС-СКОС. Следва да се отбележи, че използваният към момента аналитичен метод не отговаря на разпоредбите на чл. 84 от *Наредба 1/11.04.2011 г. за мониторинг на водите* и изискванията на Директива 2009/90/ЕО. При изготвената оценката на повърхностните водни тела и анализирани на получените резултати от изпитване по показателя се прилага действащия към момента Подход за използване на резултатите, под границата на количествено определяне на метода на анализ, неотговарящи на изискването на Директива 2009/90/ЕО (чл. 84 от *Наредба 1/11.04.2011 г. за мониторинг на водите* (Подхода).
- При оценка на резултатите от изпитване на приоритетните вещества *бензо (a) пирен* и *хептахлор*, в оценявания период се установява, че използвания към момента аналитичен метод не отговаря на разпоредбите на чл. 84 от *Наредба 1/11.04.2011 г.* и изискванията на Директива 2009/90/ЕО, при което ГО е по-висока от СГС-СКОС. При изчислените средногодишни концентрации се отчита завишение над СГС – СКОС, ако при изпитване са

получени резултати за концентрацията на приоритетното вещество над границата количествено определяне (ГО) на метода.

Следващият пункт в посока от запад на изток е *р. Дунав при с. Байкал с код BG1DU00039MS050*.

От анализа на резултатите от изпитване по физикохимичните показатели следва, че водата в пункта отговаря на изискванията за умерен потенциал. Показател азот амониев превишава нормите за добро състояние и отговаря на умерено.

При анализа на специфичните замърсители е констатирано отклонение от СКОС за добро състояние за показател алуминий, с намаляваща тенденция.

В този пункт не се провежда хидробиологичен мониторинг.

При анализа на приоритетни вещества не са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Водата при мониторинговия пункт на *р. Дунав при с. Байкал*, се оценява в добро химично състояние.

✓ ***Пункт р. Дунав при гр. Свищов, код BG1DU07973MS070***

Същият е част от международната транснационална мониторингова мрежа за река Дунав /TNMN/.

Резултатите от анализа за 2022 година, показват че реката в този участък отговаря на изискванията за добро състояние и са близки до изискванията за отлично състояние. По всички физикохимични показатели средногодишните стойности отговарят на изискванията за отлично/добро състояние. Еднократни минимални несъответствия са отчетени по показателите активна реакция (м. януари) и разтворен кислород (м. август и м. септември).

Анализираните специфични замърсители, като сравнение на Средно годишната стойност /СГС/ със СКОС не показват отклонения от изискванията за добро състояние, съгласно Наредба Н-4. Еднократно минимално превишение е отчетено по показател алуминий (през м. октомври).

В този пункт не се провежда хидробиологичен мониторинг.

Анализът на резултатите от изпитаните приоритетни вещества /ПВ/ не показва концентрации над максималната допустима концентрация /МДК/.

✓ ***Пункт р. Дунав преди гр. Русе, код BG1DU00918MS080***

В резултатите от проведените през 2022 г. изпитвания на водата в пункта на физикохимичните елементи за качество и специфични замърсители не са установени отклонения от СКОС за добро състояние. Спрямо резултатите от 2021 г. състоянието е непроменено.

Според физикохимичните елементи за качество и специфични замърсители водата в пункта отговаря на изискванията за добър потенциал.

През 2022 г. е планиран и извършен хидробиологичен мониторинг на пункта на *р. Дунав преди гр. Русе*. Направена е оценка на потенциала според показателя фитопланктон. Според резултатите този пункт на *р. Дунав* отговаря на изискванията за добър потенциал.

Анализът на резултатите от измерените концентрации на приоритетни вещества през 2022 г. и извършената оценка спрямо *Наредба СКОС* показва, че състоянието на водното тяло се запазва като *добро*.

✓ ***Пункт р. Дунав, след гр. Русе (при с. Мартен), код BG1DU00931MS120***

Този пункт се използва за хидробиологичен мониторинг поради по-голямата му достъпност. Пунктът е бил включен в мониторинговата програма и за 2022 г., като са пробонабрани и анализирани БЕК макрозообентос, фитобентос и риби. Според получените данни потенциалът на пункта отговаря на изискванията за умерен.

✓ ***Пункт р. Дунав при гр. Силистра, код BG1DU00999MS100R***

По физикохимичните елементи за качество и специфични замърсители, ВТ отговаря на изискванията за добър потенциал. При направените анализи на специфични замърсители през 2022 г. са констатирани три превишения по показател алуминий, но отнесено към СГС не превишава СКОС.

През 2022 г. е планиран и извършен хидробиологичен мониторинг на пункта на р. Дунав при гр. Силистра (десен бряг). Направена е оценка на потенциала според показателите фитопланктон, макрозообентос, фитобентос и риби. Според резултатите този пункт на р. Дунав отговаря на изискванията за умерен потенциал.

Анализът на резултатите от измерените концентрации на приоритетни вещества и извършената оценка спрямо Наредбата за СКОС водното тяло отговаря на изискванията за добро химично състояние. Констатирано е еднократно превишение на показател олово, но не се установява превишение на СГС СКОС.

р. Дунав при гр. Русе

В поречието на р. Дунав попадат и водни тела категория „езеро“ – езерото Сребърна, язовир Антимово и яз. Аспарухов вал.

✓ ***Езерото Сребърна, водно тяло с код BG1DU000L1003, код на мониторингов пункт BG1DU00992MS011***

Езерото се наблюдава като самостоятелно водно тяло. Езеро Сребърна е референтен пункт за тип L5- Крайречни езера и блата.

Анализът на получените резултати за 2022 г. показва, че по физикохимични елементи за качество и специфични замърсители, ВТ запазва тенденцията и отговаря на изискванията за умерен потенциал.

През 2022 г. е бил извършен пълен ХБМ, който включва анализ и оценка на БЕК фитопланктон, макрозообентос, макрофити и риби. През тази година състоянието на езерото е оценено като лошо, което се базира главно на резултатите от фитопланктона и

макрофитите. Това влошаване може да се обясни с липсата на приток на вода от р. Дунав през последните няколко години, което е причина за драстично намаляване на дълбочината на езерото и влошаване на качеството на водата в него. Тези резултати потвърждават и получените такива при предишното обследване на езерото през 2020 г.

При извършения анализ на резултатите от мониторинга не се установяват превишени концентрации на приоритетни вещества спрямо Наредбата за СКОС. Тялото е в *добро химично състояние*.

✓ *Язовир Антимово, с код BG1DU000L1002, категория тип езеро, силно модифицирано водно тяло, код на МП BG1DJ00000MS011, разположен на стената на язовира.*

През 2022 г. не е извършван мониторинг в яз. Антимово.

✓ *яз. Аспарухов вал - силномодифицирано водно тяло с код BG1DU000L100.*

За водното тяло е определен пункт за наблюдение с код *BG1WO00093MS081*.

В последните две програми 2021-2022 г., водното тяло **не** е залагано за изпълняване на мониторинг по физикохимични елементи за качество, биологични елементи за качество, специфични вещества и замърсители и приоритетни/приоритетно опасни вещества.

Поречие Огоста

Във водосбора на река Огоста са разположени 32 повърхностни водни тела, за състоянието на които се наблюдават чрез 36 пункта за мониторинг.

При изготвянето на оценките е взето предвид, че за поречието на р. Огоста е определена фонова концентрация за СКОС за показател арсен.

Предполага се, че причина за високите концентрации на арсен не са само миналите рудодобивни и преработвателни промишлени дейности в района, но се дължи и на естественото фоново съдържание на арсен в района. Основна причина за наднормените стойности на арсен в терасата на река Огоста са резултат от многогодишна естествена ерозия на арсен - съдържащите скали в района.

Основното поречие на река Огоста, включва следните водни тела:

✓ р. Огоста от вливане на р. Скът при Сараево до устие, водно тяло BG1OG100R014

Географското разположение на водното тяло е при устието на река Огоста в река Дунав, след вливане на десния приток р. Скът в землището на с. Сараево. Качеството на водата във водното тяло в оценявания период е наблюдавано в пункт р. Огоста, устие преди р. Дунав - гр. Оряхово с код на мониторинговия пункт BG1OG00001MS010.

На база измерените концентрации по физикохимични показатели се наблюдава подобряване на състоянието, от умерено към добро, на водите на р. Огоста при устие. Отлични са стойностите за кислородния баланс, както и електропроводимостта на водата в пункта. Концентрациите на азот амониев, азот нитритен и общ фосфор също попадат в обхвата на отлично състояние за типа реки, съгласно Наредба Н-4. По всички останали елементи за качество измерените концентрации са за добро състояние.

При анализ на специфичните замърсители се наблюдават измерени концентрации за показателя арсен над СГС-СКОС. Най-висока е концентрацията му във водите в средата на 2022 г., като въпреки низходящата тенденция в края на периода, всички получени резултати от изпитване на вода в пункта в оценявания период са над СКОС за добро състояние. Изчислената средногодишна концентрация за елемента превишава СГС-СКОС. За водното тяло е определена фонова концентрация за елемента. След прилагане на „Методология за начина на ползване на определените фонове концентрации при оценка на екологичното и химично състояние на повърхностни водни тела“, изчислената средногодишна стойност за показател арсен превишава изискванията на СКОС за добро състояние по Наредба Н-4. Не се наблюдават измерени концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние за други показатели.

През 2022 г. не е извършван хидробиологичен мониторинг в това водно тяло.

През 2022 г. не е извършван мониторинг по приоритетни вещества. Предходната изготвена ежегодна оценка на водите в пункта, показва добро химично състояние. В направената оценка, при актуализацията на ПУРБ 2016-2021 г., водното тяло е оценено в добро химично състояние.

✓ р. Огоста от вливане на р. Рибине при Белиброд до вливане на р. Скът при Сараево, водно тяло BG1OG307R1013

Водното тяло се намира в долното течение на р. Огоста. В оценявания период качеството на водата във водното тяло е наблюдавано в пункт с местоположение: р. Огоста при с. Софрониево и код BG1OG00031MS030.

От анализа на получените резултати от изпитване на физикохимичните показатели е видно, че водното тяло запазва доброто си състояние, в сравнение с изготвените оценки в предходен период.

Получените концентрации за електропроводимост, разтворен кислород, свързаните форми на азота-азот амониев и азот нитратен, както и съдържанието на общ фосфор във водите в пункта отговарят на нормите за отлично състояние, съгласно Наредба Н-4. За останалите елементи за качество са измерени концентрации в границите на добро състояние.

В края на оценявания период, в р. Огоста при пункта се отчитат стойности за отлично състояние по съдържание на ортофосфати и БПК5.

За ХБМ, водното тяло се наблюдава само в един пункт за мониторинг - *р. Огоста при с. Гложене, преди вливане на р. Скът*, с код *BG1OG00231MS1070*. През 2022 г. не е извършван хидробиологичен мониторинг в това водно тяло.

✓ През 2022 г. в пункта не е изпълняван мониторинг на специфични замърсители и приоритетни вещества. Последната изготвена ежегодна оценка показва добро химично състояние.***р. Огоста след язовир Огоста до вливане на р. Ботуня при Бойчиновци, водно тяло BG1OG307R1213;***

Водното тяло е планирано за анализ през периода по основни физикохимични показатели и специфични замърсители в пункт р. Огоста, след гр. Монтана с код *BG1OG00731MS140*.

От извършеният анализ на изследваните физикохимични показатели за периода е видно, че водното тяло отговаря на изискванията за добро състояние съгласно Наредба Н-4.

Мониторинговият пункт р. Огоста, след гр. Монтана е разположен след урбанизираната територия на гр. Монтана. В пункта измерените през 2022 г. концентрации по показатели БПК5, азот амониев и общ азот се движат изцяло в границите на добро състояние на водите. В средата на 2022 г. е отчетено еднократно превишение над СКОС за добро състояние за азот нитратен, но изчислената средногодишна стойност е в границите за добро състояние на водите. Може да се отбележи, че е настъпило подобряване на състоянието, в сравнение с оценката от предходен период, при измерените стойности за общ фосфор и ортофосфати, като отчетените средногодишни стойности показват отлично състояние. В отлично състояние са и измерените концентрации за разтворен кислород, електропроводимост и азот амониев във водите на р. Огоста, в пункта.

По специфични замърсители в пункта единствено се установяват превишения на СКОС за добро състояние по показател Арсен. След прилагане „Методология за начина на ползване на определените фоновы концентрации при оценка на екологичното и химично състояние на повърхностни водни тела“ за показател арсен, средногодишната концентрация превишават изискванията на СКОС за добро състояние. Не се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние за други показатели.

В програмата за хидробиологичен мониторинг (ХБМ) през 2022 г. са включени и двата мониторингови пункта (р. Огоста, след гр. Монтана, МП с код *BG1OG00731MS140* и р. Огоста след яз. Огоста, МП с код *BG1OG00733MS150*). От биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос и макрофити. Получените данни отговарят на изискванията за умерено състояние на пункта. За сравнение, през 2020 г. пункта е бил оценен в добро състояние съгласно анализиранията тогава БЕК.

През 2022 г. не е извършван мониторинг по приоритетни вещества. Последната изготвена оценка на водите в пункта показва добро химично състояние.

✓ ***р. Огоста от вливане на р. Ботуня при Бойчиновци до вливане на р. Рибене при Бели брод, водно тяло BG1OG307R1313***

Водното тяло географски е разположено по течението на река Огоста, непосредствено след вливане на левия приток р. Ботуня (водно тяло *BG1OG600R1018*). Екологичното му състояние се наблюдава в пункт р. Огоста, при Кобиляк с код *BG1OG00051MS080*.

В оценявания период е изпълнен мониторинг само по физикохимични елементи за качество.

От оценката на обработените данни от изпитване е видно, че водното тяло запазва състоянието си в сравнение с предходни периоди и отговаря на изискванията за добро състояние спрямо Наредба Н-4.

Еднократно в средата на 2022 г. е измерена концентрация за азот нитратен във водите над нормите за добро състояние. Може да се направи съпоставка, че в една и съща дата на измерване, изследвания показател е със завишени стойности и в по-горе разположеното водно тяло на р. Огоста. Въпреки това, изчислената средногодишна стойност за показателя отговаря на нормата за добро състояние. С изключение на физикохимичните елементи: БПК5, общ азот и активна реакция рН, по всички останали елементи за качество, водното тяло запазва отлично състояние.

През 2022 г. не е извършван хидробиологичен мониторинг в това водно тяло.

✓ **язовир Огоста, водно тяло BG10G700L1004**

От анализа по физикохимичните показатели е видно, че водите на язовира отговарят на изискванията за **добро** състояние спрямо Наредба Н-4.

На добро състояние се оценяват изчислените средногодишни стойности по показателите: активна реакция рН, общ фосфор, ортофосфати, като в края на оценявания период за ортофосфати се наблюдава низходяща тенденция в измерените резултати, попадащи в границите на отлично състояние. За показателя БПК5 е измерена еднократно висока стойност в началото на 2021г. над изискванията за добро състояние но средногодишната стойност за периода е в нормите за добро състояние.

На отлично състояние се оценяват изчислените средногодишни стойности по физикохимични показатели: разтворен кислород, електропроводимост, азот амониев, азот нитратен и азот нитритен. При второ пробовземане в началото на 2021г. е измерена еднократно концентрация в граничните норми за добро състояние за показателя общ азот, като последващите отчетени стойности, както и изчислената средногодишна концентрация в оценявания период за показателя отговарят на отлично състояние на повърхностните води.

Важно е да се отбележи, че и по физикохимичния показател Хлорофил-а водите на яз. Огоста отговарят на стандарта за качество за отлично състояние по Наредба Н-4.

От направения анализ на специфични замърсители се установява, че при показател желязо и манган са измервани еднократно в края на 2019г. (в минал оценяван период) концентрации над СГС-СКОС за добро състояние. Изчислената средногодишна концентрация за разтворената форма на металите не превишава СГС-СКОС и отговаря на нормите за добро състояние.

Измерените концентрации за специфичния замърсител арсен в изпитваните проби вода от яз. Огоста показват превишение на СГС-СКОС по Наредба Н-4 за елемента. За водното тяло е определена фонова концентрация за арсен. След прилагане на „*Методология за начина на ползване на определените фонови концентрации при оценка на екологичното и химично състояние на повърхностни водни тела*“ за показател Арсен, СГС превишава изискванията на СКОС за добро състояние.

Не се констатира превишения на СКОС за други специфични замърсители във водното тяло.

Общата оценка по физико-химични показатели и специфични замърсители е за умерен екологичен потенциал.

Язовир Огоста е бил планиран за ХБМ през 2022 г. Според получените резултати от БЕК фитопланктон язовира се оценява в лош екологичен потенциал.

При анализа на приоритетни вещества никое от тях не надвишава изискванията на СКОС за добро състояние. Водното тяло се оценява в **добро** химично състояние.

✓ р. Огоста от вливане на р. Дългоделска при Гаврил Геново до язовир Огоста при Горно Церовене, водно тяло BG10G789R1001

Повърхностното водно тяло се намира в долното течение на река Огоста, след събиране на водите от всички притоци на реката, преди вливане в яз. Огоста.

Водното тяло е планирано за анализ през периода по физикохимични показатели и специфични замърсители в пункт с име р. Огоста преди яз. "Огоста", мост с. Г. Церовене и код BG10G00795MS160.

Според оценката на физикохимичните показатели състоянието се оценява като добро. При направения анализ на получените резултати от изпитваните физикохимични показатели е видно, че в едно от пробонабиранията през летните месеци на 2022 г. еднократно са измерени високи стойности за общ фосфор и ортофосфати във водите на реката в пункта. В разпространението на водното тяло попадат три населени места, без изградена канализационна система. Липсват промишлени зауствания. Може да се предположи, че вероятните причини за измерените високи концентрации в реката са по-скоро инфилтрация от обработваемите земеделски площи, от наторяване в района на водосбора, включително зауствания от населените места, без изградена канализационна система, при евентуален период на маловодие. Въпреки това, изчислените средногодишни концентрации за общ фосфор и ортофосфати в оценявания период показват добро състояние. В добро състояние е и кислородния баланс в реката, както и БПК5 и азот нитритен. Останалите измерени азотни елементи за качество показват отлично състояние, спрямо нормите в Наредба Н-4.

От направения анализ на специфични замърсители се наблюдава превишение на СКОС за добро състояние по показател арсен. Всички измервания в периода са над СКОС, като най-високата измерена концентрация е през летните месеци на 2022 г., когато еднократното измерване достига до два и половина пъти над МДК-СКОС, съгласно Наредба Н-4. Изчислената средногодишна концентрация за периода и след прилагане на локалната фонова концентрация за водосбора превишава изискванията на СКОС за добро състояние.

Не се констатира превишения на СКОС за други специфични замърсители във водното тяло.

Общата оценка по физико-химични показатели и специфични замърсители е за умерено състояние.

Пункта в това водно тяло е бил палниран за ХБМ през 2022 г. От БЕК са анализирани макрозообентос и макрофити, като според анализирания данни състоянието на пункта попада в границите на добро състояние. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

През 2022 г. в пункта не са залагани за изпитване приоритетни вещества. Последно изготвената оценка показва добро химично състояние на водното тяло.

✓ р. Огоста от вливане на р. Превалска Огоста при Белимел до вливане на р. Дългоделска при Гаврил Геново, водно тяло BG10G789R1401

Водното тяло е планирано за анализ през периода по физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества в пункт с име *р.Огоста мост за с. Горна Ковачица* и код *BG1OG02919MS1200*.

Тялото е оценено в периода както следва:

От анализа на физикохимичните елементи за качество водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние спрямо изискванията на Наредба Н-4.

Превишения на нормите за добро състояние по Наредба Н-4 се установяват единствено при показател БПК 5, където през първото полугодие на 2021 г. са измерени стойности над нормите да добро състояние. В края на оценявания период се наблюдава низходяща тенденция в отчетените концентрации, като последните резултати са в границите за добро състояние.

Измерените средни концентрации в оценявания период на физикохимичните показатели: активна реакция рН, азот нитритен, общ азот, общ фосфор и ортофосфати се задържат в границите на добро състояние на повърхностните води. При показатели общ фосфор, общ азот и азот нитритен в края на оценявания период се установява низходяща тенденция в отчетените концентрации.

По показатели разтворен кислород, електропроводимост, азот амониев и азот нитратен, водното тяло запазва отличното си състояние в сравнение с оценката от предходен период.

От анализа на специфичните замърсители се установява, че всички измерени стойности по показател арсен в оценявания период, са над изискванията на СКОС за добро състояние.

Водното тяло е разположено по основното течение на р. Огоста, след вливане на последователно разположени повърхностни водни тела: р. Чипровска Огоста над гр. Чипровци и р. Огоста от Чипровци до вливане на р. Превалска Огоста при Белимел. Водните тела са натоварени по концентрация на арсен, вследствие на минали дейности от промишлен рудодобив. За поречието е определена фонова концентрация за химичния елемент арсен. След прилагане на „Методология за начина на ползване на определените фоновы концентрации при оценка на екологичното и химично състояние на повърхностни водни тела“ за показателя Арсен, средногодишната концентрация превишава изискванията на СКОС за добро състояние. Не се констатира превишения на СКОС за други специфични замърсители във водното тяло.

Общата оценка по физико-химични показатели и специфични замърсители е за умерено състояние.

През 2022 г. не е извършван хидробиологичен мониторинг в това водно тяло.

Анализът на приоритетни вещества не отчита концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото се оценява като добро.

✓ р. Огоста от Чипровци до вливане на р. Превалска Огоста при Белимел, водно тяло BG1OG789R1501

Водното тяло се наблюдава в мониторингов пункт р. Огоста, след с. Железна, с код BG1OG02911MS1100.

Водното тяло наречено още – Чипровска Огоста, от географска гледна точка обхваща водосбора на р. Огоста, след вливане на левия и приток – р. Мартиновска Огоста. Натиск върху състоянието на водното тяло с годините оказва миналата дейност от минно-

преработвателната промишленост. Във водосбора на водното тяло попадат и три броя закрити и рекултивирани хвостохранилища, от които не се очаква влошаване на състоянието на водното тяло.

В оценяваният период физикохимичните показатели и специфични замърсители са заложиени за двукратно изпитване.

От анализа на получените резултати от изпитване на физикохимичните показатели е видно, че в края на оценявания период са отчетени еднократни концентрации за ортофосфати и общ фосфор над граничната стойност за добро състояние на типа реки. Резултатите от изпитване на останалите елементи за качество не показват отклонения и съответстват на нормите за добро и отлично състояние на водите.

При анализа на специфичните замърсители се наблюдават превишения по показателя арсен и в двете измервания. Получените стойности за съдържание на разтворената форма на метала превишават изискванията на МДК-СКОС за добро състояние и след прилагане на определените локални фонове концентрации на арсен за водното тяло. Не се констатира превишения на СКОС по Наредба Н-4 за други специфични замърсители във водното тяло.

През 2022 г. от БЕК в наблюдавания пункт е анализиран макрозообентос. Според направените анализи оценката попада в границите на добро състояние. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

През 2022 г. в пункта не са залагани за изпитване приоритетни вещества. Последно изготвената оценка показва добро химично състояние на водното тяло.

✓ *р. Дългоделска Огоста, водното тяло BG10G789R1301*

Относно проследяване състоянието на водното тяло, в програмата за оперативен мониторинг в периода е наблюдаван пункт *р. Дългоделска Огоста, с. Гаврил Геново с код BG10G02811MS1090*.

Според анализа на физикохимичните показатели водното тяло запазва добро състояние, съгласно изискванията на Наредба Н-4.

От анализа на специфичните замърсители водното тяло се оценява във умерено състояние. Запазва се тенденцията при измерени концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние по показател арсен. Пунктът за мониторинг е разположен н р. Дългоделска Огоста, преди вливането и като ляв приток на основното течение на р. Огоста. От извършваните оценки и в предходни периоди е установено, че основното течение на река Огоста носи фоново арсен във водите, повлияно от минали минни дейности по поречието.

През 2022 г. от БЕК в описания по-горе пункт е анализиран макрозообентос. Според направените анализи оценката попада в границите на добро състояние. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

На база резултатите от измерените концентрации на приоритетни вещества, водното тяло е в *добро химично състояние*.

Поречие река Скът

Река Скът извира от местността Речка, северно от Маняшки връх - най-високата точка на планинския рид Веслец, като във водосбора си събира води от предпланинските възвишения в района на селата Горно Пещене, Тишевица, Цаконица и др. Характерното за

тях е, че северните им склонове са незалесени и спускащите се надолу малки рекички имат пороеен характер. Всички тези рекички се събират под общото име р. Скът.

В поречието на река Скът са разположени следните водни тела:

- *р. Скът от извор до Бъркачево, водно тяло BG1OG200R008;*
 - *р. Бързина от извор до вливане в р. Скът при Липница, водно тяло BG1OG200R1011;*
 - *р. Скът от Бъркачево до вливане на р. Бързина, водно тяло BG1OG200R1413;*
 - *р. Скът от вливане на р. Бързина до вливане в р. Огоста при Сараево, водно тяло BG1OG200R1113.*
- ✓ ***р. Скът от извор до Бъркачево, водно тяло BG1OG200R008***

Водното тяло се наблюдава в мониторингов пункт р. Скът при с. Голямо Пещене, с код на мониторинговия пункт BG1OG00237MS060.

Оценката на резултатите от изпитване показва:

В оценявания период не се установява натоварване на водите на р. Скът в пункта по фосфорсъдържащите физикохимични елементи-ортофосфати и общ фосфор, както и азот амониеви йони. Изчислените средногодишни концентрации показват стойности, отговарящи на нормите на отлично състояние.

По останалите елементи за качество средногодишните стойности показват добро състояние на водите. Еднократни превишения на нормите за добро състояние са измерени за електропроводимостта на водите и наличието на азот нитритен, в средата на 2022 г., като след това, измерените концентрации показват низходяща тенденция. Средногодишните им концентрации показват добро състояние, съгласно Наредба Н-4.

В три от четирите изпитвания, през 2022 г., на водата в пункта за наличие на специфични замърсители са измерени високи концентрации на разтворената форма на елемента манган, като най високата стойност достига до 4 (четири) пъти СГС-СКОС за добро състояние, съгласно Приложение № 7 на наредба Н-4.

За водното тяло е определена фоновая концентрация за елемента манган. След прилагане на „Методология за начина на ползване на определените фоновы концентрации при оценка на екологичното и химично състояние на повърхностни водни тела“, изчислената средногодишна стойност за показател манган превишава изискванията на СКОС за добро състояние по Наредба Н-4. Не се наблюдават измерени концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние за други специфични замърсители.

През 2022 г. от БЕК в описания по-горе пункт са анализирани макрозообентос и макрофити. Според направените анализи оценката попада в границите на добро състояние.

През 2022 г. не е извършван мониторинг по приоритетни вещества. Предходната изготвена ежегодна оценка на водите в пункта, показва добро химично състояние.

✓ ***р. Скът от Бъркачево до вливане на р. Бързина, водно тяло BG1OG200R1413***

По физикохимични показатели и специфични замърсители повърхностното водно тяло се наблюдава в мониторингов пункт с име р. Скът след гр. Бяла Слатина и код BG1OG00233MS050.

Данните от анализа на физикохимичните елементи за качество, показват че водното тяло запазва умерено състояние, в сравнение с изготвената ежегодна оценка в предходен период. Всички измерени концентрации в оценявания период за съдържанието на показатели: ортофосфати, общ фосфор, азот нитратен, азот нитритен, общ азот и общ

фосфор във водите на р. Скът са над СКОС – максимум за добро състояние, като превишенията на нормите за добро състояние. за някои от стойностите са от 2 до 3 пъти над горна граница.

В средата на периода е измерена електропроводимост на водата със стойност, превишаваща добро състояние, като в края на периода тенденцията е към концентрации в границите на доброто състояние на водите. Може да се отбележи, че измерените стойности на разтворения кислород във водите на р. Скът в пункта в различните годишни сезони на 2022 г., също показват отклонение от нормите за добро състояние. Измерените концентрации за показатели БПК5, азот амониев и активна реакция рН, отговарят на добро състояние на водите.

Резултатите от изпитванията в периода показват, че водите в пункта се характеризират с висока твърдост.

Анализа на резултатите за наличие на специфичните замърсители във водите показва, че в средата на периода еднократно е измерена концентрация за наличие на манган, над изискванията на СКОС за добро състояние. Другите измервания не показват отклонения. Може да се отбележи, че в изготвената ежегодна оценка от предходен период не са установени измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние за разтворената форма на метала в пункта. Не се отчитат превишения по другите изпитани елементи и вещества-специфични замърсители, съгласно Приложение № 7 на Наредба Н-4.

През 2022 г. не е извършван хидробиологичен мониторинг в това водно тяло.

През 2022 г. в пункта не е изпълняван мониторинг на специфични замърсители и приоритетни вещества. Последната изготвена ежегодна оценка показва добро химично състояние.

✓ р. Скът от вливане на р. Бързина до вливане в р. Огоста при Сараево, водно тяло BG1OG200R1113

В съответствие с географското местоположение на водното тяло, пункта е разположен в долното течение, преди вливането на р. Скът в р. Огоста

Водното тяло е планирано за мониторинг в оценявания период по физикохимични показатели и специфични замърсители в пункт с код BG1OG0021IMS020 и име р. Скът след гр. Мизия, разположен след урбанизираната територия на населеното място.

От направения анализ на резултатите от изпитваните физикохимични показатели е видно, че водното тяло запазва умерено състояние съгласно Наредба Н-4, в сравнение с оценката от предходен период.

Превишения на нормите за добро състояние се отчита при показателите: електропроводимост, азот нитратен и общ азот. Всички получени резултати за показателите са над СКОС за добро състояние. Електропроводимостта на водите в пункта е била най-висока в края на 2022 г., където се наблюдава възходяща тенденция в получените резултати в периода. Наличието на азот нитратен и общ азот във водите на реката в пункта е била най-висока в началото на 2022 г., където са измерени концентрации превишаващи до 3 (три) пъти СК за добро състояние по Наредба Н-4. Влошаване на състоянието се установява по съдържание във водите на фосфора под формата на ортофосфти. Последните две измервания през 2022 г. превишават СК за добро състояние, както и изчислената средногодишна концентрация за елемента. На добро се оценява състоянието на водното тяло по физикохимични показатели: БПК5 и активна реакция рН, азот нитритен, общ фосфор и ортофосфати.

Може да се отбележи, че разтворения кислород в пункта на р. Скът, запазва отличното състояние на водите. Измерените концентрации на азот амониев също показват добро състояние.

Изпитванията в периода показват, че водите в пункта се характеризират с висока твърдост.

При направената оценка на резултатите от изпитваните специфични замърсители, се установява, че в средата на 2022 г. е измерена еднократно висока концентрация над изискванията на СКОС за добро състояние на разтворената форма на елемента алуминий. За водното тяло е определена фоновата концентрация за елемента алуминий. След прилагане на „Методология за начина на ползване на определените фоновы концентрации при оценка на екологичното и химично състояние на повърхностни водни тела“, изчислената средногодишна концентрация на метала превишава изискванията на СКОС за добро състояние по Наредба Н-4. Не се наблюдават измерени концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние за други специфични замърсители.

През 2022 г. не е извършван хидробиологичен мониторинг в това водно тяло.

През 2022 г. не е извършван мониторинг по приоритетни вещества. Предходната изготвена ежегодна оценка на водите в пункта, показва добро химично състояние.

р. Скът

✓ р. Бързина от извор до вливане в р. Скът при Липница, водно тяло BG1OG200R1011

В оценяваният период водното тяло е наблюдавано по физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества в пункт с код *BG1OG22111MS040* и име *р. Бързина, след яз. Бързина преди вливане в р. Скът.*

Анализът на резултатите по физикохимичните елементи за качество, показва че водното тяло отговаря на изискванията за умерено екологично състояние, спрямо нормите за речния тип в Приложение № 6 на Наредба Н-4.

Запазва се умереното състояние по физикохимични показатели: електропроводимост, азот нитратен и общ азот, в сравнение с оценката от предходен период, като и при трите елемента за качество в края на периода се наблюдава възходяща тенденция в измерените концентрации. Изчислените средногодишни стойности превишават нормите за добро състояние по Наредба Н-4. За показател БПК5 може да се отбележи, че водното тяло влошава състоянието си и от оценка за добро в предходен период, в настоящия отговаря на нормите за умерено състояние.

От направената оценка на останалите физикохимични показатели е видно, че повърхностните води на р. Бързина в пункта отговарят на добро състояние по: активна реакция рН, азот амониев, азот нитритен, общ фосфор и ортофосфати.

При направения анализ на резултатите от изпитване на специфични замърсители в края на оценявания период се наблюдават измерени концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние на разтворения елемент желязо във водите в пункта на р. Бързина, но изчислената средногодишна концентрация за метала не показва превишение на СГС-СКОС за вътрешни повърхностни води.

По специфични замърсители водното тяло се оценява в добро състояние, тъй като не се наблюдават превишения по други изпитвани химични елементи и специфични замърсители.

През 2022 г. не е извършван хидробиологичен мониторинг в това водно тяло.

Анализът на данните от изпитване на приоритетни вещества в представителния пункт за водното тяло не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е оценено като добро.

Поречие река Ботуня

В поречието на р. Ботуня са разположени следните водни тела:

✓ *р. Ботуня от Вършец до вливане на р. Черна при Долно Озирово, вкл. притоците - Бяла и Черна, водно тяло BG1OG600R1006.*

Водното тяло е планирано за анализ по физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества в пункт с код BG1OG00265MS1080 и име р. Ботуня след с. Вършец до вливане на р. Черна при Долно Озирово, вкл. притоците - Бяла и Черна.

От оценката на получени резултати по анализирани физикохимични показатели е видно, че водното тяло запазва добро състояние, в сравнение с предходни оценявани периоди. Всички измерени концентрации по изследваните елементи за качество показват концентрации за отлично и добро състояние, съгласно нормите в Наредба Н-4 за съответния речен тип.

При анализа на специфичните замърсители не се наблюдават измерени високи концентрации, над изискванията на СКОС за добро състояние.

През 2022 г. не е извършван ХБМ в това водно тяло.

На база резултатите от измерените концентрации на приоритетни вещества, към 2022 г. водното тяло е в добро химично състояние.

✓ р. Ботуня от вливане на р. Черна при Долно Озирово до вливане в р. Въртешница при Криводол, водно тяло BG1OG600R1118

За наблюдение на водното тяло в мониторинговата програма за 2022 г. е пробонабирана повърхностна вода от пункт с географско описание: р. Ботуня, преди вливане на р. Въртешница при с. Голямо Бабино и код BG1OG00631MS110.

Получените резултати от изпитване на физикохимичните елементи за качество в пункта показват добро състояние на водите през 2022 г. Изчислените средногодишни концентрации за показатели: БПК5, активна реакция рН и общ азот са в границите на добро състояние водите за съответния речен тип. Измерените концентрации за останалите елементи за качество показват отлично състояние, съгласно нормите в Приложение № 6 на Наредба Н-4.

При анализа на специфичните замърсители не се наблюдават измерени високи концентрации, над изискванията на СКОС за добро състояние.

През 2022 г. от БЕК в описания по-горе пункт е анализиран макрозообентос. Според направените анализи оценката попада в границите на добро състояние.

На база резултатите от измерените концентрации на приоритетни вещества, към 2022 г. водното тяло е в добро химично състояние.

✓ р. Ботуня от вливане на р. Въртешница при Криводол до вливане в р. Огоста при Бойчиновци, водно тяло BG1OG600R1018.

Състоянието на водното тяло се наблюдава в пункт с код BG1OG00611MS090 и географско описание: р. Ботуня, при с.Охрид преди вливане в Огоста. Географски мониторинговия пункт е разположен в долното течение на р. Ботуня, преди вливането и като десен приток на р. Огоста.

В оценявания период, съгласно националната мониторингова програма, водното тяло е наблюдавано само по физикохимични елементи за качество. Получените резултати от изпитване показват, че водите в пункта се характеризират с ниска електропроводимост и висок разтворен кислород-отговарящ на отлично състояние. Измерените концентрации за показатели: азот амониев и азот нитритен също са в границите на отлично състояние за съответния речен тип. Концентрациите на останалите показатели са в нормите на добро състояние на водите, съгласно Приложение № 6 на Наредба Н-4. Единствено за наличието на ортофосфати в края на периода е измерена еднократна концентрация над СК да добро състояние, но средногодишната стойност е границите на добро състояние. В сравнение с предходен оценяван период, в пункта не са отчитани високи стойности за ортофосфати във водите на р. Ботуня, преди вливането и в р. Огоста.

През 2022 г. не е извършван ХБМ в това водно тяло.

През 2022 г. в пункта не е изпълняван мониторинг на специфични замърсители и приоритетни вещества.

✓ р. Въртешница от извор до вливане в р. Ботуня при Криводол, водно тяло BG1OG600R007

През 2022 г. водното тяло не е било включено в програмите за мониторинг на повърхностни води.

р.Ботуня

Река Рибене

✓ Приток на р. Рибене от извор до вливане в р. Рибине при Лесура, водно тяло BG10G400R1119

Водното тяло е планирано за мониторинг и в двете програми в оценявания период по физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества в пункт с код BG10G00242MS1120 и име *р.Ляв приток на р. Рибене на запад от с. Лесура, след моста за с. Галатин*.

Анализът на резултатите по физикохимичните елементи за качество показва, че водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние, спрямо определените норми в Наредба Н-4.

За БПК5 и електропроводимост са измерени няколко стойности в пункта над нормите за добро състояние, най-високата от които и при двата показателя е в средата на 2021 г. В края на оценявания период при електропроводимостта на водите се наблюдава възходяща тенденция на отчетените концентрации, докато при изпитването за БПК5 последните стойности клонят към горна граница за добро състояние. Изчислените концентрации обаче остават над СКОС за добро състояние по Наредба Н-4.

При изпитване на физикохимичните показатели: азот нитратен, азот нитритен и общ азот не се отчитат екстремно високи стойности, като измерените до 5 пъти над СКОС през 2018 г. В края на оценявания период се наблюдава тенденция към понижаване на измерените концентрации, достигащи граничната стойност за добро състояние, но изчислените средногодишни стойности за показателите остават над СКОС за добро състояние, както се запазва умереното състояние по показателите. Водите в пункта се характеризират с висока твърдост на водата.

Съгласно изискванията на Наредба Н-4, измерените стойности по показатели разтворен кислород, общ фосфор и ортофосфати отговарят за отлично състояние на повърхностните води.

От анализа на специфичните замърсители в пункта е видно:

В началото на 2022 г. е измерена еднократно висока стойност за разтворената форма на метала желязо превишаваща СГС-СКОС, но изчислената средногодишна концентрация в периода се оценява в добро състояние.

Измерени са няколко стойности над изискванията на СКОС за добро състояние на повърхностните води за изпитвания химичен елемент манган. Най-високата концентрация се отчита в средата на 2021 г., достигаща до около 20 пъти над СКОС. След прилагане на „Методология за начина на ползване на определените фонове концентрации при оценка на екологичното и химично състояние на повърхностни водни тела“ за показателя манган, средногодишната концентрация превишава изискванията на СКОС за добро състояние. Не се констатира превишения на СКОС за други специфични замърсители във водното тяло.

През 2022 г. не е извършван ХБМ в това водно тяло.

Анализът на изпитваните приоритетни вещества в пункта не отчита концентрации над изискванията на СГС-СКОС за добро състояние, съгласно нормите в Наредбата за СКОС. Химичното състояние на тялото се оценява като добро.

✓ р. Рибене от извор до вливане на приток при Лесура, вкл. Язовир Трикладенци, водно тяло BG10G400R1219

През оценявания период, състоянието на водното тяло е наблюдавано по физикохимични показатели (ФХП) и специфични замърсители в пункт р. Рибене след с. Лесура с код BG10G02431MS023.

След направена оценка на получените резултати по физикохимичните елементи за качество в пункта се вижда, че водното тяло запазва умереното си състояние за съответния речен тип, съгласно Приложение №6 на Наредба Н-4.

Превишения на нормите за добро състояние се установяват при показатели: електропроводимост, азот нитратен и общ азот, където всички измерени стойности са над изискванията за добро състояние на повърхностните води. От направения анализ на наличните резултати се вижда, че в края на оценявания период се наблюдава възходяща тенденция на измерените концентрации за изброените елементи за качество.

На добро състояние се оценяват изчислените средногодишни концентрации по показатели: активна реакция рН, БПК5, ортофосфати (като фосфор), азот нитритен и общ азот.

Съгласно изискванията на Наредба Н-4, на отлично състояние отговарят водите в пункта по измерените стойности за: разтворен кислород, и азот амониев.

При анализа на специфичните вещества се наблюдава еднократно измерени в началото на 2022 г. стойности над СКОС при химичните елементи желязо и алуминий, но изчислените средногодишни концентрации на разтворената форма на металите не превишава СГС-СКОС за вътрешни повърхностни води, съгласно Приложение №7, към Наредба Н-4. Не се констатира превишения на СКОС за други специфични замърсители във водното тяло.

Изпитванията в периода показват, че водите в пункта се характеризират с висока твърдост.

През 2022 г. от БЕК в описания по-горе пункт е анализиран макрозообентос. Според направените анализи оценката попада в границите на добро състояние.

През 2022 г. не е извършван мониторинг по приоритетни вещества. Предходната изготвена ежегодна оценка на водите в пункта, показва добро химично състояние. В

направената оценка, при актуализацията на ПУРБ 2016-2021 г., водното тяло е оценено в добро химично състояние.

✓ ***р. Рибене след вливане на приток при Лесура до вливане в р. Огоста при Бели брод, водно тяло BG1OG400R1019***

Водното тяло е планирано за анализ в оценявания период по физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества в пункт *р. Рибине при с. Фурен с код BG1OG00041MS070*.

От анализа на данните от изпитване по физикохимичните елементи за качество за периода водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние съгласно изискванията на Наредба Н-4, поради отчетени концентрации над нормите за добро състояние за показатели БПК₅, електропроводимост, общ азот и азот нитратен. За състоянието на водното тяло по показатели БПК₅ и електропроводимост може да се отбележи, че въпреки низходящата тенденция при измерени стойности в оценявания период, последно получените резултати са над границата за добро състояние и изчислените средногодишни концентрации съответстват на умерено състояние, съгласно Приложение №6 на Наредба Н-4. По показатели азот нитратен и общ азот водното тяло запазва умерено състояние.

По физикохимични показатели – разтворен кислород, азот амониев, азот нитритен, общ фосфор и ортофосфати, водното тяло в пункта се оценява в отлично състояние.

В оценявания период се отчита еднократно измерена висока концентрация по показател Алуминий/разтворен във водите в мониторинговия пункт, като резултата е до шест пъти над СГС-СКОС за вътрешни повърхностни води. Резултатите от останалите изпитвания са под ГО на метода. Не се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СГС-СКОС за добро състояние по другите анализирани специфични замърсители във взетите проби повърхностни води в пункта.

Общата оценка по физико-химични показатели и специфични замърсители е за умерено състояние на водното тяло, с превишения на химичния елемент-метал алуминий.

През 2022 г. не е извършван ХБМ в това водно тяло.

От анализа на резултатите на изпитваните приоритетни вещества в оценявания период се определя, че химичното състояние на водното тяло е добро.

Язовири в поречието на р. Огоста

✓ ***язовир Среченска бара, водно тяло BG1OG700L1016***

Водното тяло язовир Среченска бара е разположено в Зона за защита на водите /ЗЗВ/, предназначени за ПБВ. Съгласно *Наредба № 12/18.06.2002 г. за качествените изисквания към повърхностните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване*, в оценявания период язовира е категоризиран с категория А2 с отклонения от нормите по микробиологични показатели.

За времето на 2022 година водите в язовира са мониторинирани във връзка с изпълнение изискванията на Наредба 12 и е включен в Програмата за контролен мониторинг на повърхностни води предназначени за питейно-битово водоснабдяване.

За последно яз. Среченска бара е бил планиран за ХБМ през 2019 г. Според получените резултати язовира се оценява в максимален екологичен потенциал.

✓ **язовир Дъбника, водно тяло с код BG1OG600L1015 с се наблюдава в пункт с код BG1OG00626MS051 и име яз. Дъбника – на стената.**

Пунктът е включен в националната програма за мониторинг 2021 – 2022 г.

От анализа по физикохимичните показатели е видно, че водите на язовира отговарят на изискванията за умерено състояние спрямо Наредба Н-4. Изчислените средногодишни концентрации за показатели: активна реакция рН, азот нитратен и ортофосфати са в границите на добро състояние на повърхностните води за езерния тип. По физикохимични показатели разтворен кислород, БПК5, азот амониев, общ азот и общ фосфор водното тяло е в умерено състояние. На нормите за отлично състояние отговарят показатели електропроводимост и азот нитритен.

При анализа на специфичните замърсители не се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

По физикохимични елементи за качество и специфични замърсители водното тяло се оценява в добър екологичен потенциал.

През 2022 г. не е извършван ХБМ в яз. Дъбника.

Анализа на приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е добро.

Други реки

р. Мартиновска, р. Бързия, р. Шугавица и р. Златица

Общото между записаните по-горе реки/водни тела е, че всяка река от извор до вливането и в р. Огоста е самостоятелно водно тяло. Оценката по водни тела/реки е следната:

✓ **р. Мартиновска (Мартиновска Огоста), с код на водно тяло BG1OG789R1601**

През 2022 г. водното тяло не е било включено в програмите за мониторинг на повърхностни води.

✓ **Река Бързия, с код на водното тяло BG1OG700R1003**

Водното тяло е включено в последната програма за мониториране през 2022 г. в пункт с име р. Бързия след с. Боровци и код BG1OG07419MS180.

При анализ на данните от изпитване на физикохимичните елементи за качество от изпълнявания национален мониторинг в разглеждания период е видно, че превишения на нормите за добро състояние се наблюдава при измерените стойности по показатели общ фосфор и ортофосфати, като в края на оценявания период се наблюдава възходяща тенденция на съдържанието на измерените концентрации във водите. Водното тяло е с трайно отклонение от СКОС за добро състояние по посочените показатели, наблюдавано и в предходни периоди, и отговаря на изискванията за умерено състояние на повърхностните води.

По всички останали физикохимични елементи за качество, водното тяло запазва отлично и добро състояние на измерените концентрации, в сравнение с предходен оценяван период.

При обработка на получените резултати от анализирания специфични замърсители не се наблюдават измерени високи концентрации, над изискванията на СКОС за добро състояние, съгласно разпоредбите на Наредба Н-4.

През 2022 г. от БЕК в наблюдавания пункт е анализиран макрозообентос. Според направените анализи оценката попада в границите на добро състояние. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

През 2022 г. в пункта не са залагани за изпитване приоритетни вещества. Последно изготвената оценка показва добро химично състояние на водното тяло.

✓ **Река Златица, с код на водното тяло BG1OG700R1002**

В оценявания период водното тяло е включено в националната програма за оперативен мониторинг и е наблюдавано по физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества в пункт с код BG1OG02765MS055 и име *р. Златица при с. Гаганица*.

Изчислените СГС на концентрациите по показателите разтворен кислород и електропроводимост отговарят на нормите за отлично състояние на водите. В оценявания период средногодишните концентрации по всички останали физикохимични елементи за качество са в граничните стойности за добро състояние за съответния речен тип, въпреки измерените еднократни концентрации за показатели: азот нитритен и ортофосфати в началото и по показатели азот нитратен и общ фосфол в края на оценявания период.

Оценката по специфични замърсители показва добро състояние на водното тяло, съгласно изискванията на Наредба Н-4.

За периода на 2022 г. оценката, според анализирания биологични показатели (макрозообентос и макрофити) отговаря на критериите за добро състояние. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

На база резултатите от измерените концентрации на приоритетни вещества, водното тяло е в добро химично състояние.

✓ **Река Шугавица, с код на водното тяло BG1OG700R005**

През 2022 г. водното тяло не е било включено в програмите за мониторинг на повърхностни води.

р. Дългоделска Огоста

Речни водохващания /РВ/, предназначени за питейно-битово водоснабдяване /ПБВ/

✓ РВ "Крушечка бара"; РВ "Старата река"; РВ "Релкьов дол"; РВ "Драгиева бара"; РВ "Орлощица 1"; РВ "Орлощица 2"; р. Ботуня до Вършец, с код на водното тяло BG1OG600R1106.

✓ РВ "Чегорила"; р. Черна до Горно Озирово, с код на водното тяло BG1OG600R1206.

✓ РВ "Пръшковица"; РВ "Гаванищица"; РВ "Садина бара"; РВ "Ширине" на реките Бързия, Рибна бара, Голяма Садина бара и Малка Садина бара, с код на водното тяло BG1OG700R1103.

✓ РВ "Шабовица"; РВ "Бели ефенди"; РВ "Голяма река"; РВ "Къса река", с код на водното тяло BG1OG700R1203.

✓ РВ "Лекия", РВ "Горна лука" - р. Превалска Огоста до вливане в р. Огоста при Белимел, с код на водното тяло BG1OG789R1101.

✓ РВ "Щавляка" и РВ "Козарице"- р. Огоста от извор до Чипровци, с код на водното тяло BG1OG789R1201.

Речните водохващания се оценяват по метода на групирането, както при ПУРБ 2016-2021 г., така и за периода 2022 година. Посочените речни водохващания са предназначени за ПБВ. В последно изготвената категоризация към 2021 г., водните тела са категоризирани с категория А2 съгласно Наредба № 12/18.06.2002 г. за качествените изисквания към повърхностните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване, с изключение на РВ "Крушечка бара", водите в което са категоризирани с категория А1.

Нишава

Речно водохващане РВ "Перачката река", водно тяло BG1NV200R1102 е предназначено за ПБВ и е категоризирано с категория А2 съгласно Наредба № 12/18.06.2002 г. за качествените изисквания към повърхностните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване.

Поречия Западно от река Огоста

Реките, които са разположени на запад от река Огоста са следните:

✓ Река Тимок, водно тяло BG1WO100R001

✓ Река Тополовец - водно тяло BG1WO200R004 и яз. Кулата- водно тяло BG1WO200L1003

✓ Река Войнишка - водно тяло BG1WO300R1007 и яз. Полетковци на р. Войнишка- водно тяло BG1WO300L1006

✓ Река Видбол- водно тяло BG1WO300R1008 и РВ "Бяла вода" на р. Видбол, водно тяло BG1WO300R1108

✓ Река Арчар - водно тяло BG1WO400R1009

✓ Река Скомля – водно тяло BG1WO500R011

✓ Река р. Лом – с водни тела: BG1WO600R015, BG1WO600R1013, BG1WO600R1112, BG1WO600R1612, BG1WO600R1712, BG1WO600R1812, BG1WO600R1912

както и РВ "Стакевска река" на р. Стакевска, РВ "Голяма река" на р. Чупренска, РВ "Голяма река" на р. Краставичка, РВ "р. Горни Лом"

✓ р. Нечинска бара след язовир Христо Смирненски – водно тяло BG1WO600R1014

✓ Река Цибрица – водно тяло BG1WO800R1016

✓ Язовир Расово, язовир Рабиша, язовир Ковачица, язовир Христо Смирненски (на река Лом), водни тела съответно BG1WO800L1020, BG1WO300L018, BG1WO800L021, BG1WO600L1014.

Реките, разположени на запад от река Огоста, в голямата си част са от тип R8. Реките не са с голям водосбор и са незначително натоварени, както се има предвид липсата на големи промишлени производства и малкият брой население в тази част на страната.

Особено място при анализа трябва да отделим на река Тимок. Този участък от реката, който е на устието на река Дунав и който е граничен с Р Сърбия, е характерен с висока замърсеност с метали. Източникът на замърсяване е извън пределите на Р България.

✓ **Река Тимок, водно тяло BG1WO100R001**

Водното тяло се наблюдава в пункт с име р. Тимок при гр. Брегово и код BG1WO00014MS140. Пунктът е включен в програмата за оперативен мониторинг. Проведен е мониторинг на всички физикохимични показатели, специфични замърсители и голям брой приоритетни вещества.

В оценявания период резултатите по анализирания физикохимични показатели показва запазване на добро състояние на водите, в сравнение с оценката от предходен период. Еднократно превишение на нормите за добро състояние по Наредба Н-4 се установява единствено при показател азот амониев, при пробонабиране в пункта през първото тримесечие на 2022 г.

При анализа на получените резултати от изследване на специфични замърсители в пункта се наблюдава:

През 2022 г. във водите в пункта не са измерени концентрации за разтворената форма на метала - желязо СКОС за добро състояние, в сравнение с предходни периоди.

Високи концентрации на цинк в повърхностните води са отчетени еднократно през първото полугодие. В края на оценявания период се наблюдава низходяща тенденция, но изчислената средногодишна концентрация остава над СГС-СКОС за добро състояние.

Може да се отбележи, че през второто полугодие на 2022 г., при извършения оперативен мониторинг, при едни и същи пробонабирания на води в пункта, са установени високи концентрации за разтворената форма на металите мед и манган, като при мангана най-високо измерената концентрация достига до 5 пъти СКОС за добро състояние на водите по Наредба Н-4. Въпреки наблюдаваната низходяща тенденция в отчетените стойности, изчислените средногодишни концентрации остават над СКОС.

За показател алуминий във водното тяло еднократно са измерени концентрации, превишаващи СКОС. Предвид отчетените низходящи концентрации за елемента в края на периода, средната стойност за периода не превишава СГС-СКОС.

За металите: Манган, Мед, Цинк и Алюминий са измервани концентрации над СКОС за добро състояние, съгласно Приложение №7 на Наредба Н-4 и в предходни оценявани периоди.

През 2022 г. от биологичните елементи за качество са анализиран макрозообентос и макрофити. Данните показват, че състоянието на тялото се оценява като умерено. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през 2021 г.

Направената оценка на химичното състояние показва:

Отчитат се измерени високи концентрации по показатели кадмий и никел. Най-висока измерена концентрация във водите в пункта и при двете разтворени форми на елементите, при едно и също пробонабиране, се отчитат в началото на 2022 г., като стойността за кадмий достига до 6-7 пъти над СКОС за добро състояние по Наредба за СКОС. Въпреки наблюдаваната низходяща тенденция в измерените концентрации в края на оценявания период, изчислените средногодишни концентрации на металите кадмий и никел превишават СГС-СКОС за повърхностни води.

Химичното състояние се оценява като не достигащо добро/ лошо състояние, поради измерени високи стойности на тежките метали кадмий (Cd) и никел (Ni).

В заключение на казаното, може да се обобщи, че водите на р. Тимок в българския участък са замърсени с тежки и други метали като никел, кадмий, мед, цинк, манган и алуминий. Минно – добивната дейност е един от основните източници на замърсяване на повърхностните води с тежки метали, каквито са трайно установени във водите на р. Тимок. Замърсяването е извън територията на Р България, предвид факта че на българска територия в този район няма източници на химично замърсяване. Предположението ни е, че източник на замърсяване е флотационната фабрика в Р Сърбия, тъй като от българска страна липсва източник на натоварване.

✓ *р. Тополовец след язовир Кула до устие, вкл. притоци - р. Делейнска и р. Рабровска с Полянска - водно тяло с код BG1WO200R004*

Екологичното и химично състояние на водното тяло се наблюдава в мониторингов пункт с код BG1WO00211MS120 и име р. Тополовец преди вливане в р. Дунав, при гр. Видин.

Водното тяло обхваща целия водосбор на р. Тополовец, заедно с нейните по-големи десни притоци: Рабровска и Делейнска река.

Оценката на резултатите от изпитване на физикохимичните елементи за качество във водното тяло показва, че в началото на периода при лабораторния анализ на взета водна проба едновременно са отчетени концентрации над нормите за добро състояние спрямо изискванията на Наредба Н-4 за наличие на азот амониев, общ азот и електропроводимостта на водата. Промяната в електропроводимостта на водата и наличието на биогенния елемент азот и неговите съединения регистрират инцидентно натоварване на водите на р. Тополовец при пункта, водещо до отклонение от добро състояние. Измерените концентрации по показателите до края на оценявания период са в границите на добро и отлично състояние, както и стойностите от изпитване по останалите физикохимични елементи за качество.

От анализът на данните за специфичните замърсители не се установява несъответствие с изискванията на СКОС за добро състояние на повърхностните води.

През 2022 г. от биологичните елементи за качество са анализирани макрофити. Данните показват, че състоянието на тялото се оценява като добро. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през 2021 г.

Анализа на приоритетни вещества отчита еднократно минимално превишение на измерена концентрация над изискванията на СКОС за добро състояние по показател трихлорметан. Може да се отбележи, че всички останали измервания са под границата на

количествено определяне на метода. Изчислената средногодишна стойност за приоритетното вещество не превишава СКОС за добро състояние по Наредба Н-4. Химичното състояние на водното тяло се оценява като добро.

✓ **яз. Кула - водно тяло BG1WO200L1003.**

Водното тяло е планирано за анализ по физикохимични показатели и специфични замърсители в периода, в пункт с име „яз. Кула - на стената“ и код BG1WO29791MS011.

От оцентака по физикохимични елементи за качество се установява, че всички измерени концентрации за БПК5 превишават нормите за добро състояние. При получените стойности за наличие на общ фосфор във водите на яз. Кула прави впечатление, че в средата на 2022 г. е измерена концентрация над СК за добро състояние, след което второто измерване е с низходяща тенденция към добро състояние на водите. Отклонения от качеството на водите в язовира по тези два показателя са отчетени и в предходен оценяван период, когато водното тяло е оценявано в умерено състояние по показателите.

По всички останали физикохимични елементи за качество резултатите от изпитване са в границите на добро и отлично състояние спрямо изискванията на Наредба Н-4.

От направения анализ на изследваните специфични замърсители може да се обобщи: не се установяват наднормени СГС на концентрациите за анализирания специфични замърсители.

Язовир Кула не е бил планиран за хидробиологичен мониторинг за периода на 2022 г.

През 2022 г. в пункта не са залагани за изпитване приоритетни вещества. Последно изготвената оценка показва добро химично състояние на водното тяло.

✓ **Река Войнишка - водно тяло BG1WO300R1007**

Водното тяло е планирано за анализ в периода в пункт с име р. Войнишка - с. Търняне и код BG1WO00321MS100.

При направената оценка на данните по физикохимичните показатели се установява, че всички измерени концентрации на елементите за качество във водите на реката отговарят на изискванията за отлично и добро състояние, с изключение на еднократно превишение на електропроводимостта на повърхностните води с минимално отклонение от нормата за добро състояние по Наредба Н-4 през третото тримесечие на 2022 г. Може да се отбележи, че има подобрение на екологичното състояние на водите на р. Войнишка по показатели БПК5 и общ азот, при които от умерено състояние в предходния оценяван период при настоящата оценка показват добро състояние на водите.

От анализирания специфични замърсители не се наблюдават измерени концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

През 2022 г. е извършен хидробиологичен мониторинг на БЕК макрозообентос, като резултатите показват отлично състояние. При мониторинга извършен през предходен период състоянието на пункта е било оценено като добро.

Анализа на приоритетни вещества не отчита концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние, съгласно нормите на Наредба за СКОС. В оценявания период, химичното състояние на тялото се оценява като добро.

✓ **яз. Полетковци на р. Войнишка- водно тяло BG1WO300L1006, с код на мониторингов пункт BG1WO32939MS021**

В оценявания период водното тяло е наблюдавано по физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества

След анализ на данните се констатира, че по физикохимични показатели за качество водите на язовира отговарят на изискванията за умерено състояние.

При оценка на отделните физикохимични елементи за качество се установява, че по показатели: БПК₅, общ азот и общ фосфор водното тяло отговаря на умерено състояние на водите. В началото на 2021 г. са измерени еднократно високи стойности по показател общ фосфор, след което се наблюдава низходяща тенденция при отчетените стойности. Получените стойности от изпитване на водите от яз. Полетковци за показател общ азот се движат изцяло над границата за добро състояние, като най-висока е измерената при второто пробовземане в началото на 2021 г. Въпреки наблюдаваната тенденция към понижение на отчетените стойности за показател БПК₅ на водите в пункта след измерена висока стойност в началото на 2021 г., изчислената средногодишна концентрация отговаря на стандартите за умерено състояние на водите.

Изчислените средногодишни концентрации по показатели азот амониев, азот нитратен, азот нитритен и ортофосфати отговарят на изискванията за добро състояние на повърхностните води.

Стойностите за електропроводимост и активна реакция рН определят оценката за отлично състояние на водите по елементите за качество.

От анализа на специфичните замърсители е видно:

- Отчита се еднократно превишение на нормите за добро състояние при изпитване на метала желязо-разтворено в повърхностните води през второто полугодие на 2020 г., но изчислената средногодишна концентрация от наличните резултати в оценявания период за елемента не превишават СГС-СКОС за вътрешни повърхностни води;

- Измерени са високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние по показатели манган и алуминий. Изчислените средногодишни стойности /СГС/ на показателите във водното тяло надвишават изискванията на СКОС за добро състояние. След прилагане на „Методология за начина на ползване на определените фонове концентрации при оценка на екологичното и химично състояние на повърхностни водни тела“ за показатели манган и алуминий, СГС превишава изискванията на СКОС за добро състояние.

При обработка на резултатите се отчита превишение по показател цианиди. Изчислената средногодишна концентрация е над ГО на метода, но използвания лабораторен метод в оценявания период не отговаря на разпоредбите на чл.84 от Наредба 1/11.04.2011г. за мониторинг на водите и изискванията на Директива 2009/90/ЕО.

Общата оценка по физикохимични елементи и специфични замърсители показва умерено състояние на водното тяло.

Яз. Полетковци е бил планиран за ХБМ през 2022 г. Според получените резултати от БЕК фитопланктон язовира се оценява в лош екологичен потенциал.

Анализа на приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото се оценява като добро.

✓ **Река Видбол - водно тяло BG1WO300R1008 и РВ "Бяла вода" на р. Видбол, водно тяло BG1WO300R1108**

През 2022 г. водното тяло не е било включено в програмите за мониторинг на повърхностни води.

✓ **Река Арчар - водно тяло BG1WO400R1009**

Река Арчар извира на 200 м източно от връх Бабин нос в планината Бабин нос, на 1060 m н.в и до село Раяновци тече в планинска гориста долина. Водното тяло обхваща целия водосбор от извор на основното течение на р. Арчар и десните и притоци Салашка и Градска река.

В националната програма за оперативен мониторинг състоянието на водното тяло се наблюдава в един пункт с код BG1WO00413MS070 и име р. Арчар, при с. Арчар, разположен преди устието и в р. Дунав.

Анализът на физикохимичните елементи за качество в пункта показва, че водното тяло отговаря на добро състояние спрямо изискванията на Наредба Н-4. През оценявания период в пункта измерените концентрации по отделните физикохимични елементи за качество съответстват на отлично и добро състояние, с изключение на инцидентно измерена висока стойност за БПК5 във водите на р. Арчар в средата на 2022 г., след което се наблюдава низходяща тенденция и последващите измерени концентрации са в граничните стойности за добро състояние на повърхностните води, както е оценен показателя и в предходни периоди.

Получените резултати от изпитване на специфичните замърсители в пункта не показват концентрации над изискванията на SKOC за добро състояние, съгласно Наредба Н-4.

През 2022 г. в посоченият пункт са анализирани БЕК макрозообентос и макрофити, като резултатите показват добро състояние. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предходни години.

Анализът на приоритетни вещества не показва концентрации над изискванията на SKOC за добро състояние. Химичното състояние на тялото се оценява като добро.

✓ **Река Скомля – водно тяло BG1WO500R011**

Наблюдава се с един мониторингов пункт с код BG1WO00521MS060 и име р. Скомля след с. Септемврийци.

След анализа на резултатите по физикохимични елементи за качество, за водното водното тяло може да се отбележи, че:

По показатели: азот нитритен, разтворен кислород, общ фосфор и ортофосфати по измерените концентрации се запазва отличното състояние на водите.

Превишения на максимума на стандарта за качество за добро състояние, определящи умерено състояние на водите, се наблюдава при измерените концентрации в р. Скомля в пункта по показатели:

- БПК5 – еднократно в средата на 2022 г., след което се отчита намаляваща тенденция на показателя;

- електропроводимост – и двете измерени концентрации на елемента за качество показват превишение на СК за добро състояние.

Отклонението от нормите по показател електропроводимост е индикатор за промяна във водната екосистема и може да насочи вниманието към замърсяване. Превишенията на SKOC за добро състояние по БПК5 е показателно за органично замърсяване. Във водосбора на водното тяло няма действащи производствени предприятия. Попадат населени места, без изградена канализационна система за отпадъчни води и обработваеми земеделски площи.

При анализа на специфичните замърсители не се наблюдават измерени високи концентрации, над изискванията на СКОС за добро състояние.

Общата оценка по физико-химични показатели и специфични замърсители за водното тяло е умерено състояние.

През 2022 г. в пункта не са залагани за изпитване приоритетни вещества. Последно изготвената оценка показва добро химично състояние на водното тяло.

✓ **Река Лом – с водни тела: BG1WO600R015, BG1WO600R1013, BG1WO600R1112, BG1WO600R1612, BG1WO600R1712, BG1WO600R1812, BG1WO600R191, както и РВ "Стакевска река" на р. Стакевска, РВ "Голяма река" на р. Чупренска, РВ "Голяма река" на р. Краставичка, РВ "р. Горни Лом"**

✓ **Водно тяло с код BG1WO600R015, р. Лом от вливане на р. Нечинска бара до устие**

Водното тяло се наблюдава в мониторингов пункт с код BG1WO00061MS030 и име р. Лом преди гр. Лом. Пунктът е разположен преди устието на р. Лом в р. Дунав.

От направената оценка на данните, от анализ на физикохимичните показатели, се установява, че водите на водното тяло запазват добро състояние спрямо Наредба Н-4.

В оценявания период не са отчетени превишения на СКОС по изпитаните елементи за качество във водите на р. Лом в пункта.

От анализа на специфичните замърсители няма измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние, с изключение на еднократно установено превишение на желязо, в средата на оценявания период. Във водите на р. Лом в пункта са измервани еднократни инцидентни концентрации над СКОС и в предходни оценявани периоди. Може да се отбележи, че изчислените средногодишни концентрации за разтворената форма на метала отговарят на СКОС за добро състояние спрямо Наредба Н-4.

През 2022 г. в посоченият пункт са анализирани БЕК макрозообентос и макрофити, като резултатите показват добро състояние. Тази оценка съпада с оценката от мониторинга проведен през предходни години.

На база резултатите от измерените концентрации на приоритетни вещества, водното тяло е в добро химично състояние.

✓ **Водно тяло с код BG1WO600R1112 р. Лом от вливане на р. Краставичка при Горни Лом до вливането на р. Стакевска**

Водното тяло е разположено в горното течение на р. Лом. В оценявания период е наблюдавано в мониторингов пункт с код BG1WO000659MS050 и име р. Лом при с. Горни Лом.

От направената оценка на резултатите от изпитване на физикохимичните показатели, водното тяло запазва умерено състояние спрямо Наредба Н-4.

Въпреки отличното състояние за измерените концентрации по показатели: разтворен кислород, електропроводимост, азот амониев и азот нитритен, както и доброто състояние на водите по ортофосфати и активна реакция рН във водите на р. Лом в горното и течение, умерено остава състоянието по общ фосфор. По физикохимични елементи за качество: БПК5, азот нитритен и общ азот показва влошаване на състоянието и от добро в предходни периоди, през 2022 г. преминава в умерено. Може да се отбележи, че в оценявания период в средата на 2022 г. при едно и също пробонабиране се отчита превишение на стандарта за добро състояние едновременно по азот нитратен и общ азот, като най-високата измерена

концентрация е до 4 пъти над изискванията за добро състояние по Наредба Н-4. В края на оценявания период и по двата показателя се наблюдава низходяща тенденция в измерените стойности, попадащи в границите на добро състояние.

Във водосбора на водното тяло липсват промишлени зауствания. Пунктът за мониторинг е разположен непосредствено след населено място без изградена канализационна система. Може да се предположи, че вероятните причини за измерените високи концентрации в реката за БПК5, азот нитритен, общ фосфор и общ азот са по-скоро инфилтрация от обработваемите земеделски от наторяване в района на водосбора, включително зауствания от населените места, без изградена канализационна система, при евентуален период на маловодие.

От анализа на специфичните вещества се наблюдава еднократно превишение на нормите за добро състояние на измерени стойности за елемента Алуминий в началото на 2022 г., но изчислената средногодишна концентрация за показателя в оценявания период не превишава СКОС за вътрешни повърхностни води. Изчислените средногодишни стойности /СГС/ по останалите анализирани специфични елементи и вещества във водното тяло не надвишава изискванията на СКОС за добро състояние.

През 2022 г. от биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос и макрофити. Данните показват, че състоянието на пункта се оценява като отлично. За сравнение, при мониторинга извършван през 2019 г. състоянието на пункта е било оценено като добро.

През 2022 г. в пункта не са залагани за изпитване приоритетни вещества. Последно изготвената оценка показва добро химично състояние на водното тяло.

р. Лом при село Сталийска Махала

✓ **Водно тяло с код BG1WO600R1612 р. Лом от РВ "р. Горни Лом" до вливане на р. Крстаевичка при Горни Лом**

В оценявания период водното тяло не е планирано за наблюдение по физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества. Тялото е групирано с водно

тяло *BGIWO600R1512*, в което се анализира пункт с код *BGIWO00067MS232* и описание *PВ "р. Горни Лом"* по Програма за контролен мониторинг на повърхностни води предназначени за питейно – битово водоснабдяване.

✓ **Водно тяло с код *BGIWO600R1712*, р. Краставичка от *PВ "Голяма река"* до вливане в р. Лом при Горни Лом**

Река Краставичка е ляв приток на р. Лом в горното и течение.

В оценявания период водното тяло е планирано за мониторинг по физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества в пункт *р. Краставичка над с. Горни Лом* с код *BGIWO00659MS059*.

При анализа на получените резултати от изпитване на физикохимичните елементи за качество се установява, че водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние спрямо изискванията на *Наредба Н-4*.

В оценявания период се наблюдават превишения над нормите за добро състояние при показатели:

- БПК5, при който неколкократно са измерени превишения, най-високото от които е в средата на 2020 г. до 2 пъти над нормите за добро състояние;

- общ фосфор и ортофосфати, за които най-голямото превишение е измерената стойност в повърхностните води за общ фосфор в средата на 2020 г.-до 4 пъти над стандарта, а за ортофосфати най-високите се наблюдават в средата на 2020 г. и 2021 г.

Изчислените средногодишни концентрации по показателите БПК5, общ фосфор и ортофосфати запазват умерено състояние, в сравнение с оценката от предходен период.

Изчислената средногодишна концентрация по показателя общ фосфор и ортофосфати също отговарят на умерено състояние на водите, като в края на оценявания период се наблюдава низходяща тенденция в измерените концентрации.

На добро състояние на водите се оценяват показатели: активна реакция рН азот нитратен, азот нитритен и общ азот.

Водите на р. Краставичка в пункта показват измерени стойности за отлично състояние по електропроводимост, разтворен кислород.

При анализа на специфичните замърсители не се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

През 2022 г. не е извършван ХБМ в това водно тяло.

Анализа на приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

Химичното състояние на водното тяло е добро.

✓ **Водно тяло с код *BGIWO600R1812* р. Чупренска от *PВ "Голяма река"* до вливане в р. Стакевска.**

В оценявания период водното тяло не е планирано за наблюдение по физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества в самостоятелен пункт.

Водното тялото е групирано с водно тяло с код *BGIWO600R1512*, в което се анализира пункт с код *BGIWO00067MS232* и име *PВ "р. Горни Лом"* по Програма за контролен мониторинг на повърхностни води предназначени за питейно – битово водоснабдяване.

През 2022 г. не е извършван ХБМ в това водно тяло.

✓ **Водно тяло с код BG1WO600R1912 р. Стакевска от РВ "Стакевска река" до вливане в р. Лом.**

През 2022 г. не е извършван мониторинг в това водно тяло.

✓ **р. Нечинска бара след язовир Христо Смирненски – водно тяло с код BG1WO600R1014, с пункт за наблюдение р. Неченска бара преди вливане в р. Лом (моста с. Крива бара), с код на мониторингов пункт BG1WO01621MS110.**

В оценявания период водното тяло е планирано за наблюдение по физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества. От направените анализи и оценка, състоянието на тялото е както следва:

Анализа по физикохимичните показатели за качество на водите на реката отговарят на изискванията за добро и отлично състояние, с изключение на показател БПК5, при който въпреки наблюдаваната низходяща тенденция на измерени стойности, изчислената средногодишна концентрация за показателя превишава нормите за добро състояние и отговаря на изискванията за умерено състояние.

По-голяма част от анализирания физикохимични елементи за качество: разтворен кислород, електропроводимост, азот амониев, азот нитритен, общ фосфор и ортофосфати, показват отлично състояние на водите. На добро се оценява наличието на азот нитратен, общ азот и активна реакция рН на водите в пункта на водното тяло.

От направената оценка на резултатите от анализа на специфичните замърсители се установява:

- Отчитат се двукратно измерени концентрации за елемента желязо над СКОС за добро състояние, но средногодишната концентрация не превишава СГС-СКОС;

- Изчислената средногодишна концентрация за химичния елемент манган превишава СГС-СКОС за добро състояние. След прилагане на „Методология за начина на ползване на определените фонове концентрации при оценка на екологичното и химично състояние на повърхностни водни тела“ изчислената стойност за показателя отговаря на добро състояние

Общата оценка по физико-химични показатели и специфични замърсители е за умерено състояние на водите във водното тяло.

През 2022 г. не е извършван ХБМ в това водно тяло.

Анализа на приоритетни вещества не отчита концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на водното тяло е добро.

✓ **Река Цибрица – водно тяло BG1WO800R1016 с географско описание р. Цибрица от извор до устие, вкл. приток - р. Цибър**

Водното тяло се мониторира в пункт с код BG1WO00811MS010 и наименование р. Цибрица при с. Долни Цибър, разположен преди устие на р. Цибрица в р. Дунав. От анализ на данните по физикохимичните показатели за качество при мониторинговия пункт се установява, че в оценявания период водите на реката запазват умерено състояние по показатели азот нитратен и общ азот. Оценката показва, че получените концентрации за елемента азот, като азот нитратен и общ азот във водите на р. Цибрица достигат до два пъти превишение над нормите за добро състояние, при измерване. В края на периода се наблюдават тенденции към завишаване съдържанието на общ азот, а за нитратния азот е в посока към достигане границите на добро състояние на повърхностните води. Пунктът е разположен извън населено място, при голям дял на обработваеми земи във водосбора на

водното тяло, което е вероятна причина за установените азотни превишения на нормите за добро състояние, съгласно Наредба Н-4.

По останалите физикохимични елементи за качество, водите на р. Цибрица отговарят на изискванията за добро и отлично състояние.

По изпитаните специфични замърсители не се отчитат превишения на СКОС за добро състояние по Наредба Н-4.

През 2022 г. не е извършван ХБМ във водното тяло.

Няма измерени превишения на СКОС за добро състояние по анализирания приоритетни вещества. На база получените резултати от изпитване в оценявания период, химичното състояние на водното тяло се оценява като добро.

✓ **Язовир Расово BG1WO800L1020**

В оценявания периода водното тяло е планирано за наблюдение по физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества в пункт с код BG1WO00814MS071 и географско описание „яз. Расово - на стената“.

От направената оценка за състоянието на водното тяло се установява:

При анализ на данните по физикохимичните показатели за качество, водите на язовира отговарят на изискванията за умерено състояние.

В оценявания период превишения на нормите за добро състояние по Наредба Н-4, на база изчислени средногодишни концентрации, се отчитат при показателите:

- БПК5 – в годините на оценявания период многократно са измерени концентрации над нормите за добро състояние;

- Електропроводимост – най-високи стойности от наблюдаваните превишения през годините на оценявания период не установяват при първо пробовземане в началото на 2021 г. и началото на 2022 г. Проследява се тенденция за намаляване на концентрациите във водите на язовира.

- При показатели общ фосфор и общ азот са измерени няколко пъти стойности над нормите за добро състояние, като най-висока измерена концентрация във взета проба от яз. Расово -1 достига до пет пъти нас утвърдения стандарт. Тенденцията в последно измерените стойности е за по-ниски концентрации на елементите във повърхностните води на водното тяло.

- Превишения на нормите за добро състояние се отчита и за физикохимичния показател азот нитратен.

На добро състояние се оценяват водите във водното тяло по показатели: активна реакция рН, азот амониен, азот нитритен и ортофосфати.

От анализа на специфичните замърсители е видно:

- Изчислената средногодишна концентрация за елемента желязо превишава СГС-СКОС за добро състояние. След прилагане на „Методология за начина на ползване на определените фонови концентрации при оценка на екологичното и химично състояние на повърхностни водни тела“ изчислената стойност за показателя отговаря на добро състояние

- двукратно са измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние (в края на 2020 г. и началото на 2021 г.) по показателя алуминий.

Изчислената средногодишната стойност /СГС/ на показателя надвишава изискванията на СКОС за добро състояние и след прилагане на „Методология за начина на ползване на определените фонове концентрации при оценка на екологичното и химично състояние на повърхностни водни тела“.

Общата оценка по физико-химични показатели и специфични замърсители е за умерен екологичен потенциал на водите във водното тяло.

Язовир Расово не е бил планиран за хидробиологичен мониторинг през 2022 г.

Анализът на приоритетните вещества не отчита концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото на водното тяло е добро.

✓ **яз. Рабиша - водно тяло BG1WO300L018**

Язовир Расово не е бил планиран в програмите за мониторинг през 2022 г.

✓ **Язовир Ковачица - водно тяло BG1WO800L021**

В оценявания период водното тяло е планирано за наблюдение по физикохимични показатели и специфични замърсители с код BG1WO00812MS061 и географско описание „яз. Ковачица - на стената“.

От изготвеният анализ на получените резултати от изпитване, водното тяло се оценява, както следва:

При анализ на данните по физикохимичните елементи за качество се установява, че за показатели: електропроводимост и БПК5, измерените концентрации и в двете пробонабирания през 2022 г. показват превишение на нормите за добро състояние, като БПК5 във водите на язовира в края на периода достига до 2 пъти над стандарта за качество. Резултатите по показателите показват запазване на умерено състояние на водите по БПК5 и електропроводимост, в сравнение с предходни периоди.

В края на оценявания период се отчита възходяща тенденция при измереното съдържание на общ фосфор във взетите проби от язовира. Измерените високи стойности на показатели: Електропроводимост и БПК 5, и в двете проби са показателни за влошено състояние на водите в язовира. Стойностите за параметър електропроводимост над СКОС за добро състояние „носят“ информация за промяна в минералния състав на водната екосистема и могат да бъдат индикатор за наличие на замърсяване. Биохимичната концентрация на кислород за пет дни (БПК5) е масовата концентрация на разтворения кислород, изразходван при определени условия за биохимичното окисление на органични и/или неорганични вещества във водата и е условна количествена характеристика за степента на замърсяване на водите. Язовир Ковачица е разположен извън населено място, в землището на едноименното село Ковачица. В самостоятелния водосбор на водното тяло липсва промишленост и директно натоварване от точкови източници. Около язовира са разположени земеделски земи и площи.

От направения анализ на изследваните специфични замърсители може да се обобщи: не се установяват наднормени концентрации за анализираните вещества.

Язовир Ковачица не е бил планиран за хидробиологичен мониторинг през 2022 г.

През 2022 г. в пункта не са залагани за изпитване приоритетни вещества. Последно изготвената оценка показва добро химично състояние на водното тяло.

✓ **Язовир Христо Смирненски - водно тяло BG1WO600L1014**

В оценявания период водното тяло е планирано за наблюдение по физикохимични показатели и специфични замърсители.

Анализът на резултатите от изпитване по физикохимични показатели за качество показва, че във водите на язовира, всички измервания за общо съдържание на фосфор са над нормите за добро състояние по Наредба Н-4. Относно наличието на фосфор като ортофосфати във водите се установява, че в средата на оценявания период е регистрирано съдържание превишаващо доброто състояние, както и намаляваща тенденция към края на 2022 г. със стойности отговарящи на добро състояние. За измерените БПК5 стойности на водите в язовира се забелязва обратна тенденция: въпреки отчетената концентрация за добро състояние в средата на 2022 г., последно измерените в периода концентрации са над нормите за добро състояние.

Може да се отбележи, че превишения на нормите за добро състояние по физикохимичните показатели: БПК5, ортофосфати и общ фосфор са регистрирани и в предходни оценявани периоди.

От анализа на специфичните замърсители в оценявания период, може да се обобщи, че във водите на язовира:

- в средата на периода еднократно са измерени стойности на разтворената форма на метала – цинк над СКОС за добро състояние по Наредба Н-4;
- и двете измерени концентрации за разтворен манган многократно (от 5 до 8 пъти) превишават СКОС за добро състояние, съгласно нормите в Приложение № 7 на Наредба Н-4.

Превишения по показател манган са установени във водите на язовира и в предходни оценявани периоди.

Резултатите по останалите анализирани специфични замърсители не показват отклонения от добро състояние на повърхностните води.

Язовир Христо Смирненски не е бил планиран за хидробиологичен мониторинг през 2022 г.

През 2022 г. в пункта не са залагани за изпитване приоритетни вещества. Последно изготвената оценка показва добро химично състояние на водното тяло.

✓ **Речните водохващания: РВ "Бяла вода" на р. Видбол, РВ "Стакевска река" на р. Стакевска, РВ "Голяма река" на р. Чупренска, РВ "Голяма река" на р. Краставичка, РВ "р. Горни Лом" са предназначени за питейно-битово водоснабдяване /ПБВ/. Разположени са в Зона за защита на водите /ЗЗВ/, предназначени за ПБВ**

Въз основа на резултатите за РВ "р. Горни Лом" и РВ "Голяма река" на р. Чупренска може да се направи извода, че същите отговарят на изискванията за добро/отлично състояние по отношение на физикохимичните елементи за качество, специфичните замърсители и на добро химично състояние. Ползвайки подхода на групирането, всички РВ в поречие на реките западно от Огоста се оценяват в добро екологично и добро химично състояние.

Посочените речни водохващания са категоризирани с категория А2 съгласно *Наредба № 12/18.06.2002 г. за качествените изисквания към повърхностните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване.*

ПОРЕЧИЕ ИСКЪР

Водните тела разположени по основното течение на реката са 11 броя.

- ✓ *река Искър на устие преди река Дунав е BG1IS100R1027;*
- ✓ *р. Искър от вливане на р. Златна Панега при Червен бряг до вливане на р. Гостиля при Ставерци, водно тяло BG1IS135R1026;*
- ✓ *р. Искър от вливане на р. Малък Искър при Роман до вливане на р. Златна Панега при Червен бряг, водно тяло BG1IS135R1126;*
- ✓ *р. Искър от вливане на р. Габровница при Елисейна до вливане на р. Малък Искър при Роман, водно тяло BG1IS135R1226;*
- ✓ *р. Искър от вливане на р. Батулийска при Реброво до вливане на р. Габровница при Елисейна, вкл. притока р. Трескавец, водно тяло BG1IS135R1326;*
- ✓ *р. Искър от вливане на р. Владайска до вливане на р. Батулийска при Реброво, водно тяло BG1IS135R1426;*
- ✓ *р. Искър след язовир Панчарево, до вливане на р. Владайска, водно тяло BG1IS135R1726;*
- ✓ *Водно тяло р. Искър след водохващане при яз. Кокаляне (бент Пасарел) до язовир Панчарево и притоци - Егуля и Планицица, водно тяло BG1IS700R1006;*
- ✓ *р. Искър след водохващане при язовир Искър до яз. Кокаляне (бент Пасарел), водно тяло BG1IS700R1206;*
- ✓ *р. Искър от вливане на р. Мусаленска Бистрица при Самоков до вливане на р. Палакария, вкл. р. Палакария от извор до границата на СОЗ на язовир Искър при Широки дол, водно тяло BG1IS789R1104;*
- ✓ *Водно тяло р. Искър от вливане на р. Черни Искър и р. Бели Искър до вливане на р. Мусаленска Бистрица при Самоков, вкл. приток - р. Мусаленска Бистрица без зона питейни и Лъкатица с код BG1IS900R1003.*

За определяне на екологичното и химично състояние, повърхностните водните тела са наблюдавани в един или повече мониторингови пункта.

р. Искър

✓ *р. Искър от вливане на р. Гостиля при Ставерци до устие, водно тяло с код BG1IS100R1027, с два пункта за мониторинг — р. Искър при с. Гиген, с код BG1IS00111MS010 и р. Искър при с. Оряховица, с код BG1IS00119MS020.*

Водното тяло е определено като силномодифицирано водно тяло (СМВТ).

Пунктът при с. Оряховица е част от международната транснационална мониторингова мрежа за река Дунав /TNMN/.

През 2022 г. е провеждан мониторинг и в двата горепосочени пункта.

Анализът на резултатите за физикохимичните показатели показва, че водното тяло запазва умерен потенциал. Показателите азот амониев и общ азот са в нормите за умерен потенциал. Тенденцията при двата показателя е намаляваща, но все още превишава СКОС за добро състояние.

Установени са концентрации на показател алуминий при пункт р. Искър при с. Оряховица, с код *BG1IS00119MS020*, превишаващи СКОС за добро състояние. Общото състояние на водното тяло по специфични замърсители е умерено.

През 2022 г. е осъществен хидробиологичен мониторинг и в двата пункта. От биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос и макрофити. Данните показват, че потенциала в пункта отговаря на изискванията за умерен. За сравнение, при мониторинга извършван през 2021 г. потенциала е бил оценен като добър.

При анализа на приоритетни вещества не се отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние и тялото е оценено в добро химичното състояние.

✓ *р. Искър от вливане на р. Златна Панега при Червен бряг до вливане на р. Гостиля при Ставерци, водно тяло с код BG1IS135R1026, с обособени два пункта за мониторинг - при с. Староселци и при с. Чомаковци.*

Водното тяло е планирано за наблюдение през 2021-2022 г. по физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества при пункт при р. Искър при с. Староселци, на моста за с. Ставерци, с код BG1IS00413MS1130.

Анализът на данните на физикохимичните показатели показват, че водното тяло запазва умерен потенциал, спрямо 2021г. Измерените високи концентрации на показатели азот нитратен, общ азот, общ фосфор, ортофосфати са в характерни за водата от пункт р. Искър при с. Староселци, на моста за с. Ставерци.

При анализа на специфичните замърсители не са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

През 2022 г. не е извършван ХБМ във водното тяло.

Анализът на приоритетни вещества не отчита концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние, химичното състояние на тялото се оценява като добро състояние.

✓ р. Искър от вливане на р. Малък Искър при Роман до вливане на р. Златна Панега при Червен бряг, водно тяло с код BG1IS135R1126.

През 2022 година водното тяло е планирано за наблюдение по физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества, при мониторингов пункт - р. Искър при с. Реселец, с код BG1IS00417MS1010.

От анализа по физикохимичните показатели следва, че водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние. Измерените концентрации на показатели БПК, азот нитратен, общ азот, фосфати, общ фосфор са в нормите за умерено състояние, като са установени стойности с известна тенденция към понижаване, но оставащи над СКОС за добро състояние.

При анализа на специфичните замърсители не са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

Пунктът е бил планиран за хидробиологичен мониторинг през 2022 г., като са анализирани БЕК макрозообентос и макрофити. Получените резултати съответстват на критериите за умерено състояние. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

При анализа на приоритетни вещества не са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние, химичното състояние на тялото е добро.

✓ Водно тяло р. Искър от вливане на р. Габровница при Елисейна до вливане на р. Малък Искър при Роман, с код BG1IS135R1226.

Състоянието на водното тяло се следи с два пункт:

Мониторингов пункт р. Искър преди гр. Роман, моста преди ВЕЦ-а, с код BG1IS00031MS080;

Мониторингов пункт р. Искър при с. Ребърково с код BG1IS00031MS090

От анализа на резултатите от изпитване по физикохимичните показатели следва, че водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние, съгласно Наредба Н-4 от 14.09.2012 г. Отклонение от СКОС за добро състояние е констатирано при показатели - азот нитратен, общ азот, фосфор от ортофосфати, общ фосфор и те са оценени в умерено състояние. Показателите рН, съдържание на разтворен кислород, БПК5, азот амониев, азот нитритен отговарят на нормите за добро състояние. На отлично състояние отговаря показател електропроводимост.

При анализа на специфичните замърсители не са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

През 2022 г. е осъществен хидробиологичен мониторинг в пункта р. Искър при с. Ребърково, с код BG1IS00031MS090. Анализирани са БЕК макрозообентос и фитобентос. Според получените резултатите пунктът отговаря на критериите за умерено състояние.

За оценка на химичното състояние е извършен анализ на изпитваните в периода приоритетни вещества. През 2020 г. в пункт р. Искър при гр. Роман е констатирана еднократна измерена висока концентрация на показател флуорантен, която не се потвърждава при последващите измервания. В същият пункт през 2021 г. са измерени наднормени концентрации на Хептахлор и Хептахлорепоксид. Превишенията са еднократни и не се потвърждават при последващите изпитвания на водата Химичното състояние на водното тяло е оценено като постигащо добро състояние.

✓ **Водно тяло р. Искър от вливане на р. Батулийска при Реброво до вливане на р. Габровница при Елисейна, вкл. притока р. Трескавец, водно тяло BG1IS135R1326 с пункт:**

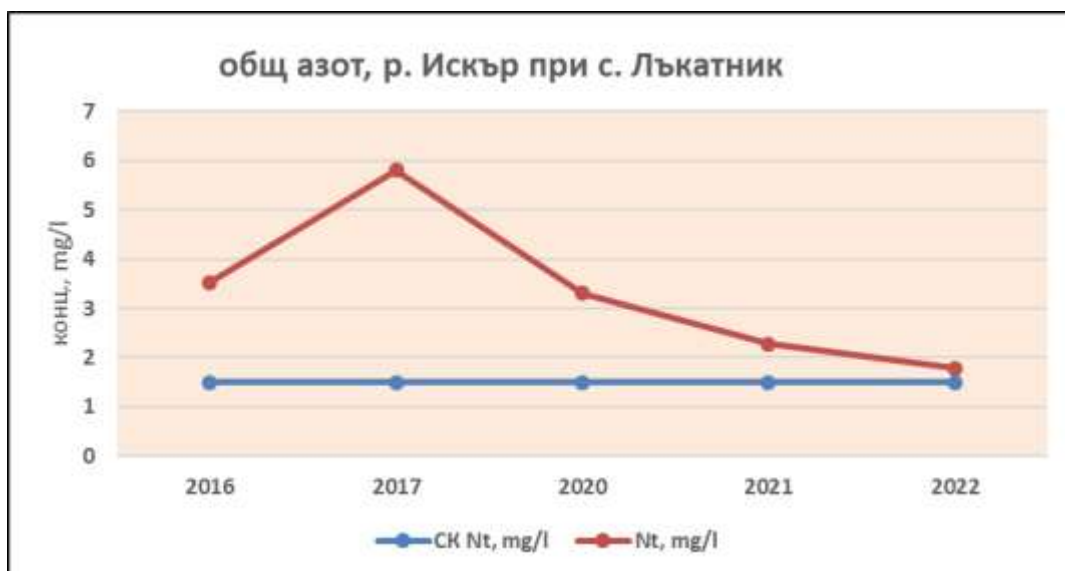
- **Мониторингов пункт р. Искър при с. Лъкатник – СМВТ, с код BG1IS00433MS1040**

Пунктът е включен в програмата за мониторинг 2021-2022 г.

В резултатите от изпитване по показатели – БПК5, азот нитритен, общ азот, ортофосфати и общ фосфор се констатира отклонения от СКОС за добро състояние. По физикохимични елементи за качество водното тяло запазва умерения потенциал от предходна година.

На диаграмите по-долу е показана тенденцията към понижаване на концентрациите на показатели азот нитритен и общ азот за периода 2016-2022 г.

При анализа на специфичните замърсители са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние по показатели алуминий и манган. При двата показателя тенденцията е нарастваща.

През 2022 г. не е извършван хидробиологичен мониторинг в това водно тяло. В него има два пункта, които се използват за ХБМ. Освен гореописаният, другият е р. Искър след Бов, преди с. Лъкатник (с код BG1IS00435MS1120). За последно е извършван мониторинг в това тяло през 2020 г., когато състоянието е било определено като умерено.

От анализа на приоритетни вещества не са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е оценено като добро.

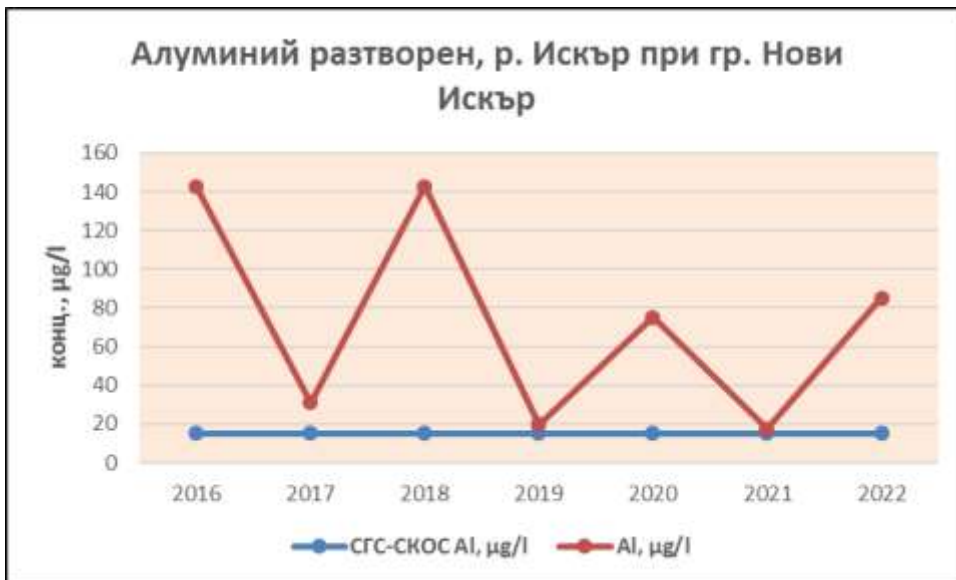
✓ **Водно тяло р. Искър от вливане на р. Владайска до вливане на р. Батулийска при Реброво, водно тяло с код BG1IS135R1426**, което се наблюдава с:

Мониторингов пункт р. Искър при гр. Нови Искър с код BG1IS00039MS120;

Мониторингов пункт р. Искър след ПСОВ Кубратово с код BG1IS00453MS153;

В периода 2021 – 2022 г. са извършени изпитвания и в двата пункта за мониторинг. Анализът на резултатите от изпитване по физикохимичните показатели показва, че водното тяло запазва умерен потенциал, сравнен с предходна година. Отклонения от СКОС за добро състояние са установени за показатели БПК₅, азот амониев, азот нитритен, общ азот, ортофосфати и общ фосфор.

От анализа на специфичните замърсители са констатирани трайни отклонения от нормите за показател алуминий в пункт р. Искър при гр. Нови Искър, докато в пункта след ПСОВ Кубратово са регистрирани еднократни превишения на СКОС. Водното тяло е с трайни отклонения от СКОС за показател манган.

През 2022 г. са пробонабрани и двата пункта. От биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос и макрофити. Според анализираните данни, пунктът е оценен в лошо състояние. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

При анализа на приоритетни вещества не са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е оценено като добро.

✓ **Водно тяло р. Искър след язовир Панчарево, до вливане на р. Владайска, водно тяло с код BG11S135R1726, наблюдавано с пункт:**

Мониторингов пункт р. Искър след язовир Панчарево, преди вливане на Перловска /мост за с. Чепинци/ с код BG11S00459MS1270

Пунктът е включен в програмата за мониторинг за 2021-2022 г. Анализът се основава на данни от 2021 г.

От анализа на резултатите от изпитване по физикохимичните показатели следва, че водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние. Еднократно е измерена наднормена концентрация на показател общ фосфор през 2021 г., която води до умерено състояние.

При анализа на специфичните замърсители са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние за показател алуминий разтворен. Измерванията с висока концентрация са две и са с нарастваща тенденция.

През 2022 г. не е извършван хидробиологичен мониторинг в това водно тяло.

При анализа на приоритетни вещества не са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е оценено като добро.

✓ **Водно тяло река Искър след водохващане при яз. Кокаляне (бент Пасарел) до язовир Панчарево и притоци - Егуля и Планищца, с код BG11S700R1006, наблюдавано с пункт:**

Мониторингов пункт р. Искър преди язовир Панчарево, с. Кокаляне с код BG11S00733MS200

От анализа на резултатите от изпитване на водите по физикохимичните показатели следва, че водното тяло запазва умереното си състояние от 2021 г. Концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние са измерени при показател общ фосфор.

При анализа на специфичните замърсители е констатирано превишение на концентрацията на показател алуминий, над изискванията на СКОС за добро състояние.

През 2022 г. от биологичните елементи за качество е анализиран макрозообентос. Според получените резултати пунктът отговаря на изискванията за умерено състояние. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предходни години.

При анализа на приоритетни вещества не са констатирани превишение на анализирани показатели. Водното тяло е оценено в добро химично състояние.

✓ **Водно тяло р. Искър след водохващане при язовир Искър до яз. Кокаляне (бент Пасарел), с код BG11S700R1206**, наблюдавано с пункт:

Мониторингов пункт р.Искър след яз.Искър мост при с. Долни Пасарел с код BG11S04777MS1300

От анализа на данните по физикохимичните показатели за качество водите на реката отговарят на изискванията за добър потенциал.

При анализа на специфичните замърсители не се констатира концентрация над изискванията на СКОС за добро състояние.

През 2022 г. е извършен ХБМ на БЕК макрозообентос и макрофити. Според анализирани данни пункта отговаря на изискванията за лошо състояние. За сравнение, при мониторинга извършван през 2020 г. състоянието на пункта е било оценено като умерено.

Анализът на приоритетни вещества не отчита концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е добро.

✓ **Водно тяло р. Искър от вливане на р. Мусаленска Бистрица при Самоков до вливане на р. Палакария, вкл. р. Палакария от извор до границата на СОЗ на язовир Искър при Широки дол, с код BG11S789R1104**, наблюдавано с пункт:

Мониторингов пункт р.Искър, преди вливане на р.Палакария, вилна зона Мечката с код BG11S00491MS1310

При анализа на физикохимичните показатели не се констатира концентрации на изискванията за добро състояние. По физикохимични показатели водното тяло отговаря на добро състояние.

Концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние са установени и в резултатите за показател алуминий.

През 2022 г. не е извършван хидробиологичен мониторинг в това водно тяло.

Анализът на приоритетни вещества не отчита концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е добро.

✓ **Водно тяло р. Искър от вливане на р. Черни Искър и р. Бели Искър до вливане на р. Мусаленска Бистрица при Самоков, вкл. приток - р. Мусаленска Бистрица без зона питейни и Лъкатица с код BG11S900R1003**, наблюдавано с пункт:

Мониторингов пункт р. Искър, преди вливане на Мус. Бистрица десен приток на р. Искър с код BG11S00492MS1250

От анализа на резултатите от изпитване на водите по физикохимичните показатели следва, че отговаря на изискванията за умерен потенциал.

От групата на специфичните замърсители са констатирани концентрации над СКОС за показател алуминий. На диаграмата е показана тенденцията на концентрацията на показател алуминий. Видно е, че тялото е с трайно отклонение от СКОС по дадения показател.

През 2022 г. не е извършван хидробиологичен мониторинг в това водно тяло.

При анализа на приоритетни вещества не са констатирани отклонения от СКОС за добро състояние. Водното тяло е оценено в добро химично състояние.

Притоци на р. Искър

✓ *р. Гостиля от извор до вливане в р. Искър при Ставерци и Староселци, водно тяло с код BG1IS100R025*

През 2022 година водното тяло е планирано за наблюдение по физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества при мониторингов пункт р. Гостиля преди вливане Искър, с код BG1IS00013MS030.

От анализа на резултатите от изпитване по физикохимичните показатели следва, че водното тяло запазва състоянието от предходната година - отговаря на изискванията за умерен потенциал. Показателите електропроводимост, БПК₅, азот амониев, азот нитратен, общ азот и ортофосфати са в нормите за умерено състояние, като концентрациите на електропроводимост и БПК₅ показват известно понижение, но остават по-високи от СКОС за добро състояние.

При анализа на специфичните замърсители е измерена еднократно висока концентрация на показател алуминий, надвишаваща МДК-СКОС, но не се отразява на

общото състояние на водното тяло. По специфични замърсители тялото е в добро състояние..

През 2022 г. не е извършван ХБМ във водното тяло.

При анализа на приоритетни вещества не са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

✓ *р. Златна Панега от с. Златна Панега до вливане в р. Искър при гр. Червен бряг, вкл. притоците - Дъбенска, Батулска и Белянска, водно тяло с код BG1IS100R1024.*

През 2022 г. е анализиран пункт BG1IS00016MS040 р. Златна Панега преди вливането и в река Искър, при гр. Червен бряг.

От анализа по физикохимичните показатели следва, че водното тяло запазва състоянието от предходната година - отговаря на изискванията за умерен потенциал. Констатирано е превишение по показател азот амониев, като тенденцията е за намаляване на концентрацията.

Не са установени концентрации на специфични замърсители над стойностите на СКОС за добро състояние.

За периода на 2022 г. не е извършван ХБМ във водното тяло.

Резултатите от анализа на приоритетни вещества не показват концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на водното тяло е добро.

✓ *Извор на р. Златна Панега - от извор до Златна Панега, водно тяло с код BG1IS100R1124.*

През 2022 година водното тяло е планирано за наблюдение по физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества при пункт р. Златна Панега при карстов извор, с код BG1IS00416MS049.

Анализът на резултатите от изпитване на водите по физикохимичните показатели показва, че водното тяло запазва състоянието си от предходната анализирана година - отговаря на изискванията за умерен потенциал. Минимални отклонения от добро състояние се наблюдават при показатели разтворен кислород.

При анализа на специфичните замърсители не е констатирано превишение на концентрацията на показатели над изискванията на СКОС за добро състояние.

Пунктът е бил планиран за хидробиологичен мониторинг през 2022 г., като са анализирани БЕК макрозообентос и макрофити. Получените резултати съответстват на критериите за добро състояние. Тази оценка показва известно подобряване на състоянието на пункта, тъй като при предишни обследвания състоянието е било определяно като лошо.

При анализа на приоритетни вещества не е констатирано превишение на концентрацията на показатели над изискванията на СКОС за добро състояние. Водното тяло е в добро състояние.

✓ *Водно тяло р. Малък Искър от вливане на р. Бебреж при Своде до устие при Роман, вкл. притока р. Батулска, без зона питейни РВ "Говежди дол", Своде с код BG1IS200R1023.*

Мониторингов пункт р. Малък Искър при гр. Роман с код BG1IS00021MS050

Пунктът е включен в програмите за мониторинг за 2021-2022 г.

От анализа на резултатите от изпитване на водите на реката по физикохимичните показатели следва, че водното тяло отговаря на изискванията за умерен потенциал. Концентрации над СКОС за добро състояние са установени при показатели общ азот, ортофосфати и общ фосфор. Наднормените стойности на дадените показатели са характерни за водата от пункта.

При анализа на специфичните замърсители не са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

През 2022 г. не е извършван хидробиологичен мониторинг в това водно тяло.

В резултатите от изпитаните приоритетни вещества не са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е оценено като постигащо добро.

✓ **Водно тяло р. Малък Искър от вливане на приток при Калугерово до вливане на р. Бебреш при Своде, водно тяло с код BG1IS200R1033**, наблюдавано с пункт:

Мониторингов пункт р. Малък Искър при с. Своде, след вливане на р. Бебреш с код BG1IS00021MS062

Пунктът е включен в програмата за мониторинг за 2021-2022 г.

Анализът на резултатите от изпитване на физикохимичните показатели показва, че водното тяло отговаря на изискванията за умерен потенциал. Наблюдават се високи концентрации на показатели общ азот през 2021 г., които отговарят на нормите за умерено състояние.

При анализа на специфичните замърсители през 2021 г. е констатирана еднократно измерена висока концентрация за показател алуминий. Следващите измервания са в нормите за добро състояние.

През 2022 г. не е извършван хидробиологичен мониторинг в това водно тяло.

При анализа на приоритетни вещества не са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

✓ **Водно тяло р. Малък Искър от вливане на приток при с. Малък Искър до вливане на приток при Калугерово, водно тяло с код BG1IS200R1043**, наблюдавано с пункт:

Мониторингов пункт р. Малък Искър при с.Калугерово с код BG1IS00425MS1140

От извършения анализ на резултатите от мониторинга през 2021 г. може да се заключи, че отклонения от изискванията за добро състояние се наблюдава само при показател общ азот, като тенденцията е намаляваща.

При анализа на специфичните замърсители са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние за показател алуминий. Водното тяло е с трайно отклонение от СКОС по показател алуминий. В диаграмата е показана повишаваща тенденция при измерните концентрации.

През 2022 г. не е извършван хидробиологичен мониторинг в това водно тяло.

Концентрации над изискванията на СКОС за добро химично състояние не са измерени. Химичното състояние на водното тялото се оценява като добро.

✓ **Водно тяло р. Малък Искър от вливане на р. Суха при Етрополе до вливане на приток при с. Малък Искър, водно тяло с код BG1IS200R1243**, наблюдавано с пункт:

Мониторингов пункт р. Малък Искър при с. Лъга с код BG1IS00025MS070

От анализа на резултатите от изпитване на водите по физикохимични показатели следва, че водното тяло запазва умерения потенциал от предходната година. Концентрации над изискванията за добро състояние се наблюдават при показатели БПК₅, азот нитратен, азот нитритен, общ азот, ортофосфати и общ фосфор.

От групата на специфичните замърсители са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние за показатели манган и алуминий. На диаграмите по-долу са покзани тенденциите на двата показателя.

През 2022 г. не е извършван хидробиологичен мониторинг в това водно тяло.

В данните от мониторинг на приоритетните вещества в периода не са констатирани концентрации над СК. Химичното състояние на водноо тяло е добро.

✓ **Водно тяло р. Малък Искър до вливане на р. Суха при Етрополе без 6 бр зони питейни обхващащи речни водохващания: Кози дол; Кози дол 1 и 2; Влайковица; Стайков дол; Данчов дол; Черешовица; Драгостин, водно тяло с код BG1IS200R1443,** наблюдавано с пункт:

Мониторингов пункт р. Малък Искър, преди вливане на р. Суха с код BG1IS00429MS1190

Пунктът е включен в програмите за мониторинг за 2021-2022 г.

От резултатите от преведеният мониторинг в последните две години се вижда, че тялото си запазва оценката умерен потенциал. Наблюдава се подобряване на състоянието по показатели разтворен кислород и ортофосфати, които за периода отговарят на нормите за отлично състояние. В нормите за добро състояние са СГС на концентрациите на показатели: рН, азот амониев и ортофосфати. Оценката от умерено състояние се дължи на измрените стойности на показатели: специфична електропроводимост, азот нитратен, азот нитритен, общ азот и общ фосфор.

При анализа на специфичните замърсители са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние за показатели манган и алуминий.

През 2022 г. не е извършван хидробиологичен мониторинг в това водно тяло.

При анализа на приоритетни вещества са констатирани двукратни превишения на концентрацията за добро състояние на показател никел, но не се отразяват на състоянието за периода. Водното тяло е добро състояние.

✓ **Водно тяло р. Суха от извор до вливане в р. Малък Искър, водно тяло с код BG1IS200R1343,** наблюдавано с пункт:

Мониторингов пункт р. Суха, след с. Бойковец /преди моста след селото/, с код BG1IS00426MS1300

Анализът на резултатите от проведения мониторинг в периода 2021-2022 г. на физикохимичните елементи за качество и специфичните замърсители показва, че водното тяло отговаря на изискванията за умерен потенциал. Измерени концентрации над СК за добро състояние на показатели ортофосфати, общ фосфор, алуминий и манган.

През 2022 г. не е извършван хидробиологичен мониторинг в това водно тяло.

При анализа на приоритетни вещества не е констатирано превишение на нормата за добро състояние. Видното тяло е в добро химично състояние.

✓ **Водно тяло р. Бебреш от вливане на приток при Новачене, до вливане в р. Малък Искър при Своге, водно тяло с код BG1IS200R1022,** наблюдавано с пункт:

Мониторингов пункт р. Бебреш, след с. Боженица с код BG1IS04221MS1090

От анализа на резултатите от изпитване по физикохимичните показатели следва, че водното тяло запазва умерен потенциал от 2021 г. Отклонения от СКОС за добро състояние се констатира при показатели: азот амониев, азот нитритен, азот нитратен, общ азот, ортофосфати, общ фосфор, които отговарят на нормите за умерено състояние.

От групата на специфичните замърсители са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние за показатели алуминий. От диаграмата по-долу е

видно, че водното тяло е с трайно отклонение от СК за добро състояние по показател алуминий разтворен.

През 2022 г. не е извършван хидробиологичен мониторинг в това водно тяло.

Няма измерени високи концентрации над стойностите на СКОС за добро химично състояние за периода на оценка.

✓ **Водно тяло р. Бебреш от вливане на приток при Врачеш до вливане на приток при Новачене, водно тяло с код BG1IS200R1342**, наблюдавано с пункт:

Мониторингов пункт р. Бебреш в с. Скравена (след ниския мост) с код BG1IS04229MS1290

Анализът на резултатите от проведения мониторинг в периода 2021-2022 г. на физикохимичните елементи за качество и специфичните замърсители показва, че водното тяло отговаря на изискванията за умерен потенциал. Измерени концентрации над СК за добро състояние на показатели ортофосфати, общ фосфор, алуминий и манган.

През 2022 г. не е извършван хидробиологичен мониторинг в това водно тяло.

При анализа на приоритетни вещества не е констатирано превишение на нормата за добро състояние. Видното тяло е в добро химично състояние.

р. Бебреш

✓ **Водно тяло приток на р. Бебреш от Ботевград до Скравена, с код BG1IS200R1542**

Мониторингов пункт р. Калница, приток на р. Бебреш, след с. Трудовец, преди вливане в р. Бебреш с код BG1IS04226MS1220

В резултатите от мониторинг се наблюдават високи концентрации, над изискванията за добро състояние, на биогените вещества.

Наблюдават се високи стойности на анализирания метални желязо, алуминий и манган (Fe, Al, Mn), които са от групата на специфичните замърсители. На основание на тези резултати състоянието на водното тяло се оценява като умерено.

В това водно тяло са предвидени два пункта за хидробиологичен мониторинг – горепосоченият, както и *Десен приток на р. Бебреш с. Скравена /преди моста/* (с код BG1IS04226MS1270). През 2021 г. е осъществен хидробиологичен мониторинг и в двата пункта. В пункта *р. Калница, приток на р. Бебреш, след с. Трудовец, преди вливане в р. Бебреш* е анализиран само БЕК макрозообентос, като данните отчитат умерено състояние. В другият пункт – *Десен приток на р. Бебреш с. Скравена /преди моста/* са обследвани макрозообентос, макрофити и фитобентос, като данните показват, че състоянието в пункта отговаря на изискванията за лошо.

Анализа на приоритетните вещества показва, че химичното състояние на водното тяло може да се оцени като добро.

✓ **Водно тяло приток на р. Бебреш след РВ "Стубленска"; РВ "Ечемишка" – Стара Калница; РВ "Буканин дол"; РВ "Мечата долина"; Ботевград, с код BG1IS200R1642.**

Мониторингов пункт приток на р. Бебреш, след гр. Ботевград, след моста за с. Скравена с код BG1IS04226MS1210

Анализът е направен на база резултати от 2021 г.

От анализа на данните по физикохимичните показатели за качество водите на реката отговарят на изискванията за умерен потенциал.

При анализа на специфичните замърсители са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние по показатели манган и алуминий.

През 2022 г. е извършен хидробиологичен мониторинг на БЕК макрозообентос. Според анализирания данни, пунктът е оценен в умерено състояние. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предходни години.

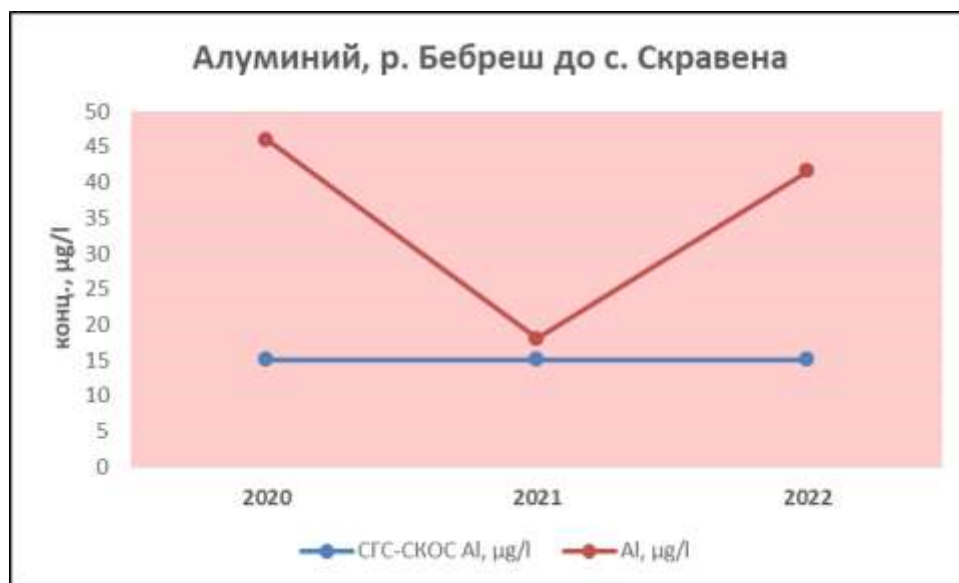
Анализ на приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е добро.

✓ **Водно тяло приток на р. Бебреш след РВ "Бистрица", водно тяло с код BG11S200R1742, наблюдавано с пункт:**

Мониторингов пункт приток на р. Бебреш, до с. Скравена с код BG11S04226MS1310

От анализа на резултатите от изпитване на водите по физикохимичните елементи за качество следва, че водно тяло отговаря на изискванията за умерено състояние. Отклонения от СК за добро състояние е констатирано в измерените резултати на показатели БПК5, азот амониев, азот нитратен, азот нитритен, общ азот, ортофосфати и общ фосфор.

При анализа на данните от изпитване на специфичните замърсители са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние за показатели алуминий и манган. Водното тяло е с трайно отклонение от СКОС за показатели алуминий и манган. На диаграмите е показана завишаваща тенденция при двата показателя.

През 2022 г. не е извършван хидробиологичен мониторинг в това водно тяло.

При анализа на приоритетни вещества не са констатирани превишени стойности на СКОС. Водното тяло е в добро химично състояние.

✓ **Водно тяло приток на р. Бебреш след РВ р. Милковица, водни тела с код BG1IS200R1142**, наблюдавано с пункт:

Мониторингов пункт р. Рударка 2-ри мост от с. Скравена за с. Новачене с код BG1IS04222MS1150

Пунктът не включван в програмите за мониторинг за 2021 г. и 2022 г. Анализът е направен въз основа на резултатите от 2019-2020 г.

Резултатите от мониторинг за периода 2019 – 2020 г. показват, че по физикохимични елементи за качество водното тяло отговарят на изискванията за умерено състояние. В нормите за отлично състояние попадат резултатите за специфична електропроводимост и концентрация на разтворен кислород. Показателит рН, БПК5, азот амониев отговарят на нормите за добро състояние. Отклонения от СКОС за добро състояние се констатира при показатели азот нитратен, азот нитритен, общ азот, фосфор от ортофосфати и общ фосфор.

При анализа на специфичните замърсители не са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Изключение прави измерените резултати за показател алуминий за който през 2020 г. е измерена еднократна висока концентрация.

През 2022 г. не е извършван хидробиологичен мониторинг в това водно тяло.

При анализа на приоритетни вещества не е констатирано превишение на концентрациите им над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялата е оценено като добро.

✓ **Водно тяло приток на р. Бебреш след РВ "Занога"; РВ "Ренец"; РВ "Помашкото"**, водно тяло с код BG1IS200R1242, наблюдавано с пункт:

Мониторингов пункт Ляв приток на р. Бебреш след с. Литаково след моста за с. Гурково с код BG1IS04224MS1280.

През 2022 г. не е извършван мониторинг в това водно тяло.

✓ **Водно тяло р. Габровница от извор до вливане в р. Искър при Габровница, водно тяло с код BG1IS300R019.**

Мониторингов пункт р. Габровница, преди устие с код BG1IS00432MS1060

През 2022 г. не е извършван мониторинг в това водно тяло.

✓ **Водно тяло р. Батулийска от извор до вливане в р. Искър при Реброво, вкл. притоците - Огойска и Елешница, с код BG1IS300R1017,** наблюдава се с два пункта за мониторинг:

Мониторингов пункт р. Батулийска преди вливане в Искър при с. Батулия с код BG1IS00381MS110

Мониторингов пункт р. Батулийска преди с. Ябланица с код BG1IS04389MS119

Анализът е направен въз основа на данните от 2021 г.

Водното тяло на р. Батулийска запазва добро състояние по отношение на физикохимичните елементи за качество.

При анализа на специфичните замърсители са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние за показател алуминий. На диаграмата е показана намаляваща тенденция при показател алуминий, но все още е над СКОС за добро състояние.

През 2022 г. не е извършван хидробиологичен мониторинг в това водно тяло.

При анализа на приоритетни вещества не е констатирано превишение на концентрацията на показатели за добро състояние. Водното тяло се оценява в добро химично състояние.

✓ **Водно тяло р. Искрецка от извор до вливане в р. Искър при Своге, с код BG1IS300R1018,** наблюдава се с пункт:

Мониторингов пункт р. Искрецка преди вливане в Искър - гр. Своге с код BG1IS00036MS100

Водното тяло отговаря на изискванията за умерен потенциал от 2021 г., с констатирани отклонения от СКОС за добро състояние по показатели общ азот и

ортофосфати. Отчита се подобрене на измерените концентрации на показатели БПК5, азот нитратен и общ фосфор.

При анализа на специфичните замърсители не се отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Еднократно е измерено превишение на нормите за добро състояние за показател алуминий, последващите измервания са в норми. Не се отразява на общото състояние на тялото.

През 2022 г. не е извършван хидробиологичен мониторинг в това водно тяло.

При анализа на приоритетни вещества не са констатирани превишения на концентрациите за добро състояние. Водното тяло е в добро химично състояние.

✓ **Водно тяло р. Блато от извор до вливане в р. Искър при Нови Искър, вкл. притоците - Сливнишка и Костинбродска с код BG11S400R012**, наблюдавано с пункт:

Мониторингов пункт р. Блато преди вливане в Искър с код BG11S00041MS130

Пунктът се наблюдава и по Нитратна директива.

От анализа на данните от мониторинг на физикохимичните показатели следва, че водното тяло запазва умерения потенциал от 2021 г. В нормите за добро състояние са получените резултати попоказатели специфична електропроводимост, рН, концентрация на разтворен кислород. Отклонение от СКОС за добро състояние се констатират в измерените резултати за показатели: БПК5, азот амониев, азот нитритен, азот нитратен, общ азот, ортофосфати и общ фосфор, които се оценяват в умерено състояние.

При анализа на специфичните замърсители са констатирани превишения на концентрацията на показатели алуминий и манган над изискванията на СКОС за добро състояние. От диаграмите по – долу са видни повишаващата тенденция при алуминий и намаляващата тенденция при показател манган.

През 2022 г. не е извършван хидробиологичен мониторинг в това водно тяло.

При анализа на приоритетни вещества не е констатирано превишение на концентрацията на показатели над изискванията на СКОС за добро състояние. Водното тяло се оценява в добро химично състояние.

✓ **Водно тяло р. Банкенска от извор до вливане в р. Искър при Нови Искър с код BG1IS500R011**, наблюдавано с пункт:

Мониторингов пункт р.Какач/Банкенска/на устие, преди вливане в р.Искър с код BG1IS00052MS140

По физикохимични елементи за качество водното тяло запазва умерения потенциал от 2021 г. Концентрации над СКОС за добро състояние са измерени при показатели: БПК5, разтворен кислород, азот амониев, азот нитритен, общ азот, ортофосфати и общ фосфор.

При анализа на специфичните замърсители е констатирано превишение на концентрацията на показатели манган и желязо над изискванията на СКОС за добро състояние. От диаграмите е видно, че за водата от пункта е характерно превишението по манган, докато за желязо – превишението е инцидентно.

През 2022 г. е извършен ХБМ на БЕК макрозообентос в горе описаният пункт. Според анализирания данни пункта отговаря на изискванията за много лошо състояние. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предходни години.

При анализа на приоритетни вещества не е констатирано превишение на концентрацията на показатели над изискванията на СКОС за добро състояние.

✓ *Водно тяло река Стари Искър от вливане на р. Елешница при Елин Пелин до вливане в р. Искър при Световрачене, с код BG11S600R1016*, наблюдавано с два пункта:

Мониторингов пункт р. Лесновска преди вливане в река Искър с код BG11S00061MS150;

Мониторингов пункт р. Лесновска при Д. Богров с код BG11S00061MS160

През периода 2021-2022 г. в програмите за мониторинг са включени и двата пункта.

От анализа на резултатите от изпитване на водите по физикохимичните показатели следва, че водното тяло запазва умерения потенциал от 2021 г. Концентрации над СКОС за добро състояние са измерени за показатели азот нитратен, азот нитритен, общ азот, ортофосфати и общ фосфор.

Констатирани са еднократни отклонения от СКОС за добро състояние по показатели алуминий и мед. На база получените резултати може да се заключи, че състоянието е умерено.

През 2022 г. е осъществен хидробиологичен мониторинг в пункта на *р. Лесновска преди вливане в река Искър, с код BG11S00061MS150*. От биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос и фитобентос. Данните показват, че състоянието в пункта отговаря на изискванията за умерено.

При анализа на приоритетни вещества е констатирана концентрацията на показател флуорантен над изискванията на СКОС за добро състояние, като следващите измервания са в нормите. Водното тяло е оценено като непостигащо добро състояние.

✓ *Водно тяло р. Стари Искър след язовир Огняново до вливане на р. Макоцевска при Лесново, водно тяло BG11S600R1015*, наблюдавано с пункт:

р. Лесновска (Стари Искър) преди р. Макоцевска с код BG11S04691MS1230

През 2022 г. не е извършван мониторинг в това водно тяло.

✓ **Водно тяло р. Макоцевска от РВ"Стрълженска" до вливане в р. Стари Искър, с код BG1IS600R1215**, наблюдавано с пункт:

Мониторингов пункт р.Макоцевска, преди вливане в р.Лесновска/Стари Искър/, мост в с. Долна Малина с код BG1IS04641MS1240

През 2022 г. не е извършван мониторинг в това водно тяло.

✓ **Водно тяло Стари Искър, с код BG1IS600R1416**, наблюдавано с пункт:

Мониторингов пункт р. Лесновска след вливане на р. Макоцевска с код BG1IS00063MS180

Пунктът е включен и в програмата за Нитратна директива.

При анализа на данните по физикохимичните показатели за качество не са констатирани концентрации над изискванията за добро състояние на водата.

При анализа на специфичните замърсители са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние по показател алуминий. Превишението е еднократно за периода 2021-2022 г. Водното тяло запазва умерен екологичен потенциал от 2021 г.

През 2022 г. от биологичните елементи за качество е анализиран макрозообентос. Според получените резултати пунктът отговаря на изискванията за умерено състояние. За сравнение, при мониторинга извършван през 2021 г. състоянието на пункта е било оценено като лошо.

Анализа на приоритетни вещества се отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние за показател флуорантен. Химичното състояние на тялото е недостигащо добро.

✓ **Водно тяло р. Елешница от Потоп до Елин Пелин, с код BG1IS600R1516**, наблюдавано с пункт:

Мониторингов пункт р. Елешница при ХМС 18050 с код BG1IS00462MS1080

От анализа на данните от мониторинг по физикохимичните показатели за качество водното тяло запазва добър потенциал, спрямо 2021 г. Отклонение от СКОС за добро състояние не са констатирани.

При анализа на специфичните замърсители не е констатирано превишение на концентрация над изискванията на СКОС за добро състояние.

През 2022 г. от биологичните елементи за качество е анализиран макрозообентос. Според получените резултати пунктът отговаря на изискванията за умерено състояние. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предходни години.

При анализа на приоритетни вещества не е констатирано превишение на концентрацията над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на водното тяло е добро.

✓ **Водно тяло р. Елешница от извор до Потоп, с код BG1IS600R1616**, наблюдавано с пункт:

Мониторингов пункт р. Елешница на моста на строяя път преди село Потоп с код BG1IS00462MS1290

От анализа на резултатите от изпитване на водите по физикохимичните показатели водното тяло запазва добрия потенциал от 2021 г.

При анализа на специфичните замърсители не е констатирано превишение на концентрацията на показатели над изискванията на СКОС за добро състояние.

През 2022 г. е извършен ХБМ на БЕК макрозообентос. Според анализирания данни пункта отговаря на изискванията за добро състояние. За сравнение, при мониторинга извършван през 2021 г. състоянието на пункта е било оценено като добро.

При анализа на приоритетни вещества не е констатирано превишение на концентрацията на показатели над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на водното тяло е оценено като добро.

✓ **Водно тяло р. Правешка Лъкавица с код BG1IS200R1143**, наблюдавано с пункт:

Мониторингов пункт р.Правешка Лъкавица, на мост след с. Правешка Лъкавица с код BG1IS00424MS1320.

Анализът на резултатите от изпитване на водите по всички физикохимични показатели показва, че водно тяло отговаря на изискванията за умерено състояние. Отклонение от СКОС се наблюдава по показатели: общ азот, ортофосфати и общ фосфор. Всички останали показатели отговарят на добро и отлично състояние на водата.

По специфични замърсители водното тяло е в добро състояние.

През 2022 г. от биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос и фитобентос. Според получените резултати пунктът отговаря на изискванията за лошо състояние. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предходни години.

От анализирания приоритетни вещества не са констатирани превишения. Химичното състояние е добро.

✓ **Водно тяло р. Витошка Бистрица от Бистрица до вливане в язовир Панчарево, без зона питейни РВ "Бистрица" на р. Витошка Бистрица и РВ "Янчовска", с код BG1IS700R1007**, наблюдавано с пункт:

Мониторингов пункт р. Витошка Бистрица след с. Панчарево с код BG1IS00472MS1260

От анализа на данните по физикохимичните показатели за качество водите на реката отговарят на изискванията за умерен потенциал. Наблюдава се леко подобряване на концентрацията на показател азот нитритен.

При анализа на специфичните замърсители се констатира концентрация над изискванията на СКОС за добро състояние на показател алуминий.

През 2022 г. не е извършван хидробиологичен мониторинг в това водно тяло.

Анализът на приоритетни вещества не отчита концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е добро.

✓ **Водно тяло р. Шипочница от извор до Ново село при границата на СОЗ на язовир Искър", водно тяло BG1IS700R1031**, наблюдавано с пункт:

Мониторингов пункт р. Шипочница преди вливане в язовир Искър с код BG1IS00078MS210

От анализа на данните по физикохимичните показатели за качество водите на реката отговарят на изискванията за добър потенциал. Наблюдава се леко подобряване на концентрацията на показатели БПК5, ортофосфати и общ фосфор.

При анализа на специфичните замърсители се констатира концентрация над изискванията на СКОС за добро състояние на показател алуминий. Тенденцията е намаляваща.

През 2022 г. не е извършван хидробиологичен мониторинг в това водно тяло.

Анализът на приоритетни вещества не отчита концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е добро.

✓ **Водно тяло р. Палакария от извор до вливане в р. Искър, с код BG1IS789R1004**, наблюдавано с пункт:

Мониторингов пункт р. Палакария преди устие с код BG1IS00008MS230

Водното тяло се наблюдава и по Нитратна директива.

Резултатите от проведения мониторинг по физикохимичните елементи за качество, показва че водно тяло отговаря на изискванията за умерено състояние. Отклонение от СКОС за добро състояние се констатира при показатели общ азот, ортофосфати и общ фосфор, но следва да се отбележи при тях се наблюдава тенденция към намаляване на измерените концентрации и подобряване на състоянието.

От групата на специфичните замърсители концентрации над СКОС за добро състояние са констатирани при показатели желязо и алуминий. Тялото е с трайно отклонение от СКОС по тези показатели.

През 2022 г. е извършен ХБМ на БЕК макрозообентос и фитобентос. Според анализирания данни пункта отговаря на изискванията за добро състояние. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предходни години.

Анализът на приоритетни вещества не отчита концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е добро.

✓ **Водно тяло р. Черни Искър, без зона питейни РВ "Пряка"; РВ "Черни Искър"; РВ "Лопушница" до вливане на р. Бели Искър; вкл. приток - р. Лъкатица, с код BG1IS900R1503**, наблюдавано с пункт:

Мониторингов пункт р. Черни Искър преди с. Говедарци с код BG1IS00099MS260

Пунктът не е включван в програмата за мониторинг за 2022 г. Оценката е направена на база резултати от 2021 г.

Анализът на резултатите от проведения мониторинг по физикохимичните показатели и специфични замърсители показва, че водното тяло запазва умерения потенциал от 2021 г.

При анализа на специфичните замърсители са констатирани концентрации над СКОС за добро състояние.

През 2022 г. не е извършван хидробиологичен мониторинг в това водно тяло.

При анализа на приоритетни вещества не са констатирани превишения на концентрацията на показатели над изискванията на СКОС за добро състояние. Водното тяло е оценено в добро химично състояние.

✓ **Водно тяло р. Владайска от Владая до вливане в р. Искър, включително притоците Перловска, Суходолска и Слатинска с код BG1IS500R1010**, наблюдавано с пункт:

Мониторингов пункт р. Владайска при Кубратово с код BG1IS00541MS190

През 2022 г. не е извършван мониторинг в това водно тяло.

Язовири в поречието на река Искър

В поречието на река Искър са разположени водосборите на язовирите: Искър, Бели Искър, Кокаляне и Бебреш – водите, на които се ползват за питейно-битово водоснабдяване /ПБВ/, както и язовир Огняново и язовир Панчарево.

Язовирите, които се ползват за ПБВ се анализират всяка година по изискванията на Наредба №12/18.06.2002 г. за качествените изисквания към повърхностните оводи, предназначени за питейно – битово водоснабдяване (Наредба №12/18.06.2002 г.), на база на което се категоризират в съответна категория А1, А2 и А3.

✓ Язовир Огняново, водно тяло с код BG1IS600L1014, СМВТ

Анализът на физикохимични показатели за качество показва, че водите на водното тяло отговарят на изискванията за добро състояние. Отклонения от СКОС за добро състояние не се констатираат.

При преглед на резултатите от анализа на специфичните замърсители е видно, че за манган инцидентно са измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Въз основа на тези резултати може да се заключи, че по физикохимичните елементи за качество и специфични замърсители водите на водното тяло са в умерено състояние.

Яз. Огняново не е бил планиран за хидробиологичен мониторинг за разглеждания период.

При анализа на приоритетните вещества не са констатирани концентрации над СКОС за добро състояние. Водното тяло е в добро химично състояние.

✓ Язовир Панчарево, водно тяло с код BG1IS500L1008, СМВТ

Анализът на физикохимични показатели за качество показва, че водите на водното тяло отговаря на изискванията за добро състояние. Отклонения от СКОС за добро състояние не се констатираат.

При преглед на резултатите от анализа на специфичните замърсители е видно, че за алуминий са измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Въз основа на тези резултати може да се заключи, че по физикохимичните елементи за качество и специфични замърсители водите на водното тяло са в умерено състояние.

Яз. Панчарево не е бил планиран за хидробиологичен мониторинг за разглеждания период.

При анализа на приоритетните вещества не са констатирани концентрации над СКОС за добро състояние. Водното тяло е в добро химично състояние.

Речни водохващания /РВ/ в поречието на река Искър, предназначени за питейно битово водоснабдяване /ПБВ/.

Във водосбора на река Искър, най-големия водосбор на територията на Дунавски РБУ са обособени 36 самостоятелни водни тела в зони за защита на води /ЗЗВ/ предназначени за ПБВ. Водните тела не са натоварени антропогенно и в тях липсва натиск от извършвани дейности. Водните тела предназначени за питейно – битово водоснабдяване основно са категоризирани в речни типове R2 и R4. Оценката на състоянието на всяко едно от всичките 36 водни тела /речни водохващания/ въз основа на самостоятелен мониторинг би било доста скъпо и неефективно. За оценка на водните тела разположени в зони за

защита на водите (ЗЗВ) за пиене в ПУРБ 2016-2021 г., е ползван подхода за групиране. Голям процент от водните тела се наблюдават с пунктове включени в *Националната програма за контролен мониторинг на повърхности води предназначени за ПБВ*. Някои от водните тела се включват също и в *Програмата за контролен и оперативен мониторинг на повърхностните води*. Извършват се анализи на основните физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества. Като речни водохващания същите ежегодно се оценяват и категоризират, съгласно Наредба №12/18.06.2002 г. в съответните категории. На база данните от извършвания мониторинг се изготвя и оценка на състоянието на зоните за защита за води предназначени за пиене. При оценката на състоянието се използва утвърден на национално ниво: „*Подход за определяне/актуализиране на зоните за защита на водите и техните екологични цели, съгласно чл. 119а, ал. 1, т. 1 – 4 от Закона за водите*”. Съгласно подхода в добро състояние са оценени зоните, които отговарят на категории А1 и А2 и на изискванията/показателите за постигане на екологичните цели.

Речните водохващания, разположени по поречието на река Искър и язовирите предназначени за ПБВ, са представени в Таблица 1.

Таблица 1

№	Поречие	Код на повърхностното водно тяло	Географско описание на повърхностното водно тяло
1	Искър	BG1IS135R1526	РВ Корит 1,2,3; Владо Тричков
2	Искър	BG1IS135R1626	РВ "Малка река"; РВ "Церецелска"
3	Искър	BG1IS200L1021	яз. "Бебреш"; р. Бебреш от извор до язовир Бебреш (язовирна стена)
4	Искър	BG1IS200R1122	РВ "Куския дол; Липница
5	Искър	BG1IS200R1123	РВ "Говежди дол"; Своде
6	Искър	BG1IS200R1133	РВ "Старата река 1 и 2"; Правец
7	Искър	BG1IS200R1222	РВ "Старата река"; Рашково
8	Искър	BG1IS200R1233	РВ "Кози дол"; РВ "Кози дол 1"; РВ "Кози дол 2"
9	Искър	BG1IS200R1322	РВ "Милковица"; Гурково
10	Искър	BG1IS200R1333	РВ "Черна река"; РВ "Варутка"; РВ "Вукински дол"; Лопян
11	Искър	BG1IS200R1422	РВ "Занога"; РВ "Репец"; РВ "Помашкото"; Литаково
12	Искър	BG1IS200R1433	РВ "Еловска река"; РВ "Чинков дол"; Брусен
13	Искър	BG1IS200R1522	РВ "Чешковица"; РВ "Осеница"; Врачеш
14	Искър	BG1IS200R1533	РВ "Влайковица";
15	Искър	BG1IS200R1622	РВ "Стубленска"; РВ "Ечемишка" - Стара Калница; РВ "Буканин дол"; РВ "Мечата долина"; Ботевград
16	Искър	BG1IS200R1633	РВ "Стайков дол"
17	Искър	BG1IS200R1722	РВ "Бистрица";
18	Искър	BG1IS200R1733	РВ "Данчов дол";
19	Искър	BG1IS200R1833	РВ "Черешовица";
20	Искър	BG1IS200R1933	РВ "Драгостин";
21	Искър	BG1IS300R1117	РВ "Кръстешка река"; Батулия
22	Искър	BG1IS500R1109	РВ "Каменно здание" на р. Боянска
23	Искър	BG1IS500R1130	РВ "Владайска" к.1828, "Владайска III" к.1798 ; РВ "Кюнеца" и р. Владайска от извор до Владая
24	Искър	BG1IS600R1115	РВ "Стръгленска"; Стъргел
25	Искър	BG1IS600R1116	РВ "Желява"; Желява
26	Искър	BG1IS600R1216	РВ "Света река"

№	Поречие	Код на повърхностното водно тяло	Географско описание на повърхностното водно тяло
27	Искър	BG1IS600R1316	РВ р. Манастирска
28	Искър	BG1IS700L1005	язовир Искър
29	Искър	BG1IS700L1306	язовир Кокаляне (бент Пасарел)
30	Искър	BG1IS700R1106	РВ "Железница"; Железница
31	Искър	BG1IS700R1107	РВ "Бистрица" на р. Витошка Бистрица и РВ "Янчовска"; Бистрица
32	Искър	BG1IS900L1002	язовир Бели Искър
33	Искър	BG1IS900R1103	РВ "Леви Искър" на р. Леви Искър
34	Искър	BG1IS900R1203	РВ "Пряка"; РВ "Черни Искър"; РВ "Лопушница" на р. Черни Искър
35	Искър	BG1IS900R1303	РВ "Мусаленска Бистрица"; Боровец
36	Искър	BG1IS900R1403	РВ "Бели Искър"; РВ "Прека река"; РВ "Дерково дере"; Бели Искър

ПОРЕЧИЕ ЕРМА

По поречието на река Ерма са разположени два пункта за качествен мониторинг на повърхностните води на реката, единия при с. Срезимировци, а другия – при гр. Трън. И двата пункта се използват за наблюдение на *водно тяло р. Ерма с притоци Лишковица и Ябланица до държавна граница с код BG1ER100R001*.

От анализа на резултатите от проведения мониторинг на водите по физикохимичните показатели, следва че водното тяло отговаря на изискванията за добро състояние. Наблюдава се подобрение на състоянието при биогенните елементи.

При анализа на специфичните замърсители са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние за показател алуминий. На диаграмата е показана намаляващата тенденция на концентрацията на показател алуминий.

През 2022 г. е извършен ХБМ на БЕК макрозообентос и фитобентос. Според анализиранияте данни пункта отговаря на изискванията за добро състояние. За сравнение,

при мониторинга извършван през 2020 г. състоянието на пункта е било оценено като умерено.

При анализа на приоритетни вещества не е констатирано превишение на концентрацията на показатели за добро състояние. Водното тяло е в добро химично състояние.

ПОРЕЧИЕ НИШАВА

Водните тела разположени по основното течение на реката са 3 броя.

1. *Водно тяло на р. Нишава (Гинска) от извор до държавна граница, р. Височка (Сребърна) без зона питейни РВ СД "Сребърна-Гински" и р. Габерска от извор до държавна граница, европейски код BG1NV200R1001;*
2. *Водно тяло РВ - СД "Сребърна-Гински" 12 бр. и РВ "Черна" (Църна) на р. Височка (Сребърна), Камарска, Средна и Куратска, с европейски код BG1NV200R1101;*
3. *РВ "Перачката бара"; землище Браковци, с европейски код BG1NV200R1102.*

Всичките водни тела са от един тип - R2.

✓ *Водното тяло BG1NV200R1001 на основното поречие на река Нишава, наблюдавано в пункта р.Нишава при с. Калотина с код BG1NV00093MS020.*

При анализа на данните от мониторинг по физикохимичните елементи за качество се установява, че водното тяло запазва умерен потенциал, както е през 2021 г. Отклонения от СКОС за добро състояние са измерени при показатели азот нитратен, общ азот, общ фосфор и фосфор от ортофосфор. При всички останали анализирани показатели получените резултати попадат в обхвата на добро и отлично състояние.

При анализа на специфичните замърсители са констатирани високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние за алуминий, като тенденцията през 2021 г. и 2022 г. е повишаваща.

През 2022 г. е извършен ХБМ на БЕК макрозообентос и макрофити. Според анализираните данни пункта отговаря на изискванията за умерено състояние. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предходни години.

Анализа на приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е добро.

✓ *Другите две водни тела са обособени във водосбора на речните водохващания РВ - СД "Сребърна-Гински" и РВ "Черна" и РВ "Перачката бара".*

За ПУРБ 2016-2021 г. са оценени в добро екологично и добро химично състояние, като е използван подхода за групиране. В периодите 2016-2017 и 2020 – 2021 година е изпълнен пълен мониторинг по физикохимични елементи за качество, специфични замърсители и приоритетни вещества на едно РВ от групата на "Сребърна-Гински", водно тяло BG1NV200R1101. Получените Резултатите са добри по всички анализирани показатели. Няма отклонение от стойностите за добро състояние за физикохимичните показатели, специфичните замърсители и приоритетни вещества. Тези резултати от анализа се пренасят и върху водното тяло BG1NV200R1102, използвайки подхода на групирането. В заключение може да се заяви, че водните тела BG1NV200R1101 и BG1NV200R1102 се

оценяват в добро състояние по отношение на физикохимичните показатели и специфични замърсители. На същите се определя и добро химично състояние.

Поречие Вит

Качеството на водите на река Вит и нейните притоци се наблюдава в 21 пункта за мониторинг, разположени в 13 водни тела. Два от пунктовете са разположени във водно тяло, определено в Зона за защита на водите /ЗЗВ/ предназначени за питейно-битово водоснабдяване /ПБВ/.

Основно поречие Вит

На основното поречие на река Вит са разположени следните водни тела:

✓ *водно тяло р. Вит от вливане на р. Тученица при Опанец до устие с код BG1VT100R009*

На устието на реката са разположени два пункта за мониторинг - р. Вит след гр. Гулянци и р. Вит след гр. Долна Митрополия при с. Биволаре, които дават информация за водното тяло.

Анализа на физикохимичните елементи за качество показва, че водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние спрямо изискванията на Наредба Н-4. Концентрации над нормите за добро състояние са измерени за показатели азот амониев, азот нитратен, азот нитритен, общ азот и ортофосфати.

При анализа на специфичните замърсители, в пункта при с. Биволаре, при показател алуминий е измерена еднократно концентрация над изискванията на СКОС за добро състояние. При анализа на останалите специфични замърсители не се наблюдават концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

За периода на 2022 г. е осъществен хидробиологичен мониторинг само в един от двата пункта (Вит след гр. Гулянци). От биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос и макрофити. Данните показват, че потенциала в пункта отговаря на изискванията за умерен. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през 2021 г.

Измерените концентрации на приоритетни вещества отговарят на нормите за добро химично състояние на водното тяло.

✓ *р. Вит от вливане на р. Каменка при Бежаново до вливане на р. Тученица при Опанец, вкл. приток р. Бара след язовир Горни Дъбник, с код на водното тяло BG1VT307R1007*

За оценка на състоянието на водното тяло се три пункта за мониторинг, както следва:

- р. Вит- след с. Ясен с код BG1VT00631MS1030;
- р. Вит след с. Садовец с код BG1VT00055MS040;

В последната програма за мониторинг са включени двата пункта.

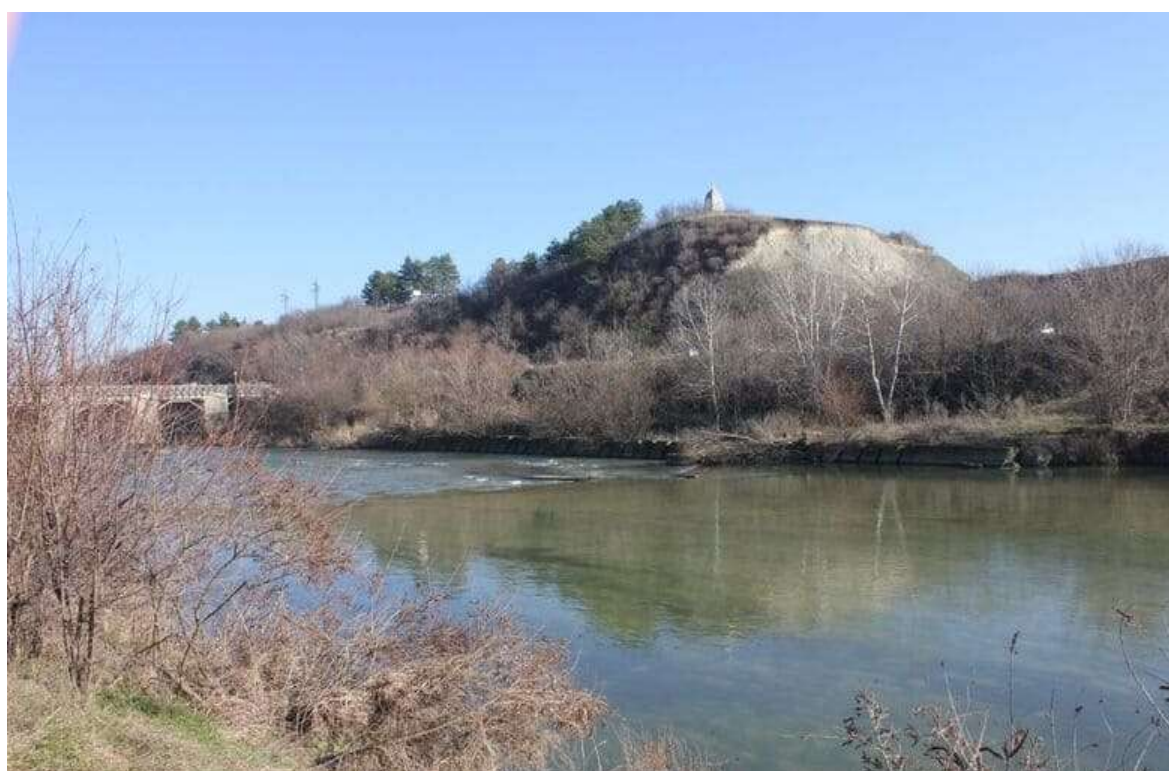
От анализа на физикохимичните елементи за качество е видно, че водното тяло запазва умерено състояние. Тенденцията е към запазване на състоянието.

При анализа на специфичните замърсители се наблюдава еднократно измерена висока концентрация на показател алуминий над изискванията на СКОС за добро състояние в пункта р. Вит след с. Ясен. Следващите измервания са в нормите за добро състояние. Останалите показатели показват съответствие със СКОС.

За периода на 2022 г. е извършен хидробиологичен мониторинг (ХБМ) и на двата пункта в това водно тяло. От биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос и макрофити. Данните показват, че състоянието в пунктовете отговаря на изискванията за добро, като изключим резултата за макрофити в пункта на р. Вит след с. Садовец (с код *BG1VT006575MS100*), който показва лошо състояние. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

На база резултатите от измерените концентрации на приоритетни вещества, водното тяло е в добро химично състояние.

р. Вит при с. Ясен

✓ *р. Вит от вливане на р. Калник при Пещерна до вливане на р. Каменка при Бежаново, с код на водното тяло BG1VT307R1107 с два пункта за мониторинг:*

- *р. Вит след с. Ъглен с код BG1VT00671MS1040;*

- *р. Вит при с. Торос с код BG1VT00677MS1020;*

През 2022 година са наблюдавани и двата пункта за мониторинг.

От анализа на физикохимичните елементи за качество във водното тяло се наблюдават еднократно измерени наднормени стойности по показатели ортофосфати и общ фосфор. Качеството на водата на тялото отговаря на умерено състояние.

При анализа на специфичните замърсители в пункта при с. Торос се наблюдава еднократно превишение на концентрацията на алуминий над изискванията на СКОС за

добро състояние, но не се отразява на общото състояние на тялото. Тялото е в добро състояние.

През 2022 г. е осъществен хидробиологичен мониторинг само в един от двата пункта (р. Вит след с. Ъглен, с код BG1VT00671MS1040). От биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос и макрофити. Данните показват, че състоянието в пункта отговаря на изискванията за лошо. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през 2021 г.

При анализа на концентрациите на приоритетните вещества през 2022 г. не са измерени концентрации над изискванията на SKOC за добро състояние. Водното тяло е в добро химично състояние.

Скалната Арка над р. Вит при село Ъглен

✓ *р. Вит от вливане на реките Черни Вит и Бели Вит при Тетевен до вливане на р. Калник при Пещерна, с код на водното тяло BG1VT789R1005, един пункт за мониторинг:*

р. Вит при махала Асен

През 2022 г. не е извършван мониторинг в това водно тяло.

Язовири в поречието на р. Вит

В поречието на р. Вит, като отделни водни тела са обособени следните язовири:
За периода 2020 - 20221 година, язовирите в поречие Вит са оценени, като следва:

✓ **яз. Телиш, повърхностно водно тяло с код BG1VT300L1010.**

Наблюдава се с един пункт за мониторинг *яз. Телиш на язовирната стена с код BG1VT00032MS041*

По физикохимични и специфични замърсители водата в язовира отговаря на умерено състояние. При показатели електропроводимост, разтворен кислород, азот - нитратен и азот – нитритен, общ фосфор и ортофосфати стойностите на измерените концентрации отговарят на SKOC за отлично състояние. На добро състояние отговарят показатели: активна реакция и общ азот. Показатели, надвишаващи SKOC за добро състояние са БПК5 и азот амониев.

При анализа на специфичните замърсители не се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на SKOC за добро състояние. Водното тяло е оценено в добро състояние.

През 2022 г. не е извършван хидробиологичен мониторинг на яз. Телиш.

При анализа на приоритетните вещества не се наблюдават измерени концентрации над изискванията на SKOC за добро състояние. Общата оценка за химично състояние е добро.

✓ **яз. Горни Дъбник, повърхностно водно тяло с код BG1VT300L1012.**

Оценката на състоянието на водното тяло се изготвя въз основа на натрупаните данни от пункт за мониторинг *яз. Горни Дъбник - на стената с код BG1VT00325MS031*

По физикохимични елементи за качество и специфични замърсители водата в язовира отговаря на добро състояние. При показатели електропроводимост, разтворен кислород, азот-нитритен, общ азот, ортофосфати и общ фосфор измерените концентрации отговарят на SKOC за отлично състояние. При останалите показатели измерената концентрация отговаря на добро състояние.

При анализа на специфичните замърсители не се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на SKOC за добро състояние. Водното тяло е оценено в добро състояние.

През 2022 г. не е извършван хидробиологичен мониторинг на яз. Горни Дъбник.

При анализа на приоритетните вещества не се наблюдават измерени концентрации над изискванията на SKOC за добро състояние. Общата оценка за химично състояние е добро.

✓ **яз. Сопот, повърхностно водно тяло с код BG1VT800L1004.**

Наблюдава се с един пункт за мониторинг:

яз. Сопот - на стената с код BG1VT00891MS051.

За периода 2021-2022 г. по физикохимични елементи за качество и специфични замърсители водата в язовира отговаря на умерен потенциал. Отклонение от нормите за добро състояние са констатирани по показател азот амониев.

От анализиранияте специфични замърсители никой не показва резултати над изискванията на СКОС.

През 2022 г. не е извършван хидробиологичен мониторинг на яз. Сопот.

От анализа на приоритетните вещества се установява, че няма превишение на изследваните приоритетни вещества. Химическото състояние на язовира се оценява като добро.

Притоци на р. Вит

✓ ***Река Тученица от извор до вливане в р. Вит при с. Опанец, водно тяло с код BG1VT200R008.***

Водното тяло се наблюдава с пункт за мониторинг *р. Тученица преди вливане в р. Вит при с. Опанец с код BG1VT00021MS030*

Река Тученица е изследвана в периода 2021-2022 г. Анализа по физикохимичните показатели на водите на р. Тученица отговарят на изискванията за умерено състояние съгласно изискванията в Наредба Н-4. При показател рН стойностите на измерените концентрации отговарят на СКОС за добро състояние. Останалите физикохимични показатели отговарят на умерено състояние.

При анализ на специфичните замърсители е установено еднократно превишение на концентрацията на манган над изискванията на СКОС за добро състояние. При останалите специфични замърсители няма измерени концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

През 2022 г. е осъществен мониторинг на БЕК макрозообентос. Според анализиранияте резултати пунктът попада в категорията за умерено състояние. Сравнението с данните от мониторинга проведен през 2021 г. показва известно подобряване на състоянието.

Анализа на приоритетни вещества не отчита концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е добро.

✓ ***Река Каменка от извор до вливане в р. Вит, вкл. притоци - р. Катунецка с Мирьова и Елешница и р. Сопотска с Лъга и Батънска, водно тяло с код BG1VT600R006:***

Водното тяло е включено в последната програмата за мониторинг, изпълнявана през 2022 г. с пункт за мониторинг р. Каменка, след вливане на р. Катунецка при Бежаново.

По физикохимични елементи за качество, водите на водното тяло отговарят на изискванията за умерено състояние потенциал. Наблюдава се намаляваща тенденция при концентрациите на показатели азот нитратен и ортофосфати. С постоянно отклонение от нормите за добро състояние е показател общ азот.

От анализа на специфичните замърсители е видно еднократно измерена висока концентрация над изискванията на СКОС за добро състояние на показател алуминий. Тенденцията е намаляваща при следващите измервания.

През 2022 г. от биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос и макрофити. Данните показват, че състоянието в пункта отговаря на изискванията за добро. За сравнение, при мониторинга извършван през 2021 г. състоянието на пункта е било оценено като умерено.

Анализа на приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на SKOC за добро състояние. Химичното състояние на тялото е добро.

р. Каменка

✓ **Река Калник от яз. Сопот до вливане в р. Вит, водно тяло BG1VT789R1105**

Измерените физикохимични показатели показват, че водното тяло запазва умерено състояние. Отчитат се леки подобрения на измерените стойности на кислородните показатели разтворен кислород и БПК5, сравнени с предишната година.

При анализа на специфичните замърсители се наблюдава еднократно превишение на концентрацията на алуминий над изискванията на SKOC за добро състояние, но не надвишава СГС за 2022г. Тялото е в добро състояние.

През 2022 г. от биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос и макрофити. Данните показват, че състоянието в пункта отговаря на изискванията за умерено. За сравнение, при мониторинга извършван през 2021 г. състоянието на пункта е било оценено като лошо.

Анализът на приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на SKOC за добро състояние. Химичното състояние на водното тялото е добро.

р. Калник близо до село Български извор

✓ **Река Бели Вит до вливане на р. Черни Вит при Тетевен, вкл. притоци - Костика, Заводна и Черна река, без зоната за защита РВ "Болованджика"; РВ "Брестнишка лъка" на р. Рибарица, водно тяло с код BG1VT900R1001.**

Качеството на водата във водно тяло се наблюдава от три пункта за мониторинг:

- р. Бели Вит над с. Рибарица с код BG1VT09931MS080;
- р. Бели Вит след гр. Тетевен с код BG1VT99111MS060;
- р. Костина, приток на р. Бели Вит, над местността Кървавото кладенче с код BG1VT69922MS079

През 2022 г. не е извършван мониторинг във водното тяло.

✓ **р. Черни Вит от извор до вливане на р. Бели Вит при Тетевен, вкл. притоци - Свинска и Косица, без зоната за защита РВ Свинска река 1 и 2 с код BG1VT900R1002**

Водното тяло се наблюдава в пункт за мониторинг р. Черни Вит след с. Дивчевото с код BG1VT69213MS1010.

През 2022 г. не е извършван мониторинг във водното тяло.

Речни водохващания /РВ/, предназначени за ПБВ в поречието на р. Вит

✓ **Речно водохващане (РВ) "Болованджика"; РВ "Брестнишка лъка" на р. Рибарица с код на водното тяло BG1VT900R1101;**

През 2022 г. не е извършван мониторинг във водното тяло.

✓ **РВ "Свинска река 1"; РВ "Свинска река 2" на р. Свинска с код BG1VT900R1102**
групирано с BG1VT900R1101

Речните водохвятия се оценяват по метода на групирането. Посочените речни водохвятия са предназначени за ПБВ и са категоризирани с категория А2, съгласно Наредба № 12/18.06.2002 г. за качествените изисквания към повърхностните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване. В ПУРБ 2016 – 2021 г. на основание чл. 119, ал. 2 от Закона изброените по – горе води водните тела са определени и като Зони за защита на водите предназначени за питейно – битово водоснабдяване. За оценката на състоянието на зоните за защита е използван утвърден на национално ниво: „Подход за определяне/актуализиране на зоните за защита на водите и техните екологични цели, съгласно чл. 119а, ал. 1, т. 1 – 4 от Закона за водите”. Съгласно подхода в добро състояние са оценени зоните, които отговарят на категории А1 и А2 и на изискванията/показателите за постигане на екологичните цели.

Поречие Осъм

Река Осъм и нейните притоци са разположени в 17 броя повърхностни водни тела и качеството на водите за тях се наблюдава в 29 пункта за мониторинг. Десет от пунктовете са разположени във водни тела, определени като Зона за защита на водите, предназначени за питейно-битово водоснабдяване /ЗЗВ за ПБВ/.

Основно поречие р. Осъм

В основното поречие на река Осъм са разположен следните водни тела и пунктове за мониторинг:

✓ **р. Осъм от вливане на р. Мечка при Дебово до устие, водно тяло BG1OS130R1015**

Водното тяло се наблюдава в един мониторингови пункт:

- р. Осъм на устие, при гр. Черковица, код BG1OS00011MS010, който е анализиран през периода

От анализа по физикохимичните показатели е видно, че водното тяло отговаря на изискванията за умерен потенциал. Показателите азот амониев и общ азот са в нормите за умерен потенциал, като за азот нитратен последните три резултати от изпитванията показват намаляваща тенденция.

Не са установени концентрации на специфични замърсители над стойностите на СКОС за добро състояние.

През 2022 г. не е извършван ХБМ във водното тяло.

Резултатите от анализ на приоритетни вещества не показват концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на водното тяло е добро.

р. Осъм, устие

✓ ***р. Осъм от вливане на р. Ломя при Левски до вливане на р. Мечка при Дебово; вкл. приток - р. Мечка, водно тяло с код BG1OS130R1115.***

Водното тяло се наблюдава в два пункта:

р. Осъм при с. Изгрев с код BG1OS00037MS020

р. Осъм, след вливане на р. Мечка след с. Дебово с код BG1OS00037MS1060

През 2022 г. в програмите за контролен и оперативен мониторинг са включени и двата пункта.

От анализа на изпитване на физикохимичните показатели е видно, че макар и с леко подобрение на състоянието, водното тяло запазва умерения потенциал от предходната година.

При анализа на специфичните замърсители е измерена еднократно наднормена концентрация на показател алуминий в пункта р. Осъм при с. Изгрев, но средната стойност за годината не превишава СГС-СКОС. Състоянието на водното тяло е добро.

През 2022 г. е осъществен хидробиологичен мониторинг и в двата пункта. От биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос и фитобентос. Данните показват, че потенциала в пункта отговаря на изискванията за умерен. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

При анализа на приоритетни вещества не са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Водното тяло се оценява в добро химично състояние.

✓ ***р. Осъм от вливане на р. Берница при Александрово до вливане на р. Ломя, вкл. приток р. Градежница, водно тяло BG1OS700R1011.***

През 2022 г. е анализиран пункт за мониторинг - р. Осъм след гр. Левски с код BG1OS00051MS030.

При анализа на физикохимичните показатели се установява, че водното тяло запазва умерения потенциал от предходната година.

При анализа на специфичните замърсители не са констатирани концентрации над изискванията на SKOC за добро състояние.

През 2022 г. от биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос и фитобентос. Данните показват, че потенциала в пункта отговаря на изискванията за умерен. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

При анализа на приоритетни вещества не са констатирани концентрации над изискванията на SKOC за добро състояние. Водното тяло се оценява в добро химично състояние.

✓ р. Осъм от вливане на реките Черни Осъм и Бели Осъм при Троян до вливане на р. Берница при Александрово, вкл. притоците - Команска, Суха, Дрипля и Берница, водно тяло с код BG1OS700R1001.

Водното тяло с наблюдава с два пункта за мониторинг:

р. Осъм, след гр.Ловеч с код BG1OS00715MS050

р. Осъм, след гр.Троян с код BG1OS00799MS060

През 2022 г. са анализирани и двата пункта за мониторинг. Пунктът р. Осъм след гр. Троян е наблюдаван и по Нитратна директива.

По физикохимични показатели водното тяло запазва умеренино състояние от 2021 г. Наблюдават се минимални повишения на отделните показатели, но не се отразяват на общото състояние тялото.

При анализа на специфичните замърсители не са констатирани концентрации над изискванията на SKOC за добро състояние.

През 2022 г. е осъществен хидробиологичен мониторинг само в един от двата пункта (р. Осъм след гр. Троян, с код BG1OS00799MS060). От биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос и фитобентос. Данните показват, че състоянието в пункта отговаря на изискванията за умерено. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

При анализа на приоритетни вещества не са констатирани концентрации над изискванията на SKOC за добро състояние. Водното тяло се оценява в добро химично състояние.

Притоци на р. Осъм

✓ Река Ломя

р. Ломя от извор до вливане в р. Осъм, водно тяло с код BG1OS400R010.

През 2022 г. качеството на водите се наблюдава при пункт - р. Ломя след с. Варана, преди вливане в р. Осъм, код BG1OS00041MS090.

От анализа на резултатите от изпитване на водите по физикохимичните показатели е видно, че има леко влошаване на отделните показатели. Водното тяло запазва умерено състояние.

При анализа на специфичните замърсители е констатирана концентрация над изискванията на СКОС за добро състояние по показател алуминий.

През 2022 г. не е извършван ХБМ във водното тяло.

При анализа на приоритетни вещества не са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Водното тяло се оценява в добро химично състояние.

р. Ломя край с. Варана

✓ **Река Бара /Шаварна/**
р. Бара /Шаварна/ от извор до вливане в р. Осъм, водно тяло с код BG1OS600R1005.

През 2022 г. качеството на водното тяло се наблюдава при пункта р. Шаварна преди вливане в р. Осъм, с код BG1OS00611MS040. През 2022 г. пункта е наблюдаван и по Нитратна директива.

От анализа на резултатите от изпитване на водите по физикохимичните показатели се наблюдава минимално подобрение в състоянието на отделни показатели, но водното тяло запазва умерен потенциал. Тенденцията е към подобряване на потенциала.

При анализа на специфичните замърсители е констатирано единично превишение на СКОС за добро състояние по показател алуминий, но средната стойност не превишава СГС-СКОС. Тялото е в добро състояние по специфични замърсители.

През 2022 г. не е извършван ХБМ във водното тяло.

При анализа на приоритетни вещества не са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Водното тяло се оценява в добро химично състояние.

река Бара /Шаварна/

✓ **Река Маарата**

Карстовия извор на р. Маарата при Крушуна е разположен във водно тяло с код BG10S700R1111

Анализът на резултатите от изпитване на водите по физикохимичните показатели през 2022 г. следва, че водното тяло запазва умереното състояние от 2021 г.

При анализа на специфичните замърсители не са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

През 2022 г. от биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос, макрофити и фитобентос. Данните показват, че състоянието на пункта се оценява като умерено. В сравнение с данните от предходни години това показва известно влошаване на състоянието в района на пункта.

При анализа на приоритетни вещества не са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Водното тяло се оценява в добро химично състояние.

Карстов извор на река Маарата

Водни тела по подпоречие Бели Осъм

✓ *р. Бели Осъм от Чифлик до Троян, водно тяло с код BG1OS890R1816 се наблюдава при пункт р. Б.Осъм, с. Бели Осъм на моста с код BG1OS07287MS1030*

За периода 2021-2022 г. не е извършван мониторинг във водното тяло.

✓ *р. Бели Осъм от приток при Балканец до вливане на р. Черни Осъм, код на водно тяло BG1OS890R1016.*

През 2022 е анализиран пункт - р. Бели Осъм, преди вливане в р. Черни Осъм, гр. Троян / мост на изход от Троян-посока Ловеч/, с код BG1OS00728MC1020.

От анализа на резултатите от изпитване на водите по физикохимичните показатели следва, че водното тяло запазва умерено състояние.

При анализа на специфичните замърсители не са констатирани концентрации над изискванията на SKOC за добро състояние.

През 2022 г. от биологичните елементи за качество са пробонабрани и анализирани макрозообентос и фитобентос. Данните показват, че състоянието на пункта се оценява като умерено. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

При анализа на приоритетни вещества не са констатирани концентрации над изискванията на SKOC за добро състояние. Водното тяло се оценява в добро химично състояние.

✓ *р. Бели Осъм, приток от Шипковски минерални бани до вливане в р. Бели Осъм, водно тяло с код BG1OS890R1916.*

През 2022 е планирано да се анализира пункт - р. Б. Осъм (Ръждавец) след с. Шипково, на моста за с. Б. Осъм, с код BG1OS07286MS1040.

От анализа на резултатите от изпитване на водите по физикохимичните показатели следва, че водното тяло запазва умерено състояние. Наблюдава се леко влошаване на състоянието на отделни елементи за качество, спрямо 2021 г.

При анализа на специфичните замърсители не са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

Пунктът е бил планиран за хидробиологичен мониторинг през 2022 г., като е анализиран само БЕК макрозообентос. Получените резултати съответстват на критериите за добро състояние. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

При анализа на приоритетни вещества не са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Водното тяло се оценява в добро химично състояние.

✓ *приток от РВ "Въртяшка" до вливане в р. Бели Осъм с код на водно тяло BG1OS890R1616;*

✓ *Дънно водохващане "Къси дял"; м-ст "Слатина", РВ "Слатински дол", РВ "Козецица" с код на водно тяло BG1OS890R1516;*

✓ *ОРВ „Нанковото“ с код на водно тяло BG1OS890R1716;*

✓ *м-ст "Дъскорезницата", РВ "Зеленика" с код на водно тяло BG1OS890R1416;*

✓ *м-ст "Кончетата", ОРВ "Стъргонска" с код на водно тяло BG1OS890R1316;*

✓ *ОРВ "Сухата река" с код на водно тяло BG1OS700R1101, групирано с BG1OS890R1116*

Изредените по-горе водни тела в голямата си част са новообразувани в ПУРБ 2016-2021 г. Някои са разположени в ЗЗВ предназначени за ПБВ и за оценката им е ползван подхода на групиране. Предвид факта, че във водните тела определени като ЗЗВ не са натоварени с антропогенен натиск и отговарят на критериите за групиране за оценка на екологичното и химично им състояние ще се използва същият подход.

Водни тела по подпоречие Черни Осъм

✓ *РВ "Миревското"; РВ "Черни Осъм"; РВ "Краевица"; с код на водно тяло BG1OS890R1116*

От анализа на резултатите от изпитване на водите по физикохимичните показатели следва, че водното тяло е в нормите за добро състояние.

При анализа на специфичните замърсители не са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

През 2022 г. не е извършван ХБМ във водното тяло.

При анализа на приоритетни вещества не са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Водното тяло се оценява в добро химично състояние.

Поречие Янтра

В поречие Янтра са разположени 48 водни тела – категория реки 43 и категория – езеро/язовири – 5. В програмата за мониторинг за 2020-2021 г. са включени 21 пункта за контролен и оперативен мониторинг. От тях един пункт е включен в т. н. Дунавска програма и влиза в TNMN за р. Дунав.

Водни тела по основното течение на р. Янтра

По основното течение на р. Янтра са разположени следните повърхностни водни тела:

✓ *река Янтра от вливане на р. Елийска при Полски Тръмбеш до устие - BG1YN130R1029.*

Състоянието на водното тяло се наблюдава в три пункта за мониторинг (МП):

река Янтра преди вливане в река Дунав при Нов град с код на МП BG1YN00001MS010;

река Янтра при с. Каранци с код на МП BG1YN00319MS030;

река Янтра на моста за с. Долна Студена, код на МП BG1YN08319MS1010

През 2022 г. анализът на физикохимичните елементи за качество на р. Янтра при с. Каранци, съгласно Наредба № Н-4 показва, че качеството на водата отговаря на изискванията за добро състояние. Единични, минимални превишения спрямо стойностите за добро състояние са отчетени по показателите активна реакция (м. декември), азот амониев (м. октомври), азот нитратен (м. декември), общ азот (м. февруари), ортофосфати (м. ноември, м. декември).

Анализираните специфични замърсители, като сравнение на средно годишната стойност /СГС/ със СКОС не показват отклонения от изискванията за добро състояние, съгласно Наредба Н-4. Еднократно превишение на СКОС (над два пъти) е отчетено по показател алуминий (през м. юни).

За хидробиологичен мониторинг през 2022 г., от трите пункта, разположени в това тяло, са пробонабрани два (при Новград и преди моста за с. Долна Студена). От биологичните елементи за качество (БЕК) са анализирани и оценени макрозообентос и макрофити. Според получените резултати потенциала на пунктовете отговаря на изискванията за умерен. За сравнение, при мониторинга извършен през 2021 г. потенциала на пунктовете е бил оценен като добър.

Анализа на приоритетни вещества не показва стойности над СКОС за добро състояние на водите на река Янтра при с. Каранци. Тялото е в добро химично състояние.

✓ *река Янтра от вливане на р. Росица при Крушето до вливане на р. Елийска при Полски Тръмбеш - BG1YN307R1027, наблюдавано с:*

МП с код BG1YN08391MS1130 и име р. Янтра с. Раданово, мост за с. Орловец

ВТ е включено за наблюдение в Програмата за контролен и оперативен мониторинг на повърхностни води за периода 01.06.2022-31.12.2022 г. Анализът на резултатите от мониторинг на физикохимичните елементи за качество показва, че водното тяло отговаря на

изискванията за добро състояние, съгласно изискванията на *Наредба Н-4*. Тенденцията за подобряване на общото състоянието на водното тяло се запазва.

Съгласно резултатите от изпитване за специфични замърсители, водното тяло е в добро състояние. За периода са извършени две измервания, при които не са установени концентрации над изискванията на СКОС.

През 2022 г. от биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос, макрофити и фитобентос. Данните показват, че състоянието на пункта се оценява като добро. За сравнение, при мониторинга извършен през предходни години, състоянието е било определяно като умерено.

На база наличните данни от анализ на приоритетни вещества за периода е отчетено превишение на СКОС по показател флуорантен през м. юни, като отчетеният резултатът е под МДК-СКОС. По останалите изследвани приоритетни вещества водното тяло е в добро химично състояние.

✓ *р. Янтра от вливане на р. Лефеджа при Горски долен Тръмбеш до вливане на р. Росица при Крушето - BG1YN307R1127.* Пункт за мониторинг:

р. Янтра при с. Драганово, след вливане с код BG1YN00059MS130.

ВТ е включено за наблюдение в Програмата за контролен и оперативен мониторинг на повърхностни води за периода 01.06.2022-31.12.2022 г. За периода е извършено двукратно изпитване на основните физикохимични показатели, при което са измерени стойности, отговарящи на добро и отлично състояние на водното тяло съгласно изискванията на Наредба Н-4, с изключение на показател ортофосфати, който определя състоянието на ВТ като умерено.

Анализът на резултатите от изпитване на специфични замърсители показва съответствие с определените норми и отговаря на изискванията за добро състояние.

През 2022 г. от биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос, и фитобентос. Според получените резултати тялото отговаря на изискванията за добро състояние. За сравнение, при мониторинга извършен през предходни години, състоянието е било определяно като умерено.

На база наличните данни от анализ на приоритетни вещества за периода е отчетено превишение на СКОС по показател флуорантен през м. юни, като отчетеният резултатът е под МДК-СКОС. По останалите изследвани приоритетни вещества водното тяло е в добро химично състояние.

✓ *р. Янтра от вливане на р. Белица при Велико Търново до вливане на р. Лефеджа при Горски долен Тръмбеш с код BG1YN700R1017,* наблюдавано с три пункта за мониторинг:

МП с код BG1YN00079MS190 и име р. Янтра след В. Търново, мост с. Самоводене;

МП с код BG1YN00079MS200 и име р. Янтра след влив. на р. Белица, моста за Дебелец;

МП с код BG1YN00871MS1020 и име р. Янтра след ПСОВ Д. Оряховица, мост за с. Върбица

През 2022 г. водното тяло е наблюдавано в МП с код BG1YN00871MS1020 - след ПСОВ Д. Оряховица, мост за с. Върбица и МП с код BG1YN00079MS200 - мост за Дебелец.

От сравнителния анализ на физикохимичните елементи за качество със СКОС за добро състояние, съгласно Наредба Н-4, на база получените резултати през 2022 г.

повърхностното водното тяло се оценява в умерено състояние. Наблюдават се средни стойности над СКОС за добро състояние по показателите азот нитритен, азот нитратен, общ азот, общ фосфор и ортофосфати /като Р/. Замяряване се наблюдава и в двата пункта – по-значително след ПСОВ на гр. Д. Оряховица. Това се дължи на заустването на непречистени отпадъчни води от населените места. Възможно е и дифузно замяряване от земеделски източници. През последните години тенденцията за превишаване на СКОС по наблюдаваните биогенни показатели и в двата пункта за мониторинг е постоянна, с изключение на показател азот амониев, при който се отчита подобряване на състоянието през 2022 г.

При анализа на специфичните замярятели през 2022 г. се наблюдават съответствие на средногодишните стойности на изследваните показатели със СКОС за добро състояние. Еднократно превишение по показател алуминий (над 1,5 пъти) е измерено през м. април в пункта на мост за Дебелец (Южна промишлена зона на гр. В.Търново).

За периода на 2022 г. е осъществен хидробиологичен мониторинг само в един от трите пункта (след ПСОВ Д. Оряховица, мост за с. Върбица). От биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос, макрофити и фитобентос. Данните показват, че състоянието отговаря на изискванията за умерено. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведена през предишни години.

През 2022 г. водното тяло е анализирано за приоритетни вещества само в пункта при гр. Д. Оряховица. На база наличните данни от анализ на приоритетни вещества за периода е отчетено превишение на СКОС по показател флуорантен през м. юни, като отчетеният резултатът е под МДК-СКОС. По останалите изследвани приоритетни вещества водното тяло е в добро химично състояние.

✓ *р. Янтра от вливане на р. Козлята при Габрово до вливане на р. Белица при Велико Търново с код BG1YN900R1015*, с два мониторингови пункта:

МП с код BG1YN00917MS230 и име р. Янтра след Габрово - мост за Севлиево;

МП с код BG1YN16421MS1110 и име р.Янтра при с. Леденик

Водното тяло е наблюдавано през 2022 г. в МП след гр. Габрово през първото полугодие и в МП при с. Леденик (преди гр. В.Търново) – през второто полугодие.

При анализа на физикохимичните елементи за качество водното тяло се оценява, в умерено състояние, съгласно изискванията на Наредба Н-4. Констатирани са отклонения от СГС-СКОС по показателите азот нитратен, общ азот, общ фосфор и ортофосфати. Превишенията по общ азот, общ фосфор и ортофосфати са постоянни и устойчиви във времето. Запазва се тенденцията за подобряване на състоянието на водното тяло в пункта след гр. Габрово, като измерените стойности по показателите азот нитратен, общ фосфор и ортофосфати са близки до нормативно определените стойности за добро състояние. Състоянието на водното тяло се влошава в пункта при с. Леденик, където превишенията по горесцитираните показатели са постоянни и неколккратно по-високи от нормативно определените СГС.

Съгласно резултатите от измерване на специфични замярятели в пункта след гр. Габрово през първото полугодие на 2022 г. е установено превишение на СГС-СКОС по показател алуминий (над три пъти през месец април). Водата в този МП не е изследвана за специфични замярятели през второто полугодие на 2022 г. Данни за съдържанието на алуминий във водното тяло за този период има от пункта при с.Леденик, където не са установени превишения на СКОС. По всички останали изследвани специфични вещества, състоянието на ВТ е добро.

Вероятната причина водното тяло да не отговаря на добро състояние по физикохимични елементи за качество е заустване на непречистени отпадъчни води в р.Янтра и дифузно замърсява от земеделски източници.

За периода на 2022 г. за хидробиологичен мониторинг е плануван и обследван само един от двата пункта, попадащи в това тяло – р. Янтра при с. Леденик. Анализирани са БЕК макрозообентос, макрофити и фитобентос. Според получените резултати, състоянието е оценено като умерено. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведена през предишни години.

За периода водното тяло е изследвано за наличие на приоритетни вещества в пункта след гр. Габрово. Резултатите от мониторинг на приоритетни вещества не показват концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е добро.

✓ **р. Янтра от зоната за защита: РВ "Янтра"; ОВ "Сапатовец" до вливане на р. Козлята при Габрово с код BG1YN900R1415**, наблюдавано с един пункт за мониторинг

МП с код BG1YN08991MS1120 и име р. Янтра преди вливане на р. Козлята при гр. Габрово-мост

В резултатите от проведените изпитвания на физикохимичните елементи за качество през 2022 г. се отчитат концентрации над СКОС за добро състояние по показателите общ азот и общ фосфор. Съгласно изискванията на Наредба Н-4, водното тяло отговаря на умерено състояние. Превишенията на СКОС за добро състояние на речен тип R2 са устойчиви, но следва да се отбележи че са по-малко от два пъти по-високи.

За периода средногодишните стойности по специфичните замърсители отговарят на изискванията за добро състояние.

От биологичните елементи за качество през 2022 г. е изследван само макрозообентос. Според тези данни състоянието на пункта се оценява като умерено. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведена през 2021 г.

На база наличните данни от анализ на приоритетни вещества за периода е отчетено превишение на СКОС по показател флуорантен през м. юни, като отчетеният резултатът е под МДК-СКОС. По останалите изследвани приоритетни вещества водното тяло е в добро химично състояние.

✓ **р. Елийска преди вливане в р. Янтра с код BG1YN300R026**, наблюдавано с един пункт за мониторинг:

МП с код BG1YN08321MS040 и име р. Елийска преди вливане в р. Янтра

Съгласно резултатите от анализ през 2022 г. по физикохимичните елементи за качество повърхностното водното тяло се оценява в умерено състояние. Констатирани са постоянни, значителни отклонения от нормите за добро състояние, съгласно Наредба Н-4 по показатели електропроводимост, азот нитратен и общ азот.

За периода анализът на специфичните замърсители е заложен двукратно през второто полугодие на 2022г. Измерени са концентрации над СКОС за добро състояние по показател уран (около 1,5 над нормата). По останалите анализирани специфични замърсители водното тяло е в добро състояние.

През 2022 г. от биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос, макрофити и фитобентос. Данните показват, че състоянието на пункта се оценява като умерено. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

На база резултатите от измерените концентрации на приоритетни вещества, водното тяло е в добро химично състояние.

✓ **РВ "Янтра"; ОВ "Сапатовец" на р. Янтра с код BG1YN900R1215**, с два пункта за мониторинг:

МП с код BG1YN00999MS022 и име ОВ "Сапатовец";

МП с код BG1YN00999MS260 и име р. Янтра при кв. Ябълка

ВТ не е включено за наблюдение в Програмите за оперативен мониторинг на повърхностни води през 2022 г. На база данните от предходни години водното тяло отговаря на изискванията за добро/отлично състояние по физикохимичните елементи за качество, съгласно *Наредба Н-4*. При анализа на специфични замърсители не се установени концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

За периода 2022 г. не е извършван хидробиологичен мониторинг в това водно тяло.

На база резултатите от измерените концентрации на приоритетни вещества, от предходни години водното тяло е в добро химично състояние.

✓ **р. Студена, преди вливане в Янтра с код BG1YN200R028** обхваща целия водосбор на река Студена от извор до устието/вливането и в р. Янтра.

Наблюдава се в един мониторингов пункт:

- *МП с код BG1YN00021MS020 и име р. Студена, преди вливане в Янтра (шосеен мост)*

Анализираните физикохимичните елементи за качество, съгласно Наредба № Н-4 показват, че водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние. Установени са несъответствия със стандартите за качество по показателите електропроводимост, общ азот, азот нитратен, азот нитритен, азот амониев, общ фосфор и ортофосфати. Констатира се тенденция към запазване на умереното състояние.

При анализа на вещества от групата на специфичните замърсители, има измервания които показват превишени стойности над СКОС на показател алуминий.

През 2022 г. не е извършван хидробиологичен мониторинг в това водно тяло.

При извършения анализ на резултатите от мониторинга не се установяват превишени концентрации на приоритетни вещества спрямо Наредбата за СКОС. Тялото е в добро химично състояние.

Водни тела, по големите притоци на р. Янтра

Водосбор на р. Лефеджа (Стара река) с притоците – Джулюница и Голяма река (Биюкдере).

Във водосбора на Лефеджа са разположени следните водни тела:

✓ **р. Лефеджа от вливане на р. Джулюница при Джулюница до вливане в р. Янтра при Горски долен Тръмбеш с код BG1YN600R1134**, с мониторингов пункт:

МП с код BG1YN00061MS140 и име р. Лефеджа село Бряговица - преди вливане в р. Янтра

ВТ не е включено за наблюдение в Програмите за мониторинг на повърхностни води през 2022 г.

✓ **р. Бюкдере след язовир Ястребино до вливане в р. Лефеджа, вкл. приток р. Казълдере с код BG1YN600R1025**, наблюдавано с два пункта на мониторинг

МП с код BG1YN06413MS150 и име р. Бюкдере /Голяма река/ при гр. Стражица;

МП с код BG1YN86411MS320 и име на р. Бюкдере /Голяма река/ след гр. Стражица на устие

Констатирант се отклонения от СГС-СКОС по показатели БПК₅, азот нитритен, общ азот, общ фосфор и ортофосфати. Превишения се наблюдават и по показателите азот амониен и азот нитратен, но средните стойности за периода са в норма, съгласно Наредба Н-4. Отчитени са несъответствия по всички от гореизброените показатели. Прави впечатление, че отклоненията от СКОС са по-постоянни и по-значителни в пункта след гр. Стражица на устие.

Водното тяло не е анализирано за специфичните замърсители при изпълнение на програмата за 2020-2021 г. От наличните данни за предходни периоди (2016–2020 г.) се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СКОС по показателите манган и алуминий в пункта при гр. Стражица. Превишенията по показателите желязо и алуминий са еднократни. Отклоненията от СКОС по показател манган се наблюдават трайно след 2018 г., но средната стойност за периода 2016-2020 г. не надвишава СКОС.

През 2022 г. не е извършван хидробиологичен мониторинг в това водно тяло.

Водното тяло е анализирано за наличие на приоритетни вещества в предходен период. Установено е несъответствие със СГС-СКОС за добро състояние по показател трибутилкалаен катион. Превишенията са констатирани при две поредни изпитвания през 2018 г., след което показателят е в норма. По останалите анализирани приоритетни вещества химичното състояние на тялото е добро.

Язовир Ястребино

✓ **язовир Ястребино, на р. Бюкдере, водното тяло с код BG1YN600L1024.**

Мониторира се от два пункта за мониторинг, единият е *на стената на язовира – с код BG1YN06496MS061* и на р. *Бюкдере, преди яз. Ястребино, с. Камбурово, с код BG1YN06499MS250*. Водното тяло е от тип L12 и е силномодифицирано.

Водите на яз. Ястребино ежегодно се анализират като част от Програмата за контролен мониторинг на повърхностни води предназначени за питейно – битово водоснабдяване. Оценката на състоянието на водното тяло по отделните елементи за качество е както следва:

- По физикохимични елементи за качество водното тяло се оценява в умерено състояние. Констатирани са отклонения от СКОС за добро състояние по показатели: азот-амониен, азот-нитратен, общ азот, общ фосфор и БПК 5.
- При анализа на специфични замърсители не са констатирани концентрации над СКОС.
- През 2022 г. не е извършен мониторинг на БЕК фитопланктон в яз. Ястребино.

- При анализа на приоритетни вещества за оценка на химичното състояние не се отбелязват превишения на концентрациите от стойностите за добро състояние. Водното тяло на язовир Ястребино е в добро химично състояние.

✓ *р. Лефеджа от Зайчари до вливане на р. Джулюница при Джулюница, вкл. приток р. Карадере с код BG1YN600R1034*, наблюдавано с един пункт:

МП с код BG1YN00651MS160 и име р. Стара река /Лефеджа/, мост- след с. Кесарево

През 2022 г. на база резултатите от изследване на основните физикохимични показатели се отчита съществено подобряване на състоянието на водното тяло по показателите БПК5, азот амониев и азот нитратен - без отчетени превишения на СКОС за периода. Несъответствие със СКОС за добро състояние е установено през месеците юли и октомври по показателите разтворен кислород, азот нитритен, общ азот, общ фосфор и ортофосфати, но се наблюдава подобрене на състоянието по показателите общ фосфор и ортофосфати спрямо предходни години.

При анализа на специфичните замърсители, на база средногодишните стойности на изследваните показатели водното тяло се оценява в добро състояние. Еднократно превишение на СКОС е отчетено през месец октомври по показател алуминий, като изчислената средногодишна стойност от четерите анализа през 2022 г. не надвишава СГС-СКОС.

През 2022 г. от биологичните лементи за качество са анализирани и оценени макрозообентос и макрофити. Според тези данни пункта отговаря на изискванията за добро състояние. Това показва известно подобряване на състоянието в сравнение с резултатите от мониторинг получени през предходни години.

При анализът на приоритетни вещества през 2022 г. са отчетени еднократни превишения по показателите трибутилкалаен катион и флуорантен. СГС по показател трибутилкалаен катион (на база 8 бр. измервания) е над СГС-СКОС и превишава минимално МДК-СКОС. Наблюдава се подобрене на състоянието на водното тяло по този показател, предвид че през 2021 г. са отчетени превишения на СКОС при три поредни измервания. Несъответствието по показател флуорантен е установено през м. юни, като резултатът е под МДК-СКОС. По останалите анализирани приоритетни вещества химичното състояние на водното тяло е добро.

✓ *р. Лефеджа от извор до Зайчари с код BG1YN600R022*, със следния мониторингов пункт:

МП с код BG1YN08695MS1060 и име р. Стара река мост при с. Майско

ВТ е наблюдавано през второто полугодие на 2022 г.

Извършено е двукратно изпитване по основните физикохимичните елементи за качество, като получените резултати отговарят на добро/отлично състояние съгласно изискванията на Наредба Н-4.

Резултатите от измерване на специфични замърсители показват минимално превишение на СКОС по показател алуминий, отчетено през месец юни. При следващото изпитване (октомври 2022 г.) показателят е в норма. Не са установени несъответствия при анализа на други специфични вещества.

От биологичните елементи за качество през 2022 г. е изследван само макрозообентос. Според тези данни състоянието на пункта се оценява като добро. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предходни години.

На база наличните данни от анализ на приоритетни вещества за периода е отчетено превишение на СКОС по показател флуорантен през м. юни, като отчетеният резултатът е

под МДК-СКОС. По останалите изследвани приоритетни вещества водното тяло е в добро химично състояние.

✓ *р. Джулюница от вливане на р. Златаришка при Златарица вливане в р. Джулюница при Джулюница и приток - р. Бебровска с код BG1YN600R1125*, наблюдавано с два мониторингови пункта:

МП с код BG1YN00621MS170 и име р. Джулюнска - мост на с. Джулюница;

МП с код BG1YN08621MS350 и име р. Джулюница на устие след с. Джулюница

ВТ е включено за наблюдение в Програмата за оперативен мониторинг на повърхностни води за периода от 01.06.2022 - 31.12.2022 г., с МП с код BG1YN00621MS170 и име р. Джулюнска - мост на с. Джулюница.

За периода ВТ е анализирано двукратно по основните физикохимични показатели, с изключение на показател азот нитратен, който е анализиран 7 пъти във връзка с Нитратната директива. От анализа на резултатите по физикохимичните елементи за качество, се установява че водното тяло отговаря на изискванията за добро/отлично състояние, съгласно изискванията на Наредба Н-4 по всички наблюдавани показатели с изключение на разтворен кислород през месец юли. Констатира се същесвено подобряване на състоянието на водното тяло по показателите азот нитратен, общ азот, общ фосфор и ортофосфати спрямо предишни години.

При анализа на специфичните замърсители (двукратно за периода) се наблюдава висока концентрация над изискванията на СКОС за добро състояние по показател алуминий през м. юли. При следващото измерване показателят е в норма. При изпълнение на предишни програми за мониторинг не са отчитани несъответствия по показател алуминий в този МП.

През 2022 г. е осъществен мониторинг на БЕК макрозообентос и фитобентос. Според анализиранияте данни, пунктът попада в категорията за добро състояние. В сравнение с 2021 г. това показва известно подобряване на състоянието.

При анализът на приоритетни вещества през 2022 г. е отчетено превишение по показател флуорантен. Несъответствието е установено през м. юни, като резултатът е под МДК-СКОС. По останалите анализирани приоритетни вещества химичното състояние на водното тяло е добро.

✓ *р. Веселина след язовир Йовковци до вливане в р. Златаришка, вкл. приток р. Казълдере с код BG1YN600R1020*, наблюдавано с два пункта за мониторинг:

МП с код BG1YN86291MS310 и име р. Веселина преди вливане на р. Златаришка;

МП с код BG1YN86291MS189 и име р. Веселина, след яз. Йовковци при с. Миндя

ВТ е включено за наблюдение в Програмата за оперативен мониторинг на повърхностни води за периода от 01.06.2022 - 31.12.2022г., с МП с код BG1YN86291MS310 и име р. Веселина преди вливане на р. Златаришка. За периода са проведени два анализа по основни физикохимични показатели (ОФХ) и специфични замърсители, с изключение на показател азот нитратен, който е анализиран 7 пъти по нитратна директива. Средните стойности на ОФХ показатели отговарят на добро/отлично състояние. Във водните проби от месец юни е отчетено превишение по показател азот нитратен, а през м. юли са констатирани несъответствия по показателите разтворен кислород и общ азот, като следва да се отбележи че на база измирените стойности състоянието на водното тяло по тези показатели се е подобрило спрямо 2021г.

При анализа на специфичните замърсители не се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

Хидробиологичен мониторинг в това водно тяло се извършва само в един пункт (р. Веселина, след яз. Йовковци при с. Миндя, с код BG1YN86291MS310). През 2022 г. не е извършван хидробиологичен мониторинг в това водно тяло.

През 2022 г. не са провеждани анализи за съдържание на приоритетни вещества.

✓ **яз. Йовковци с код BG1YN600L1019**, наблюдавано с един мониторингов пункт:

МП с код BG1YN62953MS041 и име яз. Йовковци на стената

Водното тяло отговаря на изискванията за добър/отличен потенциал съгласно изискванията на *Наредба Н-4*, след анализа на резултатите от изпитване на физикохимичните елементи за качество и специфични замърсители през 2022г. Не са констатирани несъответствия в измерените стойности.

През 2022 г. е извършен хидробиологичен мониторинг на БЕК фитопланктон в яз. Йовковци. Пункта на язовира е оценен в максимален екологичен потенциал, което потвърждава резултатите получени при предходни изследвания.

Анализите на приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е достигащо добро.

✓ **р. Златаришка от извор до Дърлевци, вкл. приток р. Марянска с код BG1YN600R1021**, наблюдавано с един мониторингов пункт:

МП с код BG1YN862415MS1050 и име р. Златаришка след гр. Елена

ВТ не е включено за наблюдение в Програмите за мониторинг на повърхностни води през 2022 г.

Водосбор на р. Росица с притоците р. Чопарата, Бохат, Негованка, Магъра, Крапец, част от р. Видима и язовирите Ал. Стамболийски и Крапец.

В поречието на река Росица десен приток на р. Янтра са разположени голям брой повърхностни водни тела, от които два язовира, две водни тела в зоните за защита на води предназначени за питейно-битово водоснабдяване и още 4 повърхностни водни тела на притоци на р. Росица.

Във водосбора на Росица попадат следните водни тела:

✓ **река Росица, преди вливане в р. Янтра с код BG1YN400R1112**, наблюдавано с един пункт

МП с код BG1YN04111MS050 и име р. Росица при с. Поликраище

ВТ е включено за наблюдение в Програмата за оперативен мониторинг на повърхностни води, изпълнявана през 2022 г.

Анализът на резултатите от изследване на физикохимичните елементи за качество за периода показва че водното тяло отговаря на изискванията за добро/отлично състояние, съгласно изискванията на Наредба Н-4. През 2022 г. са отчетени минимални отклонения от СКОС за добро състояние по показателите азот амониев и разтворен кислород през м. октомври, вероятно дължащи се на сезонното маловодие.

При анализа на специфичните замърсители е отчетено превишение по показател алуминий през м. януари, като на база изчислената СГС от проведени 4 бр. измервания през

годината водното тяло е в добро състояние по този показател. Следва да се отбележи, че същият месец е отчетено наднормено съдържание на алуминий във водна проба от р. Негованка – на устие, преди вливане в р. Росица.

През 2022 г. е извършен хидробиологичен мониторинг на БЕК макрозообентос и макрофити. Според анализирания данни пунктът отговаря на изискванията за добро състояние. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга, проведен през предишни години.

През 2022г. водното тяло не е анализирано за приоритетни вещества. От анализите, проведени в предишни години, химичното състояние на водното тялото се оценява като добро.

✓ *р. Бохот от извор до устие в р. Росица с код BG1YN400R011*, наблюдавано с пункт:

МП с код BG1YN00412MS070 и име р. Бохот, преди вливане в р. Росица при с. Хотница

ВТ е включено за наблюдение в Програмата за оперативен мониторинг на повърхностни води, изпълнявана през 2022 г.

От анализа на физикохимичните елементи за качество през 2022г. е видно, че състоянието на водното тяло отговаря на умерено състояние, съгласно изискванията на Наредба Н-4. Оценката се дължи на отклонения от СКОС за добро състояние по показателите общ азот, азот нитратен. Всички измерени за периода стойности по показателите общ азот и азот нитратен са над СКОС, като се запазва тенденцията от 2020 г. и 2021 г. за влошаване състоянието на ВТ по тези показатели. Отчита се подобряване на състоянието на повърхностните води по показател общ фосфор.

При анализа на специфичните замърсители през 2022г. не се наблюдава несъответствие с изискванията на СКОС за добро състояние. Установява се подобряване на състоянието на ВТ по показател алуминий в сравнение с предишните години.

През 2022 г. не е извършван ХБМ във водното тяло.

При анализът на приоритетни вещества през 2022 г. е отчетено превишение по показател флуорантен. Несъответствието е установено през м. юни, като резултатът е под МДК-СКОС. По останалите анализирани приоритетни вещества химичното състояние на водното тяло е добро.

✓ *р. Негованка от извор до устие в р. Росица с код BG1YN400R010*, с един мониторингов пункт:

МП с код BG1YN08421MS300 и име р. Негованка на устие с. Ресен

ВТ е включено за наблюдение в Програмата за оперативен мониторинг на повърхностни води, изпълнявана през 2022 г.

От анализа на физикохимичните елементи за качество през 2022г. е видно, че състоянието на водното тяло отговаря на умерено състояние, съгласно изискванията на Наредба Н-4. Оценката се дължи на отклонения от СКОС за добро състояние по показателите общ азот, азот нитратен. Всички измерени за периода стойности по показателите общ азот и азот нитратен са над СКОС, като се запазва тенденцията от 2020 г. и 2021 г. за влошаване състоянието на ВТ по тези показатели. Отчита се подобряване на състоянието на повърхностните води по показател общ фосфор.

При анализа на специфичните замърсители е отчетено превишение по показател алуминий през м. януари, като на база изчислената СГС от проведени 4 бр. измервания през годината водното тяло е в добро състояние по този показател.

През 2022 г. не е извършван ХБМ във водното тяло.

При анализът на приоритетни вещества през 2022 г. е отчетено превишение по показател флуорантен. Несъответствието е установено през м. юни, като резултатът е под МДК-СКОС. По останалите анализирани приоритетни вещества химичното състояние на водното тяло е добро.

✓ *на р. Росица от язовир Александър Стамболийски до вливане на р. Негованка при Ресен с код BG1YN400R1012*, с един мониторингов пункт:

МП с код BG1YN84311MS1160 и име р. Росица след яз. Стамболийски, на моста с. Дичин

ВТ е включено за наблюдение в Програмата за оперативен мониторинг на повърхностни води, изпълнявана през 2022 г.

През 2022 г. всички анализирани физикохимични показатели отговарят на добро/отлично състояние, съгласно Наредба Н-4.

При анализа на специфичните замърсители за периода е отчетено превишение по показател 2,4,4-трихлорбифенил, отчетено през месец април. Налични са два резултата за периода – от м. януари и м. април, тъй като при изпълнение на втората програма за 2022г. този показател не е заложен за наблюдение. По останалите анализирани специфични вещества няма измерени стойности над СКОС.

През 2022 г. от биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос и макрофити. Данните показват, че състоянието на тялото се оценява като умерено. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга, проведен през 2021 г.

Водното тяло е анализирана за приоритетни вещества през първото полугодие на 2022 г. Не са отчетени концентрации над изискванията на СГС-СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е добро. В мониторинговата програма за периода 01.06.2022-31.12.2022 не е заложен анализ на приоритетни вещества.

✓ *р. Мъгъра с код BG1YN400R007*, с един пункт за мониторинг:

МП с код BG1YN43219MS090 и име р. Мъгъра, преди вливане в яз. Стамболийски

ВТ е включено за наблюдение в Програмата за оперативен мониторинг на повърхностни води, изпълнявана през 2022 г.

Водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние съгласно Наредба Н-4. При анализа на физикохимичните елементи за качество през 2022 г. са констатирани отклонения от СКОС за добро състояние по показателите общ азот, азот нитратен и азот-нитритен. Показател азот нитратен е изследван по нитратна директива ежемесечно, като превишенията са постоянни и значителни (най-осезаеми при малноводие – м. юли и м. октомври). Превишенията по показател общ азот също са постоянни и значителни. Запазва се тенденция за влошаване на състоянието на водното тяло по тези показатели. Несъответствия със СКОС са отчетени и по показателите разтворен кислород (м. юли) и електропроводимост (м. ноември и м. декември).

При анализа на специфичните замърсители не се наблюдава несъответствие с изискванията на СКОС за добро състояние. Наблюдава се подобряване на състоянието на водното тяло по съдържание на алуминий, в сравнение с 2021г.

През 2022 г. не е извършван ХБМ във водното тяло.

През 2022 г. водното тяло е наблюдавано за съдържание на приоритетни вещества съгласно програмата за периода 01.06.2022 - 31.12.2022г. Изследвано е за наличие на трибутилкалаен катион и циперметрин. Установените концентрации са под границата на количествено определяне на използваните методи за анализ.

✓ **яз. Александър Стамболийски с код BG1YN400L1009**, наблюдавано с един пункт за мониторинг:

МП с код BG1YN43199MS021 и име яз. Стамболийски на язовирната стена

ВТ е включено за наблюдение в Програмата за контролен мониторинг на повърхностни води 2021-2022 г.

От анализа на физикохимичните елементи за качество, проведен януари-април 2022 г., може да се направи заключение, че състоянието на водното тяло се е влошило по съдържание на азот нитратен и общ азот спрямо 2021 г. Всички измерени концентрации на общ азот са над СКОС. Двукратно превишение е измерено и по показател общ фосфор, но като цяло резултатите са по-добри от 2021 г.

В периода януари-април 2022 г. яз. Ал. Стамболийски е анализиран за съдържание на част от II група специфични вещества - тежки метали и металоиди. От анализирания показател несъответствие е отчетено по показател алуминий през м. март (20 µg/l), като при следващия анализ през м. април показателят е в норма. Останалите анализирани специфични вещества отговарят на изискванията на СКОС за добро състояние.

През 2022 г. е извършен хидробиологичен мониторинг на БЕК фитопланктон в яз. Александър Стамболийски. Според получените резултати язовира се оценява в добър екологичен потенциал. Това показва известно подобрене на потенциала на язовира според биологичните елементи за качество.

През 2022 г. водното тяло не е залагано за анализ на приоритетни вещества. В предишни години не са отчитани концентрации на приоритетни вещества над изискванията на СКОС за добро състояние.

✓ **р. Крапец с код BG1YN400R006**, наблюдавано с един пункт за мониторинг

МП с код BG1YN00441MS100 и име р. Крапец преди вливане в яз. Стамболийски

ВТ не е включено за наблюдение в Програмите за мониторинг на повърхностни води през 2022 г.

✓ **яз. Крапец с код BG1YN400L1005** с един пункт за мониторинг:

МП с код BG1YN04471MS031 и име яз. Крапец на язовирната стена

От анализа на резултатите от изпитване на физикохимичните елементи за качество се установява, че водното тяло отговаря на изискванията за добро/отлично състояние. Отлично състояние се наблюдава по показателите разтворен кислород, електропроводимост, азот нитритен, азот нитратен, общ азот и ортофосфати.

Химичното състояние на ВТ по специфични замърсители не е добро, поради изчислена средногодишна стойност (на база 5 бр. измервания) над СГС-СКОС по показател алуминий. За периода са констатираните превишения са през месец март (58,3 µg/l) и юли (23,1 µg/l). През 2021г. показателят е бил в норма. По останалите анализирани специфични вещества химичното състояние е добро.

През 2022 г. не е извършван ХБМ във водното тяло.

За приоритетни вещества ВТ е анализирано през първото полугодие на 2022г. Резултатите отговарят на изискванията на СКОС за добро състояние.

✓ **р. Росица от вливане на р. Видима до язовир Александър Стамболийски, вкл. приток р. Чупарата с код BG1YN400R1003**, с един мониторингов пункт:

МП с код BG1YN04519MS060 и име р. Росица след гр. Севлиево

От анализа на физикохимичните елементи за качество за периода 2016-2021 г. е видно, че състоянието на водното тяло отговаря на умерено състояние, спрямо изискванията на *Наредба Н-4*, поради измерени средни стойности над СКОС по показателите, общ фосфор и ортофосфати. Високи концентрации на показателите са измерени и в периода 2020-2021 г., но е важно да се отбележи че в последните резултати от изпитване се наблюдава тенденция към намаляване на стойностите. Превишения са отчетени и по показателите БПК5 през 2020 г. и общ азот през 2021 г., като при следващи анализи, показателите са в норма.

Средните стойности на специфичните замърсители за периода 2016-2021 г. отговарят на изискванията на СКОС за добро състояние. Превишение на стандарта за качество е констатирано по показател алуминий през месец август 2020 г., като при следващите анализи не са установени несъответствия.

През 2022 г. не е извършван ХБМ във водното тяло.

Средните стойности на изследваните приоритетни вещества за периода 2016-2021 г., отговарят на СГС-СКОС, с изключение на показател никел. Водното тяло се оценява в лошо химично състояние по този показател. Последните регистрирани превишения са през 2020 г., след което се наблюдава тенденция за подобряване състоянието на ВТ. През 2020 г. е отчетено и еднократно несъответствие по показател флуорантен.

✓ **р. Росица от вливане на р. Негойчевица при Стоките до вливане на р. Видима с код BG1YN400R1103**, наблюдавано с един пункт за мониторинг:

МП с код BG1YN00847MS1150 и име р. Росица преди вливане на р. Видима, мост след Г. Росица

ВТ е включено за наблюдение в Програмата за контролен и оперативен мониторинг на повърхностни води 2021-2022 г.

За периода 2016-2021 г. анализът на резултатите от изследване на физикохимичните елементи за качество, показва че водното тяло отговаря на изискванията за добро/отлично състояние. През 2021 г. е отчетено едно превишение по показател ортофосфати, като превишението е минимално и при следващото измерване показателят е в норма.

При анализа на специфичните замърсители не се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

През 2022 г. не е извършван ХБМ във водното тяло.

Анализите на приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е достигащо добро.

✓ **р. Росица от зоната за защита: до вливане на р. Негойчевица при Стоките, вкл. приток - р. Негойчевица с код BG1YN400R1002**, с мониторингов пункт:

МП с код BG1YN84931MS1140 и име р. Росица след вливане на р. Негойчица

ВТ е включено за наблюдение в Програмата за контролен и оперативен мониторинг на повърхностни води 2021-2022 г.

От анализа на физикохимичните елементи за качество за периода 2016-2021 г. е видно, че водното тяло отговаря на изискванията за добро/отлично състояние, с изключение на показател общ фосфор, който съответства на умерено състояние спрямо изискванията на Наредба Н-4. При последните проведени анализи през 2020 г и 2021 г. са установени несъответствия със СКОС - през 2020 г. по показателите БПК5, азот нитратен, общ азот, ортофасфати (като Р) и общ фосфор, като през 2021 г. показателите са били в норма, с изключение на ортофосфатите, но с тенденция за подобряване.

Измерените средни стойности по специфични замърсители за периода 2016-2021 г. отговарят на изискванията на СКОС за добро състояние. Няма констатирани превишение на СКОС-СГС през 2020 г. и 2021 г.

През 2022 г. не е извършван ХБМ във водното тяло.

Средните стойности на резултатите от изпитване на приоритетни вещества за периода 2016-2021 г. отговарят на изискванията на СКОС за добро състояние. В програмата за мониторинг през 2021-2022 г. не е предвидено изследване на приоритетни вещества за това ВТ.

✓ *р. Росица от извор до вливане на приток при Валеви - РВ "Зелениковоц"; м-ст "Гурлата", РВ "Багарешица 1"; м-ст "Безместност", РВ "Багарешица 2"; м-ст "Кръща", РВ Росица с код BG1YN400R1202;*

✓ *приток на р. Росица от извор до вливане при Валеви - м-ст "Лъката", РВ "Бяла" с код BG1YN400R1102*

Посочените по – горе водни тела са групирани с повърхностно водно тяло с код BG1YN400R1101, което е определено в добро/отлично състояние по физикохимични елементи за качество, с изключение на показател общ фосфор, по който отговаря на умерено състояние съгласно изискванията на Наредба Н-4. По специфичните замърсители и приоритетни вещества състоянието на тялото е в добро състояние.

Водни тела с код BG1YN400R1202 и BG1YN400R1102 са обособени и като зони за защита на води предназначени за питейно-битово водоснабдяване.

✓ *р. Видима от вливане на р. Граднишка до вливане в р. Росица при Севлиево с код BG1YN400R1031, с един мониторингов пункт:*

МП с код BG1YN8461IMS340 и име р. Видима преди вливане в р. Росица

ВТ е включено за наблюдение в Програмата за контролен и оперативен мониторинг на повърхностни води 2021-2022 г.

По физикохимичните елементи за качество за периода 2016-2021 г. водното тяло отговаря на умерено състояние съгласно изискванията на Наредба Н-4, което се дължи на наднормени концентрации на показатели общ азот и общ фосфор. При проведените анализи през 2021 г. са измерени стойности над СКОС по показателите азот нитритен и общ азот (последните 3 анализа). По всички останали основни физикохимични показатели ВТ отговаря на добро/отлично състояние.

Измерените средни концентрации по специфичните замърсители за периода 2016-2021 г. отговарят на добро състояние по изискванията на Наредба Н-4.

За периода 2021 - 2022 г. не е извършван хидробиологичен мониторинг в това водно тяло.

Анализите на приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е достигащо добро.

✓ *р. Граднишка до вливане в р. Видима при Градница с код BG1YN400R1431*, наблюдавано с един пункт:

МП с код BG1YN84621MS1170 и име р. Граднишка преди вливане в р. Видима, мост

ВТ не е включено за наблюдение в Програмите за мониторинг на повърхностни води през 2022 г.

✓ *р. Видима от Дебнево до вливане на р. Граднишка при Градница с код BG1YN400R1631*, наблюдавано с мониторингов пункт:

МП с код BG1YN84631MS1180 и име р. Видима, преди вливане на р. Граднишка - мост преди с. Градница

ВТ не е включено за наблюдение в Програмите за мониторинг на повърхностни води през 2022 г.

Водосбор на р. Белица

✓ *р. Белица от вливане на р. Райковска при Вонеща вода до вливане в р. Янтра при Велико Търново вкл. приток - р. Еньовица с код BG1YN800R1033*, с един пункт за мониторинг:

МП с код BG1YN08211MS210 и име р. Белица преди вливане в р. Янтра

Пунктът е включен за наблюдение в Програмата за контролен и оперативен мониторинг на повърхностни води през 2021-2022 г.

Сравнителния анализ на данните от изпитване на физикохимичните елементи за качество за периода 2016-2021 г. показва, че водното тяло е в умерено състояние. Отклонения от СКОС за добро състояние се отчитат при показателите азот нитритен, общ азот, общ фосфор и ортофосфати. При изпълнение на програмите за мониторинг през 2020 г. и 2021 г. несъответствия със СКОС са установени при анализа на показателите азот амониев (2 превишения), азот нитритен (5 превишения), общ азот (5 превишения), общ фосфор (6 превишения), ортофосфати (5 превишения). Наблюдава се влошаване на състоянието на ВТ по показател общ азот. Замърсяването най-вероятно се дължи на заустване в р. Белица на непречистени отпадъчни води от гр. Дебелец.

Средните стойности на анализирани за периода специфичните замърсители определят водното тяло в добро състояние. През 2020 г. и 2021 г. няма измерени концентрации над СКОС при изследваните специфични замърсители.

През 2022 г. е извършен хидробиологичен мониторинг на БЕК макрозообентос и макрофити. Според анализирани данни пунктът е оценен в добро състояние. За сравнение, оценката на резултатите, получени от ХБМ през предходни години показва умерено състояние.

За периода 2016-2021 г. водното тяло се оценява в добро химичното състояние по приоритетни вещества. При проведените анализи през 2020 г. е установено едно превишение по показател тербутрин, като при следващите изпитвания показателят е в норма.

✓ **р. Белица от извор до вливане на р. Райковска при Вонеща вода вкл. приток - р. Райковска с код BG1YN800R1133**, с един пункт за мониторинг:

МП с код BG1YN08859MS1190 и име р. Белица след с. Вонеща вода, мост за местност Войнежа

ВТ не е включено за наблюдение в Програмите за мониторинг на повърхностни води през 2022 г.

✓ **р. Дряновска от Трявна до вливане в р. Белица при Дебелец с код BG1YN800R1016**, наблюдава се с три пункта за мониторинг:

МП с код BG1YN88219MS1040 и име р. Дряновска след Трявна мост над р. Дряновска;

МП с код BG1YN88211MS1030 и име р. Дряновска при с. Ганчовец на моста;

МП с код BG1YN00079MS220 и име р. Дряновска преди вливането ѝ в р. Белица

Водното тяло е включено за наблюдение в Програмата за контролен и оперативен мониторинг на повърхностни води 2021-2022 г. с МП с код BG1YN88211MS1030 и име р. Дряновска при с. Ганчовец на моста.

Анализите на ФХ елементи за качество в пункта при с. Ганчовец през 2021 г. потвърждават състоянието на ВТ. Несъответствия със СКОС са установени по показателите БПК5, разтворен кислород, азот нитритен, азот нитратен, общ фосфор и ортофосфати.

При анализа за специфични вещества през 2021 г. в пункта при с. Ганчовец не са измерени стойности над СКОС.

За периода на 2022 г. е осъществен хидробиологичен мониторинг в два от трите пункта (р. Дряновска при с. Ганчовец на моста и р. Дряновска преди вливането ѝ в р. Белица). От биологичните елементи за качество е анализиран макрозообентос и фитобентос. Данните показват, че състоянието на пунктовете отговаря на изискванията за умерено. За сравнение, оценката на резултатите получени от ХБМ през предходни години показва добро състояние.

При анализа за приоритетни вещества през 2021 г. в пункта при с. Ганчовец са измерени три поредни резултата над СКОС по показател трибутилкалаен катион. По останалите изследвани приоритетни вещества водното тяло се оценява в добро химичното състояние. В предходен период 2017-2018 г. са констатирани еднократни превишения по показател никел в пункта преди вливане в р. Белица и в пункта при с. Ганчовец.

✓ **р. Плачковска - ОБ "Българка", ОБ "Гръбчево"-1 и 2 с код BG1YN800R1116**; наблюдавано в един пункт за мониторинг:

МП с код BG1YN08229MS162 и име ОБ "Българка"

ВТ не е включено за наблюдение в Програмите за мониторинг на повърхностни води през 2022 г.

✓ **р. Плачковска до вливане в р. Дряновска, без зоната за защита: - ОБ "Гръбчево"-1 и 2; ОБ "Българка" и р. Дряновска от вливане на р. Плачковска до Трявна с код BG1YN800R1216**

ВТ не е включено за наблюдение в Програмите за мониторинг на повърхностни води през 2022 г.

Водосбор на р. Паничарка

✓ **яз. Христо Смирненски с код BG1YN900L1014**, наблюдаван с пункт за мониторинг:

МП с код BG1YN92233MS051 и име яз. Хр. Смирненски - на стената

ВТ не е включено за наблюдение в Програмите за мониторинг на повърхностни води през 2022 г.

✓ **р. Паничарка след язовир Христо Смирненски и р. Козлята от вливане на р. Паничарка до вливане в р. Янтра с код BG1YN900R1315**, наблюдавано с един пункт за мониторинг:

МП с код BG1YN09221MS240 и име р. Паничарка срещу ВиК – мост

ВТ не е включено за наблюдение в Програмите за мониторинг на повърхностни води през 2022 г.

✓ **РВ "Козята"; ОВ "Малуша" на р. Козлята с код BG1YN900R1115**

Водно тяло с код BG1YN900R1115 включва във водосбора си РВ "Козята"; ОВ "Малуша" на р. Козлята.

Водното тяло е групирано с повърхностно водно тяло с код BG1YN800R1116.

Групиране се прилага за водни тела, които са оценени в добро или отлично състояние, като са подбрани по два мониторингови пункта за всяко поречие, в което са разположени открити речни водохващания, водите на които са предназначени за пиене - единият за тип R2, а другия за тип R4.

Водосбор на р. Видима

✓ **р. Видима от Априлци до вливане на Зла река, вкл. притоци - Зла река и Острешка с код BG1YN400R1001**, наблюдавано с един мониторингов пункт:

МП с код BG1YN84693MS1240 и име р. Видима, въжен мост в кв. Зла река, гр. Априлци

ВТ е включено за наблюдение в Програмата за контролен и оперативен мониторинг на повърхностни води 2021-2022 г.

Водното тяло отговаря на изискванията за добро/отлично състояние по физикохимични елементи за качество. През 2021 г. е констатирано превишения на СГС-СКОС по показател азот амониев, но СГС за периода 2016-2021 г. не превишава нормативно определената норма.

Измерените средни стойности по специфични замърсители за периода 2016-2021 г. отговарят на изискванията на СКОС за добро състояние.

През 2022 г. не е извършван ХБМ във водното тяло.

Средните стойности на резултатите от изпитване на приоритетни вещества за периода 2016-2021 г. отговарят на изискванията на СКОС за добро състояние.

✓ *р. Видима от Априлци до Дебнево до вливане на р.Граднишка при Градница с код BG1YN400R1531*, наблюдавано с един пункт за мониторинг:

МП с код BG1YN84631MS1180 и име *р.Видима*, преди вливане на р. Граднишка-мост преди с. Градница

ВТ не е включено за наблюдение в Програмите за мониторинг на повърхностни води през 2022 г.

✓ *РВ "Пръскалка" и РВ "Лява Видима" с код BG1YN400R1101, групирано с водно тяло с код BG1YN400R1102 и име приток на р. Росица от извор до вливане при Валевици - м-ст "Лъкмата", РВ "Бяла"*, наблюдавано с мониторингов пункт:

МП с код BG1YN04697MS120 и име *Речно водохващане р. Лява Видима над ВЕЦ Видима*

ВТ не е включено за наблюдение в Програмите за мониторинг на повърхностни води през 2022 г.

✓ *Водно тяло, приток на р. Росица от извор до вливане при Валевици - м-ст "Лъкмата", РВ "Бяла" с код BG1YN400R1102*

За оценка на състоянието се използва Метода на групирането, като водното тяло е групирано с тяло с код BG1YN400R1101.

Открити речни водохващания в поречието на река Янтра

В поречието на р. Янтра са разположени голям брой речни водохващания, водите на които се ползват за питейно-битово водоснабдяване /ПБВ/ и попадат в Защитена зона на води, предназначени за ПБВ. В ПУРБ 2016-2021 г. всички тези водни тела са обособени като самостоятелни водни тела в нови граници.

За оценка на екологичното и химично състояние на тези водни тела в ПУРБ 2016-2021 г. е ползван метода на групирането. Получените отлични/добри резултати от физикохимичния мониторинг и добри - от химичния на приоритетните вещества, се „пренасят“ чрез подхода за групиране при оценката за екологично и химично състояние на всички РВ от поречие Янтра.

№	име на РВ/мониторингов пункт	поречие	код на повърхностно водно тяло	географско описание на водното тяло
1	м-ст "Лъкмата", РВ "Бяла"	Янтра	BG1YN400R1102	приток на р. Росица от извор до вливане при Валевици - м-ст "Лъкмата", РВ "Бяла"
2	м-ст "Кръща", РВ "Росица"	Янтра	BG1YN400R1202	р. Росица от извор до вливане на приток при Валевици - РВ "Зелениковец"; м-ст "Гурлата", РВ "Багарешица 1"; м-ст "Безместност", РВ "Багарешица 2"; м-ст "Кръща", РВ "Росица"
3	м-ст "Гурлата", РВ "Багарешица 1"	Янтра	BG1YN400R1202	р. Росица от извор до вливане на приток при Валевици - РВ "Зелениковец"; м-ст "Гурлата", РВ "Багарешица 1"; м-ст "Безместност", РВ "Багарешица 2"; м-ст "Кръща", РВ "Росица"
4	РВ "Зелениковец"	Янтра	BG1YN400R1202	р. Росица от извор до вливане на приток при Валевици - РВ "Зелениковец"; м-ст "Гурлата", РВ "Багарешица 1"; м-ст "Безместност", РВ "Багарешица 2"; м-ст "Кръща", РВ "Росица"

№	име на РВ/мониторингов пункт	поречие	код на повърхностно водно тяло	географско описание на водното тяло
5	м-ст "Безместност", РВ "Багарешица 2"	Янтра	BG1YN400R1202	р. Росица от извор до вливане на приток при Валевци - РВ "Зелениковец"; м-ст "Гурлата", РВ "Багарешица 1"; м-ст "Безместност", РВ "Багарешица 2"; м-ст "Кръща", РВ "Росица"
6	РВ Баева ливада, с. Млечево	Янтра	BG1YN400R1231	м-ст "Баева ливада", РВ "Баешица"
7	м-ст "Душеви колиби", РВ "Елошица"	Янтра	BG1YN400R1331	м-ст "Душеви колиби", РВ "Елошица"
8	ОВ "Българка"	Янтра	BG1YN800R1116	ОВ "Гръбчево"-1 и 2; ОВ "Българка" на р. Плачковска
9	ОВ "Гръбчево"-1	Янтра	BG1YN800R1116	ОВ "Гръбчево"-1 и 2; ОВ "Българка" на р. Плачковска
10	ОВ "Гръбчево"-2	Янтра	BG1YN800R1116	ОВ "Гръбчево"-1 и 2; ОВ "Българка" на р. Плачковска
11	РВ "Левичарка"	Янтра	BG1YN900L1014	язовир Христо Смирненски; СД "Янтра" с 5 бр. РВ и РВ "Левичарка" на р. Паничарка
12	СД "Янтра" с 5 бр. РВ	Янтра	BG1YN900L1014	язовир Христо Смирненски; СД "Янтра" с 5 бр. РВ и РВ "Левичарка" на р. Паничарка
13	РВ "Козята"	Янтра	BG1YN900R1115	РВ "Козята"; ОВ "Малуша" на р. Козлята
14	ОВ "Малуша"	Янтра	BG1YN900R1115	РВ "Козята"; ОВ "Малуша" на р. Козлята
15	ОВ "Сапатовец"	Янтра	BG1YN900R1215	РВ "Янтра"; ОВ "Сапатовец" на р. Янтра
16	РВ "Янтра"	Янтра	BG1YN900R1215	РВ "Янтра"; ОВ "Сапатовец" на р. Янтра

ПОРЕЧИЕ РУСЕНСКИ ЛОМ

На река Русенски Лом е разположено едно водно тяло:

✓ р. Русенски Лом от вливане на реките Черни Лом и Бели Лом до устие р. Дунав, с код на ВТ BG1RL120R1013.

Качеството на водите се наблюдава посредством два пункта мониторинг:

р. Русенски лом на устие преди вливане в р. Дунав с код BG1RL00001MS010 и

р. Русенски лом при с. Басарбово, с код BG1RL00001MS02. Пунктът се наблюдава и като част от TNMN и за него е натрупана дълга редица данни.

За периода 2022 г. анализът на физикохимичните елементи за качество показва, че водното тяло отговаря на изискванията за *умерен потенциал*. Наблюдават се концентрации над изискванията за добро състояние, спрямо изискванията на Наредба Н-4 на следните показатели: Азот-нитратен; БПК5; Електропроводимост; Общ азот; Общ фосфор и Ортофосфати.

При анализа на специфичните замърсители двукратно са констатирани концентрации малко над изискванията на СКОС за добро състояние по показател алуминий при двата пункта. Тялото е в *умерен потенциал*.

Пунктовете в това водно тяло не са били включвани в програмата за хидробиологичен мониторинг за 2022 г.

На база резултатите от измерените концентрации на приоритетни вещества през 2022г., водното тяло се оценява в *добро химично състояние*.

Река Русенски Лом

✓ **ВТ с код BG1RL120R1213 и име р. Черни Лом от вливане на р. Баниски Лом при с. Широково до вливане в р. Русенски Лом, речен тип R7.** Наблюдава се посредством пункт за мониторинг:

р. Черни Лом при с. Червен, МП с код BG1RL02111MS030

През периода 2022 г. резултатите от мониторингов пункт на р. Черни Лом при с. Червен показват, че по физикохимичните елементи за качество водното тяло отговаря на изискванията за *умерен потенциал*. Установените отклонения от СКОС за добро състояние за показатели азот нитратен; общ азот и общ фосфор са характерни за водата от пункта.

От анализът на данните за специфичните замърсители се установява еднократно несъответствие с изискванията на СКОС за *добро състояние* за показател алуминий.

За периода на 2022 г. оценката, според анализираниите биологични показатели (само макрозообентос), отговаря на критериите за умерено състояние.

На база резултатите от измерените концентрации на приоритетни вещества, водното тяло се оценява в *добро химично състояние*.

✓ **Водно тяло с код BG1RL200R014, р. Черни Лом от извор до вливане на р. Ялма (Сеяческа), след язовир Каваците и р. Казаларска,** наблюдава се чрез:

МП с код на пункта BG1RL922353MS070 на р. Черни Лом при с. Светлен.

От проведения мониторинг на физико-химичните елементи за качество, специфичните замърсители и приоритетните вещества са констатирани отклонения от СКОС на показатели – Общ азот и Азот нитратен. Превишенията по дадените физико-химични показатели са характерни за водата от пункта. От групата на специфичните замърсители еднократно е установена наднормена концентрация на желязо от 157 µg/l.

През 2022 г. не е извършван ХБМ във водното тяло.

Анализът на резултатите от измерените концентрации на приоритетни вещества през 2022 г. и извършената оценка спрямо Наредба СКОС показва, че състоянието на водното тяло се запазва като добро.

✓ ***ВТ с код BG1RL120R1007 и име р. Черни Лом от вливане на р. Ялма (Сеяческа) до вливане на р. Баниски Лом при с. Широково, вкл. приток р. Поповски Лом, речен тип - R8. Наблюдавано е чрез следните мониторингови пунктове:***

р. Черни Лом преди вливане на Баниски Лом при с. Острица, МП с код BG1RL02111MS050;

р. Поповски Лом след гр. Попово, МП с код BG1RL02323MS060;

р. Черни Лом след ПСОВ Кардам, МП с код BG1RL92231MS463

През периода 2022 г. в програмата за контролен и оперативен мониторинг на повърхностни води са наблюдавани *р. Поповски Лом след гр. Попово, МП с код BG1RL02323MS060 и р. Черни Лом след ПСОВ Кардам, МП с код BG1RL92231MS463.*

По физикохимичните елементи за качество водното тяло отговаря на изискванията за *умерен потенциал*. Измерените стойности над изискванията за добро състояние по показатели азот-амониев, азот-нитратен, азот-нитритен, общ азот, общ фосфор и ортофосфати са характерни за водното тяло.

При анализа на специфичните замърсители не се наблюдават измерени концентрации над изискванията на СКОС за *добро състояние*.

От изброените по-горе пунктове за хидробиологичен мониторинг през периода на 2022 г. са били включени мониторинговите пунктове на *р. Поповски Лом след гр. Попово и на р. Черни Лом след ПСОВ Кардам*. От биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос, макрофити и фитобентос, като състоянието отговаря на критериите за умерено. Има един резултат за макрофити, който показва лошо състояние и той е на пункта *р. Черни Лом след ПСОВ Кардам*. Това показва известно подобряване на състоянието според БЕК, сравнено с резултатите от 2021, които показват много лошо състояние.

На база резултатите от измерените концентрации на приоритетни вещества, водното тяло е в *добро химично състояние*.

✓ **Водно тяло BG1RL200L1006, яз. Каваците**

Язовир Каваците, тип L12, силно модифицирано водно тяло, наблюдавано посредством един мониторингов пункт на стената на язовира с код - BG1RL23419MS041. Тялото се наблюдава в последните две мониторингови програми.

От анализа на физикохимичните елементи за качество по данните за 2022 година, водното тяло отговаря на изискванията за умерен потенциал, като тенденцията е за подобряване на състоянието.

При анализа на специфичните замърсители не се наблюдават измерени високи концентрации, над изискванията на СКОС за добро състояние.

За 2022 г. яз. Каваците е бил включен в програмата за хидробиологичен мониторинг. Според получените резултати от БЕК фитопланктон, язовира е оценен в лош екологичен потенциал.

Оценката на изпитаните приоритетни вещества, показва че водното тяло отговаря на добро химичното състояние.

Поречие р. Бели Лом

На р. Бели Лом са разположени четири водни тела

✓ ***ВТ с код BG1RL900L1009 и име Язовир Бели Лом.***

В периода 2022 год. водното тяло е наблюдавано посредством пункт за мониторинг разположен на стената на язовира с код BG1RL93979MS051.

По физикохимични елементи за качество, водното тяло отговаря на изискванията за умерен потенциал. Констатирани са превишения на нормите за добро състояние на показатели – БПК5, общ азот и азот нитратен. Отклоненията от SKOC за добро състояние по показатели азот нитратен и общ азот са характерни за водата от водното тяло.

При анализа на специфичните замърсители не се наблюдават измерени концентрации над изискванията на SKOC за добро състояние.

За 2022 г. яз. Бели Лом е бил включен в програмата за хидробиологичен мониторинг за биологичен елемент фитопланктон. Според получените резултати язовира е оценен в умерен екологичен потенциал.

При извършения анализ на приоритетни вещества резултатите от мониторинга показват, че химичното състояние на водното тяло е в добро химично състояние.

✓ ***ВТ с код BG1RL900R1012 и име р. Бели Лом след язовир Бели Лом до вливане на р. Доландере при Писанец, вкл. приток р. Наловска***

Водното тяло е силно модифицирано и се наблюдава с пункт за мониторинг:

р. Бели Лом след гр. Разград, МП с код BG1RL09391MS100

Пунктът е включен в последната мониторингова програма. Анализът на измерените физикохимичните показатели показва запазване на *умерен потенциал*. Отклонение от SKOC за добро състояние се наблюдават при показатели - азот амониев, азот нитратен, азот нитритен електропроводимост, общ азот, ортофосфати и разтворен кислород.

При анализа на специфичните замърсители се наблюдават измерени концентрации *над изискванията на SKOC за добро състояние* по показател алуминий, като тенденцията е повишаваща.

През 2022 г. е извършван хидробиологичен мониторинг в това водно тяло. Според анализирания биологични елементи за качество (макрозообентос и фитобентос), пунктът отговаря на изискванията за много лош потенциал.

Резултатите от мониторинга показват, че водното тяло е *в добро химично състояние*.

✓ ***ВТ с код BG1RL900R1112, и име р. Бели Лом след вливане на р. Доландере при село Писанец, вкл. приток р. Доландере.***

ВТ тяло се наблюдава чрез два пункта:

р. Бели Лом след вливане на р. Доландере при село Писанец, МП с код BG1RL00931MS080;

р. Бели лом след с. Писанец, МП с код BG1RL92931MS1040

При анализа на резултатите от физикохимичните елементи за качество от МП с код BG1RL92931MS1040 р. Бели лом след с. Писанец е установено че ВТ отговаря на изискванията за умерено състояние. Концентрации над изискванията, спрямо изискванията на Наредба Н-4, се наблюдават при показатели - азот нитратен; азот нитритен; общ азот; електропроводимост; БПК5; общ фосфор.

При анализа на специфичните замърсители от проведения мониторинг по програма 2021-2022 год. не се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на SKOC за добро състояние.

За целите на хидробиологичният мониторинг в това водно тяло се наблюдава само пункта р. Бели Лом при с. Писанец (с код BG1RL00931MS080). През 2022 г. не е бил извършван мониторинг в този пункт.

Извършеният анализ на приоритетни вещества показва, че химичното състояние на водното тяло е добро.

✓ **ВТ с код BG1RL900R1113 и име р. Бели лом, след вливане на р. Мали лом след с. Нисово.**

- *р. Бели Лом след вливане на р. Мали Лом след село Нисово МП с код BG1RL0929MS1030.*

Пунктът е включен в последната мониторингова програма. От анализа на физикохимичните елементи за качество водното тяло отговаря на изискванията за умерен потенциал (електропроводимост; азот нитратен; общ азот; ортофосфати; общ фосфор). За водата от това водно тяло са характерни превишения по горепосочените показатели.

При анализа на специфичните замърсители се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на SKOC за добро състояние за показател алуминий, като тенденцията е намаляваща.

През 2022 г. е извършен хидробиологичен мониторинг само на БЕК макрозообентос, като резултатите показват умерено състояние. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

На база резултатите от измерените концентрации на приоритетни вещества, водното тяло е в добро химично състояние.

р. Малки Лом

На река Малки Лом е разположено две водни тела

✓ **Водно тяло BG1RL900L1011**

Язовир Ломци, тип L12, мониторингов пункт с код BG1RL09259MS021 на стената. Силно модифицирано водно тяло.

ВТ не е включено за наблюдение в Програмите за мониторинг на повърхностни води през 2022 г.

✓ **ВТ с код BG1RL900R1212 от яз. Ломци до вливане в р. Бели Лом при Нисово.**

Качеството на водите се наблюдава в един мониторингов пункт *р. Малки Лом преди вливане в река Бели лом, при село Нисово с код BG1RL00921MS090.*

От направения анализ на извършения мониторинг може да се заключи, че водното тяло запазва *умерено състояние*. Отклонения от СКОС за добро състояние се констатира при азот нитратен, общ азот, електропроводимост, което е характерно за водата от водното тяло.

При анализа на специфичните замърсители се наблюдават измерени високи концентрации, над изискванията на СКОС за *добро състояние*, за показател алуминий.

През 2022 г. не е извършван хидробиологичен мониторинг в това водно тяло.

На база резултатите от измерените концентрации на приоритетни вещества, водното тяло е в *добро химично състояние*.

р. Баниски Лом

На река Баниски Лом са разположени четири водни тела. Две от ВТ са тип „река“, а две водни тела са тип „езеро“

✓ ***ВТ с код BG1RL200R1005, р. Баниски Лом след язовир Баниска до вливане в Черни Лом, вкл. приток р. Куруканарка***

Водното тяло се наблюдава с чрез два мониторингови пункта:

р. Баниски Лом преди вливане в Черни Лом, на моста преди с. Широково, МП с код BG1RL92221MS1050;

р. Баниски Лом при с. Баниска, МП с код BG1RL92221MS1010

През 2021-2022 г. в програмата за мониторинг е включен пункт *р. Баниски Лом преди вливане в Черни Лом, на моста преди с. Широково, с код BG1RL92221MS1050.*

При анализа на физикохимични показатели се наблюдава запазване на превишени концентрации на биогенни вещества – електропроводимост; нитратен азот и общ азот. Водното тяло е с трайно отклонение от СКОС за добър потенциал по посочените показатели и отговаря на изискванията за *умерен потенциал*.

При анализа на специфичните замърсители не се наблюдават измерени високи концентрации, над изискванията на СКОС за *добро състояние*.

През 2022 г. за целите на хидробиологияният мониторинг е изследван само един от пунктовете в това тяло (*р. Баниски Лом при с. Баниска, МП с код BG1RL92221MS1010*). От биологични елементи за качество са анализирани макрозообентос и фитобентос, като състоянието е оценено като умерено. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

На база резултатите от измерените концентрации на приоритетни вещества, водното тяло е в *добро химично състояние*.

✓ ***ВТ с код BG1RL200L1004 с име язовир Баниска***

Наблюдава се с един пункт за мониторинг разположен на стената на язовира с код BG1RL02233MS011.

Водното тяло е включено в програма за мониторинг за 2022 год.

От анализа на резултатите на физикохимичните елементи за качество получени при изпълнение на програмата за мониторинг през 2022 год. се установи, че ВТ отговаря на изискванията за *умерен потенциал*. Концентрации над СКОС за добро състояние се констатира за показатели - общ азот, азот амониев, азот нитратен, азот нитритен, общ фосфор, разтворен кислород, БПК5.

При анализа на специфичните замърсители се наблюдават измерени концентрации над изискванията СКОС за добро състояние по показател алуминий, като тенденцията е за намаляване.

Яз. Баниска не е включен в програмата за хидробиологичен мониторинг за периода 2021- 2022 г.

На база резултатите от измерените концентрации на приоритетни вещества, водното тяло е ценено *в добро химично състояние*.

✓ ***ВТ с код BG1RL200R003 с име р. Баниски Лом до язовир Баниска, вкл. притоци - Дюлгердере и Каяджик след яз. Бойка.***

Предвидени са следните мониторингови пункта:

р. Баниски лом преди язовир Баниска при с. Копривец, МП с код BG1RL922239MS1200;

р. Баниски лом преди язовир Баниска, след моста за язовира, МП с код BG1RL922253MS1080

Водното тяло е включено в последната програма за мониториране през 2022 г. с пункт *р. Баниски лом преди язовир Баниска при с. Копривец, с код BG1RL922239MS1200.*

По анализа на физикохимичните елементи за качество водното тяло отговаря на изискванията за *умерен потенциал*. Наднормени концентрации са измерени по показатели електропроводимост, азот нитратен, общ азот и общ фосфор. Водата от пункта е с трайни отклонения по показатели азот нитратен и общ азот. Превишената концентрация на показател общ фосфор е еднократно измерена за 2022 г. и е с тенденция за намаляване.

При анализа на специфичните замърсители се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние по показател алуминий, но тенденцията е за намаляване. Измерените наднормени концентрации са с намаляваща тенденция.

За целите на хидробиологичният мониторинг в това водно тяло се наблюдава само пункта на р. Баниски Лом преди яз. Баниски, с. Копривец, след моста за язовира (с код BG1RL922239MS1080). През 2022 г. от биологичните елементи за качество са били изследвани макрозообентос и фитобентос, като получените данни отговарят на критериите за умерено състояние. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

На база резултатите от измерените концентрации на приоритетни вещества, водното тяло е в добро химично състояние.

✓ ***ВТ с код BG1RL200L1002 с име язовир Бойка***

ВТ не е включено за наблюдение в Програмите за мониторинг на повърхностни води през 2022 г.

ПОРЕЧИЕ ДУНАВСКИ ДОБРУДЖАНСКИ РЕКИ

Водните тела от поречие Дунавски Добруджански реки са от тип R9. Общо водните тела в поречието са 12 на брой, между които само един язовир е отделен, като самостоятелно водно тяло.

✓ *р. Сенкьовица от извор до вливане в р. Дунав при Попина е разположено едно водно тяло с код BG1DJ109R001.*

Тялото се наблюдава от един пункт за мониторинг с наименование *река Сенкьовица при село Голяма вода с код BG1DJ000096MS1040.*

ВТ не е включено за наблюдение в Програмите за мониторинг на повърхностни води през 2022 г.

✓ *река Царацар с притоци река Лудня и река Чайрлек от извор до вливане в река Дунав при град Тутракан е разположено едно водно тяло BG1DJ149R1002.*

За наблюдение на водното тяло се използват три мониторингови пункта:

река Царацар преди вливане на река Войка при село Малък Поровец, МП с код BG1DJ00043MS020;

река Чайрлек при село Черковна, МП с код BG1DJ00042MS040;

река Царацар след ПСОВ на гр. Кубрат, МП с код BG1DJ00042MS513

В последната програма за мониторинг са включени първите пункта.

От анализа на физикохимичните елементи за качество за 2022 г. водното тяло отговаря на изискванията за *умерено състояние* по показатели общ азот, азот нитратен, и електропроводимост. Отклонението от СКОС по показател електропроводимост е еднократно за 2022 г. в пункт река Чайрлек при село Черковна. Водата и в двата пункта е с трайно отклонение от доброто състояние по показатели общ азот и азот нитратен.

При анализа на специфичните замърсители се наблюдават измерени концентрации над изискванията на СКОС за *добро състояние* за показател алуминий, като тенденцията е за намаляване на концентрацията.

В програмата за 2022 г. са включени два мониторингови пункта (*река Царацар преди вливане на река Войка при село Малък Поровец, МП с код BG1DJ00043MS020 и река Чайрлек при село Черковна, МП с код BG1DJ00042MS040*). От биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос, макрофити и фитобентос, като състоянието отговаря на изискванията за умерено. Това показва относително занижаване на състоянието сравнено с резултатите от предишни години.

На база резултатите от измерените концентрации на приоритетни вещества, водното тяло е в *добро химично състояние*.

✓ **Водно тяло с код BG1DJ345R1010**, наблюдавано с един мониторингов пункт, с код BG1DJ09994MS1010 и име р. Караман при с. Мировци, ляв приток на р. Суха, силно модифицирано водно тяло

Оценката на резултатите от мониторинга на физикохимичните елементи за качество, отговаря на умерено състояние. Констатирани са отклонения от СКОС на показатели – Общ азот и Азот нитратен. Превишенията по дадените показатели са характерни за водата от пункта. През анализирания период е констатирано еднократно отклонение от стандарта за качество (СК) по показател разтворен кислород.

От групата на специфичните замърсители еднократно е установена наднормена концентрация на желязо.

През 2022 г. от биологичните елементи за качество (БЕК) са анализирани макрозообентос, макрофити и фитобентос. Данните показват, че състоянието на пункта се оценява като лошо. За сравнение, при мониторинга извършван през 2020 г. състоянието на пункта е било оценено като добро.

Анализът на резултатите от измерените концентрации на приоритетни вещества през 2022 г. и извършената оценка спрямо Наредба СКОС показва, че състоянието на водното тяло се запазва като добро. Водното тяло е оценено в добро химично състояние.

✓ **Водно тяло с код BG1DJ900R1008 на р. Хърсовска и р. Ружичка с мониторингов пункт, с код BG1DJ09942MS100.**

Водното тяло е включено в програмата за мониторинг на физико-химичните елементи за качество, специфичните замърсители и приоритетните вещества, изпълнявана през 2021-2022 г. Оценката по физикохимичните показатели, показва, че водите на водното тяло отговарят на изискванията за умерено състояние. Не се наблюдават превишения на концентрациите на анализирания специфични замърсители.

През 2022 г. не е извършван хидробиологичен мониторинг (ХБМ) във водното тяло.

Водното тяло е оценено в добро химично състояние.

✓ **Водно тяло BG1DJ900R1011 с име р. Суха от извора до вливане на р. Караман, силно модифицирано водно тяло.**

- р. Суха при с. Ново Ботево, с код BG1DJ99499MS070

- р. Суха след яз. Одринци, с код BG1DJ00989MS1023

В двете последни мониторингови програми тялото е наблюдавано чрез МП р. Суха при с. Ново Ботево, с код BG1DJ99499MS070.

От анализа на наблюдаваните физикохимичните елементи за качество водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние, спрямо изискванията на Наредба Н-4. Констатирани са отклонения от СКОС по показатели азот нитратен, азот нитритен и общ азот. При анализирания специфични замърсители не се наблюдава превишение над СКОС за добро състояние.

През 2022 г. не е извършван ХБМ във водното тяло.

При извършения анализ на резултатите от мониторинга не се установяват превишени концентрации на приоритетни вещества спрямо Наредбата за СКОС. Оценката на химичното състояние е добро.

✓ **Водно тяло BG1DJ200R013 с име р. Добричка от извор до вливане в р. Суха**

От анализа на физикохимичните елементи за качество водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние спрямо изискванията на Наредба Н-4. Констатирани са отклонения от СКОС на показатели – Азот амониев, Общ азот, Азот нитратен, азот нитритен, електропроводимост, общ фосфор (като Р), ортофосфати (като Р). Превишенията по дадените показатели са характерни за водата от пункта, като вероятната причина е най-вече натоварването от селкостопански дейности в района.

При анализа на специфичните замърсители не се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

През 2022 г. не е извършван ХБМ във водното тяло.

В получения протокол от пробонабиране на БЕК макрозообентос е записано, че в реката се наблюдава запенване и се усеща миризма на мръсен канал.

Не са измерени концентрации на приоритетни вещества над СКОС през обследвания период.

✓ **Водно тяло BG1DJ345L1014 с име язовир Оногур на р. Суха**

Водното тяло включва водосбора на язовир „Оногур“. Пунктът за мониторинг е с код BG1DJ09991MS1031 – язовир Оногур на стената.

ВТ не е включено за наблюдение в Програмите за мониторинг на повърхностни води през 2022 г.

✓ **Водно тяло BG1DJ900R1015 р. Парън дере**

В периода през 2021-2022 г. водното тяло BG1DJ900R1015 р. Парън дере се наблюдава с пункта след ПСОВ Генерал Тошево, с код BG1DJ00099MS543.

От анализа на физикохимичните елементи за качество водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние спрямо изискванията на Наредба Н-4. Констатирани са отклонения от СКОС на показатели азот амониев, общ азот, електропроводимост, БПК5, общ фосфор (като Р), ортофосфати (като Р). При анализираниите специфични замърсители не се наблюдава превишение над СКОС за добро състояние. Екологичното състоянието е умерено.

За периода 2021-2022 г. не е извършван хидробиологичен мониторинг в това водно тяло.

На база резултатите от измерените концентрации на приоритетни вещества във водното тяло не се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Оценката на химичното състояние е достигащо добро.

✓ **Пониращи реки от село Климент до село Ветрен са обхванати от едно водно тяло с код BG1DJ109R1017.**

Наблюдава се с един мониторингов пункт с код BG1DJ00973MS523 и наименование след ПСОВ Дулово.

Пункта наблюдаващ водното тяло е включен в програмата за 2021 - 2022 г., но към настоящия момент липсват данни от проведени изпитвания.

В това тяло няма възможност за избор на представителен пункт за извършване на хидробиологичен мониторинг. При последното посещение на гореописания пункт за мониторинг от регионална лаборатория Велико Търново, в протокола е отбелязано наличието на черни утайки, силна миризма на канал и наличие на *Sphaerotilus natans*, което свидетелства за силно замърсени води.

